

Karnataka Silk Worm Seed and Cocoon (Regulation and Production) (Supply and Distribution)

(Amendment) Bill, 1979

INTRODUCTION

SRI K. B. SHIVAIAH (Minister for Sericulture and Horticulture).—**Sir, I move ;**

“That leave be granted to introduce the Karnataka Silk worm seed and cocoon (Regulation of Production (Supply and Distribution) (Amendment) Bill, 1979.

MR. SPEAKER.—The question is :

“That leave be granted to introduce the Karnataka Silk-worm Seed and Cocoon (Regulation of Production) (Supply and Distribution) (Amendment) Bill, 1979.

The motion was adopted and leave was granted.

SRI K. B. SHIVAIAH.—I beg to introduce the Karnataka Silkworm Seed and Cocoon (Regulation of Production, Supply and Distribution) (Amendment) Bill, 1979.

MR. SPEAKER.—The Bill is introduced. **

Budget Estimates for 1979-80.—Demands for Grants

Demand Nos. 48, 49, 50, 51, 52, 21 and 59

SRI B. BASAVALINGAPPA (Minister for Revenue).—**Sir, on the recommendation of the Governor I beg to move ;**

“That a sum not exceeding Rs. 32,54,80,000 inclusive of the sum granted ‘on account’ be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1980 in respect of Demand No. 48 “Land Revenue etc”.

• That a sum not exceeding Rs. 1,61,90,000 inclusive of the sum granted ‘on account’ be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1980 in respect of Demand No. 49 “Stamps and Registration”.

“That a sum not exceeding Rs. 1,12,00,000 inclusive of the sum granted ‘on account’ be granted to the Government to defray the

---

** Copy appended as Annexure to this column,

charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1980 in respect of Demand No. 50 "Relief on Account of Natural Calamities".

And

"That a sum not exceeding Rs. 40,25,000 inclusive of the sum granted 'on account' be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1980 in respect of Demand No. 51 "Rehabilitation Schemes"

The Question was proposed

SRI N. BASAVAIHAH (Minister for Major Irrigation).—Sir, On the recommendation of the Governor, I beg to move.

"That a sum not exceeding Rs. 88,06,000 inclusive of the sum granted 'on account' be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1980 in respect of Demand No. 52 "Religious and Charitable Institutions, etc".

The Question was proposed

SRI R. S. PATIL (Minister for Excise and Labour).—Sir on the recommendation of the Governor, I beg to move :—

"That a sum not exceeding Rs. 4,61,30,000 inclusive of the sum granted 'on account' be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1980 in respect of Demand No. 21 "State Excise".

And

"That a sum not exceeding Rs. 15,26,93,000 inclusive of the sum granted 'on account' be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1980 in respect of "Labour and Employment".

The Question was proposed

MR. SPEAKER.—Now all the Demands are before the House for discussion. Hon. Member Sri J. H. Patel may initiate the debate.

೧ - ೦೦ ಪಿ. ಎಂ.

† ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್ (ಚನ್ನಗಿರಿ).—ಸರ್‌ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ: ಕಂದಾಯದ ಇಲಾಖೆಯ ಮೇಲೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂಬ ಇಚ್ಛೆಯಿಂದ ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ. ಕಂದಾಯದ ಇಲಾಖೆಯ ಬೇಡಿಕೆ ಏನು ಇದೆ, ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಮೊದಲು ಒಂದು ಕಾಲ

ದಿವ್ಯ. ಸರ್ಕಾರವು ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸುವುದು ಅದರ ತೊಂದರೆಯು ಇಲ್ಲವೆಂದು ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಆದರಿಸುವುದು ಇದ್ದರೂ, ಒಂದು ಸರ್ಕಾರ ಎಷ್ಟು ಸುಖ ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದರೆ, ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರದ ಮೇಲೆ ಹೇಳುವಂಥ ಕಾಲ ಒಂದು ಇತ್ತು. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಅಧಿಕಾರವು ಇಲಾಖೆಯ ಮೇಲೆ ಅಂದರೆ, ಸರ್ಕಾರ ಅಂದರೆ ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ, ಇದು ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗಿದೆ ಆದರೆ ಅದರ ಶಾಸನೋದ್ದೇಶದಂತೆ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಶಾಸನೋದ್ದೇಶದಂತೆ ತಪ್ಪು ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ, ಜಮೀನು ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ದೇಶವು ನಗುತ್ತಿರುವುದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಂತೆ ಹಾಗೆ ಶಾಸನೋದ್ದೇಶದಂತೆ ತಪ್ಪು ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ ಈ ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಯ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಇಲಾಖೆ ಬೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತದೆ, ಜಮೀನು ಇನ್ನು ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಯ ಮೂಲದಿಂದ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಾಲ್ಲೂಕು ಆಫೀಸನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಬಂದು ವನ್ನಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ನೋಡಿದರೆ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಆಫೀಸುಗಳು ಯಾವ ರೀತಿ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ ಅದರ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಆದರಿಸುವುದು, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಂದು ಸರ್ಕಾರವೇ ಇಲ್ಲವೆಂದೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಇದ್ದರೂ ಇಲ್ಲವೋ, ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗಿದೆ ಸರ್ಕಾರ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾದರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಆಫೀಸಿಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಬೇಕು ತಾಲ್ಲೂಕು ಆಫೀಸಿಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದರೆ ತಪ್ಪು ಆಗುತ್ತದೆ. ತಪ್ಪು ಆಗುತ್ತದೆ ಕೇಳಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಅಧಿಕಾರಗಳು, ಅಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಗೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಭೂಮಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅಧಿಕಾರವು ಇರುವುದು ಜನರನ್ನು ಹೇಗೆ ಸುರಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಬಹುಶಃ ಸಮಸ್ಯೆ ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನೋಡಿದ ಬಹುಶಃ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತದೆ. ಅವರು ತಾಲ್ಲೂಕು ಆಫೀಸಿಗೆ ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಮೊದಲೇ ಪ್ರೋಗ್ರಾಮ್ ಕೊಟ್ಟು ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಇದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಕೊಡುವುದು ಇರುವುದು ಕೇಳುವುದು ಇರುವುದು. ಪ್ರಾಚೀನವಾಗಿ ಯಾವ ಜನರು ಬಹಳ ಕೇವಲದಲ್ಲಿ ಇರುವುದೇ ಅಂದ ಜನರ ರಕ್ತವನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಈ ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಯವರು ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಬೇರೆ ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೆ ತಪ್ಪು ಆಗುತ್ತದೆ, ಆದರೆ ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ ಹಣವನ್ನು ತಪ್ಪು ಕೇಂದ್ರ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ದಿವ್ಯದಂತೆ ಜನರ ರಕ್ತವನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗಿ ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಇದನ್ನು ಸರಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ದೇವರಾಜು ಒಂದು ಘಾಷಣೆ ಮಾಡಿದರು. ಒಂದಿಂ ರೆಪ್ಪುಟ ಕಮಿಷನರ್ ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಕಮಿಷನರ್ ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿ ಈಗ ಇಲ್ಲ. ಅವನ್ನು ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಸ್ವಲ್ಪ ಅಡಳಿತ ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ರೆಪ್ಪುಟ ಕಮಿಷನರ್ ಈಗ ಯಾವ ರೀತಿ ಇದ್ದಾರೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೇಶವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಸುಖವನ್ನು ಪಾರುಪತ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವುದು ಅದರ ಮನೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಯಾರೋ ಲೂಟಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಯಾರೋ ಹಣವನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಇವನು ಮಾನ್ಯ ಸಂಸತ್ತಿನ ಸಂಸತ್ತಿನಿಂದ ಬಂದಿ. ಹೋಗಿ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಸುಖವನ್ನು ಪಾರುಪತ್ಯ ಇದ್ದರಾಗೆ. ರೆಪ್ಪುಟ ಕಮಿಷನರ್ ಗಳು ರೆಪ್ಪುಟ ಕಮಿಷನರ್ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ರೆಪ್ಪುಟ ಕಮಿಷನರ್ ಅದರ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೆಪ್ಪುಟ ಕಮಿಷನರ್ ಸಮಿತಿಯು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಒಂದು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಸಮಿತಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಮಿತಿ ಸರ್ಕಾರವು ಕರೆಸುತ್ತಾರೆ. ವಹಾರ್ ಕಮಿಷನರ್ ಗಳು ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗುತ್ತಾರೆ. ಲೂಟಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಪರಿಷತ್ ಎಂದು ಕರೆಸುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಮಿತಿ ಸರ್ಕಾರವು ಕರೆಸುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ರೆಪ್ಪುಟ ಕಮಿಷನರ್ ಸಮಿತಿ ಸರ್ಕಾರವು ಕರೆಸುತ್ತಾರೆ. ಕೂಡ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥ ಒಂದು ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾ ಸಂಸತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಸಮಿತಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಸಮಿತಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಡಿಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್ ಕೊಟ್ಟು ಒಂದು ಕರೆಸುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಶಾಸನವನ್ನು ಕರೆಸುತ್ತಾರೆ. ಎಲ್ಲ ಇಲಾಖೆಯು ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಸಮಿತಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಕಂದಾಯ ಸಂಸತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಸಮಿತಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಸಮಿತಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸಮಿತಿ ಸರ್ಕಾರವು ಕರೆಸುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಮಿತಿ ಸರ್ಕಾರವು ಕರೆಸುತ್ತಾರೆ. ಕಾಪಿ ಯನ್ನು ಕರೆಸುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸಮಿತಿ ಸರ್ಕಾರವು ಕರೆಸುತ್ತಾರೆ. ಕಾಪಿ ಯನ್ನು ಕರೆಸುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸಮಿತಿ ಸರ್ಕಾರವು ಕರೆಸುತ್ತಾರೆ. ಕಾಪಿ ಯನ್ನು ಕರೆಸುತ್ತಾರೆ.

ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವಂಥ ಅಧಿಕಾರ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್‌ರವರಿಗೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದ ಇರುವಂಥ ಸಮಿತಿ ಯಾವರೀತಿ ಇದೆ ಎಂದರೆ it is just to air our grievances without any effect or without any reason..... ಈ ಮಾತನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಎಷ್ಟು ಕೆಟ್ಟಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಜನರು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದನ್ನು ನಾವು ಹೇಳಿದರೆ ನಮಗೆ ಒಟು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ.....

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಮುನ್ಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳ ಚುನಾವಣೆಗಳು ಆಗುತ್ತಿವೆ. ಅವರು ಏನು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿದೆಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಮುನ್ಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳು, ಪಂಚಾಯತಿ ರಾಜ್ಯಗಳು ಏನು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇನ್ನೂ ಏನೇನು ಆಗುತ್ತದೋ ನೋಡೋಣ. ಮುನ್ಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡಬಾರದು. ಅದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮಗೆ ಧೈರ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಕಂದಾಯದ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈವತ್ತು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್‌ರವರು ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲದೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸೂತ್ರದಾರರಂತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಏನು ಈವತ್ತಿನ ದಿವಸ್ ಪರ್ಮಾಪುಲ್ ಆಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂತಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು ಅವರನ್ನು ಪರ್ಮಾಪುಲ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು. ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ನಂಬಿಕೆ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಬೇರೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆ ರೀತಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿಯೇ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್‌ರನ್ನು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟು ಭಯ. ಒಬ್ಬ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್‌ರನ್ನು ವರ್ಗ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರ ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಡಿಸೆಂಟ್ರಲೈಸ್ ಪರ್ಮ ಕಾನ್‌ಸೆಪ್ಟ್ ಇವರದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಅವರು ದೊಡ್ಡ ಶಾನುಭೋಗರು ಇದ್ದಹಾಗೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.—ನಮ್ಮ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಜಮೀನನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು, ಪೋಟಿಕೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಪೂಜಾರಿಕೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಶಾನುಭೋಗರು ಇದ ಹಾಗೆ ಇದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.—ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ನೋಡುವುದಕ್ಕೂ ಹಳೇ ಶಾನುಭೋಗರ ಹಾಗೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಬಟ್ಟೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ಮೈಮೇಲೆ ಶಲ್ಯ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಹಾಗೇ ಕಾಣುತ್ತಾರೆ.

(ನಗು)

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಸುಧಾರಣೆ ಆಗಬೇಕು ಸುಧಾರಣೆ ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಅನೇಕ ಕಮಿಟಿಗಳು ರಚಿತವಾದವು. ಅದರ ವರದಿಗಳೂ ಬಂದವು. ಎಲ್ಲಾ ಆಯಿತು. ಅದರೂ ದಿನ ದಿನಕ್ಕೂ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ವಿಕೋಪಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಕಚೇರಿಗಳು, ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಕಚೇರಿಗಳು ಜನರ ರಕ್ತ ಹೀರತಕ್ಕ ಕೇಂದ್ರಗಳಾಗಿವೆ. ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ರೆಕಾರ್ಡ್ ನೋಡಬೇಕಾದರೆ, ಅಥವಾ ಏನಾದರೂ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದರೆ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಕಡೆ ಓಡಾಡಿ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಜನರಿಗೆ ಲಂಚ ಕೊಡಬೇಕು. ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಹಳೇ ಶಾನುಭೋಗರೇ ಇದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಜಾತಂತ್ರ ಯಾವ ಕಾಲಕ್ಕೂ ಒಳ್ಳೆಯದೇ. ಆದರೆ ಹಳೇ ಶಾನುಭೋಗರು ಹೋಗಿ ಬೇರೆ ಹೊಸ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಕೂಡ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಎಫ್‌ಐ.ಎಸ್. ಹೆಚ್ಚಾಗಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಈಗ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಎಲೀಜ್ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್‌ಗಳು ಭ್ರಷ್ಟರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಎಲೀಜ್ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್ ಏತಕ್ಕೆ ಭ್ರಷ್ಟರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ಇವರು ತಹಸೀಲ್ದಾರ್‌ಗೆ ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಕೊಡಬೇಕು, ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ತಹಸೀಲ್ದಾರ್ ಏತಕ್ಕೆ ಭ್ರಷ್ಟರಾಗಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ಇವರು ಇವರ ಮೇಲಿರತಕ್ಕ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರ್‌ಗೆ ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಕೊಡಬೇಕು, ಅದಕ್ಕೆ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರವರು

ಅವರವರ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡಬಹುದು. ಯಾರ ಜಮೀನು ಯಾರಿಗಾದರೂ ಬರೆಯಬಹುದು, ಯಾರಿಗೆ ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಸರ್ವೆಕ್ಸೆಕ್ಯೂಟ್ ಕೊಡಬಹುದು, ಊರುಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಬೇಕಾದರೂ ವ್ಯಾಜ್ಯ ಮಾಡಬಹುದು, ಖೋನಿ ಮಾಡಬಹುದು ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡಬಹುದು. ಈ ರೀತಿ ಗ್ರಾಮಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಜೀವನ ಮಾರ್ಪಡುವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಈ ಸಣ್ಣ ಇಲಾಖೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಇವರು ವ್ಯಾಜ್ಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಹೊಡೆದಾಟ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಇಲ್ಲದ ರಾಜಕೀಯವನ್ನು ತರುತ್ತಾರೆ. ತಂದು ಜನರನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಜನರಿಂದ ಮುಂದೆಯಾದರೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುವುದಾದರೂ ಹೇಗೆ? ಈ ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಗೆ 35% ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಹಣ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವ ಸಾಧನೆ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ತಪ್ಪು ಮರದಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ ಪಟ್ಟು ಇದರಲ್ಲಿ ಸಾಧನೆಯೇನಾದರೂ ಇದೆಯೇ ಎಂದು ನೋಡಿದೆ. ಭೂಸುಧಾರಣೆ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಆ ಬಗ್ಗೆ ನೋಡಿ ನಾನು ಮಾತನಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ಇಚ್ಛೆ ಬಂತು. ಇದೊಂದೇ ತಾನೇ ಇವರು ಹೇಳುವುದು ಯಾವಾಗಲೂ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ದೇವರಾಜ ಅರಸರ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಮೇಲೆ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೂ ಆಗದೇ ಇರುವಂಥ ಭೂಸುಧಾರಣೆ ಕೆಲಸ ಆಗಿದೆ, ಹಿಂದುಳಿದ ಜನಾಂಗದವರಿಗೆ, ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೂ ಆಗದೇ ಇರುವಷ್ಟು ಸಹಾಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಇವರು ಹೇಳುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನು 10 ವರ್ಷದೊಳಗೆ ಕರ್ನಾಟಕವನ್ನು ಸ್ವರ್ಗ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಜನ ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದು ಯಾವಾಗ ಸ್ವಾಮಿ? ಸತ್ಯಮೇಲೆ ತಾನೇ ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದು? ಅಂದರೆ ಇವರು ಮಾಡುವುದೂ ಇದನ್ನೇ. ಜನರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಂಗಳಿ ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಸ್ವರ್ಗ ಇದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ನೀವು ನಂಬಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ನೀವು ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಇವರು ಲ್ಯಾಂಡ್ ರಿಫಾರ್ಮ್ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಇದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಇವರಿಗಿಂತ ಮುಂಚೆಯೇ ಇವರಿಗಿಂತ ಪ್ರಗತಿ ಪರವಾಗಿ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿತಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಇವರು ಮರೆತು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. 1937-38ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲೇ ಮೊರಾರ್ಜಿ ದೇಸಾಯಿಯವರು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಸೌರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಭೂಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ತಂದು ಪ್ರಗತಿಪರವಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದರೆ ಇವರು 1949ರಲ್ಲಿ ತಂದಿರತಕ್ಕ ಭೂಸುಧಾರಣೆ ಪ್ರಗತಿ ವಿರೋಧಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾನು ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ, ಒಳ್ಳೆಯ ಕಾನೂನನ್ನು ತಂದಿದ್ದೀರಿ, ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಇದರಿಂದ ಉಂಟಾಗಿರತಕ್ಕ ಸಮಸ್ಯೆ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಹೇಳಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಭೂಸುಧಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಏಳೂವರೆ ಲಕ್ಷ ಅರ್ಜಿ ಬಂದಿದ್ದು ಅದರಲ್ಲಿ 4 ಲಕ್ಷ ಅರ್ಜಿಗಳು ತೀರ್ಮಾನ ಆಗಿವೆ, ಇನ್ನೂ ಮೂರು ಲಕ್ಷ ಅರ್ಜಿಗಳು ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಇದೆ. ಮೊದಲು ನನಗೆ ಇದರ ಅನುಭವ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಾನು ವಿಧಾನ ಸಭಾ ಸದಸ್ಯನಾದ ಮೇಲೆ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್ ಸದಸ್ಯನಾದ ಮೇಲೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಕುಳಿತು ನೋಡಿ ಎಷ್ಟೋ ಅನುಭವ ನನಗಾಗಿದೆ. ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ 'ಎ' ಊರಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ 'ಬಿ' ಗೇಣಿ ದಾರ ನಾನು ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡರೆ ಅವನ ಅಜ್ಜನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾರೋ ಅದನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು ಎಂಬ ಕಾರಣದಿಂದ ಅರ್ಜಿ ವಜಾ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ದಾವಣಗೆರೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿರುವವರು ಯಾರೋ ಡಿಕ್ಟರೇಷನ್ ಕೊಟ್ಟು ಇವರು ಗೇಣಿದಾರನಲ್ಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನೇ ಸದಸ್ಯನಾಗಿರತಕ್ಕ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್ ನಲ್ಲಿ ನಾನು ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದಾಗ ಈ ರೀತಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸದಸ್ಯರು ಮೂರು ಜನ ಇದ್ದಾರೆ. ಆ ವಿಷಯ ನಾನು ಈಗ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹಿಂದೆ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು, ಎಲ್ಲಾ ಭೂ ನ್ಯಾಯ ಮಂಡಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು. ಇವರಿಗೆ ಆಡಿದ ಮಾತನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಡತಕ್ಕ ಹವ್ಯಾಸ ಇಲ್ಲ, ಅದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟರು. ಅದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್ ನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರಿದ್ದರೂ ಬೇರೆಯವರು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ದುಡ್ಡು ಹೊಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಹೆದರುತ್ತಾರೆ. ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ ಕೆಮ್ಮುವುದಕ್ಕೆ ಇದ್ದರೆ ಅವನು ಬಲಿಷ್ಠನಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಕೂಡ 100 ಜನ ಕಳ್ಳರು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಹೆದರುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆ ಭೂ ನ್ಯಾಯಮಂಡಳಿಗಳಲ್ಲಿ

ಒಬ್ಬ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯ ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯ ಇದ್ದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ತೀರ್ಮಾನ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ; ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ನೋಡುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸದಸ್ಯರು ಸೇರಿಕೊಂಡು ಯಾರದೋ ಹಮೀನನ್ನು ಯಾರಿಗೋ ಮಾಡಿ ದುಡ್ಡು ತಿನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಭೂ ನ್ಯಾಯಮಂಡಲಿಯಲ್ಲಿ ಬರೀ ಲಾಠಿ ತುಂಬಿದೆ. ಅವರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ, ಯಾರೂ ಏನೂ ಮಾಡುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ, ನಾವೇ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಎಂಬ ಮನೋಭಾವ ಅವರಲ್ಲಿದೆ. ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಮೆಚ್ಚುತ್ತೇನೆ, ಪ್ರಜಾತಂತ್ರದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಜನರು ಭಾಗವಹಿಸಿ ಜ್ಯೂಡಿಸಿಯಲ್ ಫಂಕ್ಷನ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ಕ್ರಮ ಇದೆ. ಪರಸ್ಪರ ಚೆಕ್ಸ್ ಅಂಡ್ ಬ್ಯಾಲೆನ್ಸ್ ಇರಬೇಕು. ಒಂದೂ ಕಡೆ ಗೇಣಿದಾರ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಭೂ ಮಾಲೀಕ ಇಬ್ಬರನ್ನೂ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಒಂದು ಕಡೆ ಭೂಮಾಲೀಕನ ಕಾಲಿಗೆ ಹಗ್ಗ ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಗೇಣಿದಾರನ ಕುತ್ತಿಗೆಗೆ ಹಗ್ಗ ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹಗ್ಗ ಕಟ್ಟಿ ಎರಡೂ ಹಗ್ಗ ವನ್ನು ತಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಎರಡೂ ಹಗ್ಗ ವನ್ನು ಎಳೆದಳೆಂದು ಅಲ್ಲಿ ಅವನೂ ಸತ್ತ, ಇಲ್ಲಿ ಇವನೂ ಸತ್ತ. ಆದರೆ ಭೂ ನ್ಯಾಯಮಂಡಲಿಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತ್ರ ದುಂಡಗಾಗಿ ದ್ದಾರೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಮೊದಲು ತೆಳ್ಳಗಿದ್ದವರು ಭೂ ನ್ಯಾಯಮಂಡಲಿ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳಾದ ಮೇಲೆ ದುಂಡಗಾಗಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಮಿರಿ ಮಿರಿ ಅಂತ ಮಿಂಚುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಒಬ್ಬ ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು.—ನೀವೂ ಮಿಂಚುತ್ತಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಜೆ ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ನಾನು ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸಗಳೂ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ನಿಜವಾದ ಗೇಣಿದಾರನಿಗೆ ಭೂಮಿ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ನಾಲಾಯಕ್ಕು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಚೆಕ್ಸ್ ಅಂಡ್ ಬ್ಯಾಲೆನ್ಸ್ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಹತೋಟಿ ತಪ್ಪಿಹೋಗಿದೆ. ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯ ವಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಇದರಿಂದ ವ್ಯಾಜ್ಯಗಳು, ಕೊಲೆಗಳು ಆಗುತ್ತಿವೆ ಭೂ ನ್ಯಾಯ ಮಂಡಲಿಯ ಪಕ್ಷ ಪಾತ ದೃಷ್ಟಿ, ಲಂಚಕೋರನ ನಿತಿ ಇವುಗಳಿಂದ ಅನೇಕ ಅನ್ಯಾಯಗಳು ಆಗುತ್ತಿವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರು ವಿದ್ಯಾವಂತರೇ ಆಗಿರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಕಡೆ ಪಕ್ಷ ಕಾಮನ್ ಸೆನ್ಸ್ ಇದ್ದು ನ್ಯಾಯಾ ನ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡತಕ್ಕ. ವಿಚಾರ ಮಾಡತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿಯಾದರೂ ಇರುವವಾಗಿದ್ದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಈಗ ನೀವು ಯಾರು ಯಾರನ್ನೋ, ಎಕ್ಸ್ ಕನ್‌ವೆಕ್ಟ್ ಇಂಥವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಭೂನ್ಯಾಯ ಮಂಡಲಿಯ ಸದಸ್ಯರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಇದರಿಂದ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳೆಲ್ಲಾ ಅದಾನವಾಗಿದೆ, ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಗೆ ರಿವೇರಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ನೋಡಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕಡೆ ಪಕ್ಷ ಭೂ ನ್ಯಾಯಮಂಡಲಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿದರೆ ಅನ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುತ್ತಾ ಇರುತ್ತದೆ. ನಾನು ಅವರ ಹಿತ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮತ್ತು ಅವರ ಪಕ್ಷದ ಹಿತ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಭೂ ನ್ಯಾಯಮಂಡಲಿಗಳಲ್ಲಿ 3 ಜನ ಇವರ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಅವರು ಇವರಿಗೂ ಕೆಟ್ಟ ಹೆಸರು ತರುತ್ತಾರೆ, ಇದರ ಪಕ್ಷಕ್ಕೂ ಕೆಟ್ಟ ಹೆಸರು ತರುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರೊಬ್ಬರನ್ನು ಭೂ ನ್ಯಾಯಮಂಡಲಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಹಾಕಬೇಕು ಮತ್ತು ಚೆಕ್ಸ್ ಅಂಡ್ ಬ್ಯಾಲೆನ್ಸ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು.

2 ಲಕ್ಷ ಒಕ್ಕರೇಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ 4 ಲಕ್ಷ ಮಾತ್ರ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದಾರೆ ಇನ್ನುಳಿದ 3 ಲಕ್ಷ ಒಕ್ಕರೇಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಯಾವಾಗ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ? ಕೆಲವು ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಅದನ್ನು ನಾನು ವಿರೋಧ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಿಮ್ಮ ಹೋಗ ತಕ್ಕಂತಹ ಮಾರ್ಗದ ಗುರಿ ತಪ್ಪಬಾರದು. ಕುಟ್ಮಿಯನ್ನು ಕುಂದಾಪುರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಕುಟ್ಮಿಯ ತಂದೆ-ತಾಯಿಯವರು ಮಾತನಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಕುಟ್ಮ ಬೆಳಗಿನ ಡಾವಕ್ಕಿವಿದ್ದು ಕುಂದಾಪುರದ ಮೈಲಿಗಲ್ಲನ್ನು ಮುಟ್ಟಿ ವಾಪಸ್ಸು ಬಂದನಂತೆ. ಆತನು ಹೋಗುವ ಮುನ್ನ ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಕುಂದಾಪುರಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಲಿಲ್ಲ. ಸುಮ್ಮನೆ ಹೋಗಿ ವಾಪಸ್ಸು ಬಂದ. ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯ ಮಂಡಲಿಗಳು ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅರೇಂಜ್ ಮಾಡ ಬೇಕು. ಕೆಲವು ಕಡೆ ರೆಗ್ಯುಲರ್ ಆಗಿ ಇರತಕ್ಕಂತಹ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮೀಷನರ್‌ಗಳನ್ನು ಭೂ ನ್ಯಾಯ ಮಂಡಲಿಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅವರಿಗೆ ಅವರ ರೆವಿನ್ಯೂ ಡಿವಿಷನ್‌ನಲ್ಲೇ ಸಾಕಷ್ಟು ಕೆಲಸ

ಇರುತ್ತದೆ. ಅಂತಹವರನ್ನು ಭೂ ನ್ಯಾಯ ಮಂಡಲಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನಾಗಿ ಹಾಕುವುದರಿಂದ, ಆ ಅಧಿಕಾರಿ ಅಲ್ಲೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಿ ಬೇಕಾದರೆ ಇದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ವಿಶೇಷ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮೀಷನರ್ ಎಂಬುದಾಗಿ ಅಪಾಯಿಂಟ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲ ಕಡೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಬಹಳ ಕಡೆ ಕೆಲಸ ಸ್ಥಗಿತವಾಗಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸೂಕ್ತ ಗಮನ ಹರಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಭೂ ಸುಧಾರಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ನಮ್ಮ ಮಲೆನಾಡಿನ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ೬ ತಿಂಗಳಿಂದ ಗೇಣಿದಾರರೂ ಚಳುವಳಿ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಶಾಂತ ರೀತಿಯಿಂದ ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ೧,೪೦೦ ಕ್ಕಿಂತ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಗೇಣಿದಾರರನ್ನು ಜೈಲಿಗೆ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ೨-೩ ದಿವಸ ದಿಂದ ೬ ತಿಂಗಳವರೆಗೆ ಅವರನ್ನು ಜೈಲಿಗೆ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಗತಿಪರವಾದ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ತಾವೇನೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಲ್ಲ, ಈಗ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ನಾನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ ರವರಿಗೆ ಗೇಣಿದಾರನಾಗಿದ್ದುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ಗೇಣಿದಾರನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ಎಂತಹ ಸುಧಾರಣೆ? ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಗೇಣಿದಾರನಾಗುವುದಾದರೆ ಅದರಿಂದ ಆದಂತಹ ಪ್ರಯೋಜನವೇನು? ನಾನು ೨೦ ವರ್ಷಗಳವರೆಗೂ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟೆಂದು ಹಣವನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತಾ ಹೋಗಬೇಕು. ಮಾಲೀಕ ೨೦ ವರ್ಷಗಳವರೆಗೂ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾ ಹೋಗಬೇಕು. ಗೇಣಿದಾರ ಸರ್ಕಾರದ ಕಡೆಗೆ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಆತನು ಪಟ್ಟವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ೨೦ ವರ್ಷದ ತನಕ ಕಾಯಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಅವನು ತನ್ನ ಜಮೀನನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಆತನು ತನ್ನ ಜಮೀನನ್ನು ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಪುಡ್ಡೆ ಮಾಡಿ ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲ. ನನ್ನ ಜಮೀನು ಎನ್ನ ತಕ್ಕಂತಹ ಹಕ್ಕು ಅವನಿಗೆ ಇಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನಿಗೂ ಇದು ತನ್ನದು ಎನ್ನುವ ಅಶೆ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ತನ್ನದು ಜಮೀನು, ತನ್ನದು ಮನೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ಇರಬೇಕಾದುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಆದರೆ ತಾವು ತಂದಿರುವ ಭೂ ಸುಧಾರಣೆ ಪ್ರಕಾರ ೨೦ ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಆ ಜಮೀನಿನ ಪಟ್ಟಾ ಸಿಗುವ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲ. ಪಟ್ಟಾವನ್ನು ಈಗಿಂದ ಈಗಲೇ ಕೊಡಿ. ಆ ಪಟ್ಟದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಆತನು ಬೇರೆ ಕಡೆ ಹಣದ ಸಹಾಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ತನ್ನ ಜಮೀನನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಈಗಲೇ ಅವರಿಗೆ ಪಟ್ಟ ಕೊಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟರೆ ಮುಂದೆ ಚುನಾವಣೆ ಬಂದಾಗ ಇವರಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ; ಎಂಬ ಒಂದು ಕಾರಣವೂ ಇರಬಹುದು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಗೇಣಿದಾರನ ಜುಟ್ಟನ್ನು ಇವರು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ. — ಚುನಾವಣೆ ಚಿಂತೆ ನಮಗಿಲ್ಲ, ನಿಮಗೆ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್. — ತೀರಾ ಬಡವರು ಗೇಣಿದಾರರಿದ್ದರೆ ಅವರು ಹಣವನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಪೂರ್ತಿ ಹಣವನ್ನು ಮಾಫಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು, ಮತ್ತೆ ತೀರಾ ದುರ್ಬಲ ಭೂ ಮಾಲೀಕ ಇದ್ದರೆ ಪೂರ್ತಿ ಹಣವನ್ನು ಸರ್ಕಾರವೇ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಎಂಬುದಾಗಿ ಎರಡು ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ತೀರ ನಿರ್ಗತಿಕರನ್ನೂ ಕೈ ಬಿಡಬೇಡಿ ಎಂಬ ಎರಡು ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ತಹಸೀಲ್ದಾರ್ ರವರಿಗೆ ಕಛೇರಿಗೆ ಹೋದರೆ, ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಜೊತೆಗೆ ಅವರನ್ನು ಜೈಲಿಗೆ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಜೈಲಿ ನಲ್ಲಿ ಹಿಂಸೆಯನ್ನೂ ಕೂಡ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಲೂ ಚಳುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅಫೀಸಿಗೆ ಹೋದರೂ ದುಡು ಕೊಡಬೇಕು. ದುಡು ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಕೆಲಸವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಬ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಅಫೀಸ್ ಇವರ ಹತೋಟಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಪ್ರಮಾಣ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ದುಡು ಕೊಡದೆ ಯಾವ ಸಬ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಆಫೀಸಲ್ಲೂ ಕೆಲಸವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ರೇಟನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿ ದ್ದಾರೆ, ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯೂ.ಡಿ. ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟದಾರರಿಂದ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗೆ ಇಷ್ಟು, ಅದರಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಇಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಯಾವ ರೀತಿಯ ರೇಟನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಬ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಅಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ರೇಟನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಕಛೇರಿಗಳನ್ನು ನಡೆಸ ತಕ್ಕಂತಹ ಜನರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಶೋಷಣೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ತರಹ ಲಂಚ, ಭ್ರಷ್ಟಚಾರ ಇರುವ ದೇಶವನ್ನು ನಾವು ಬೇರೆ ಯಾವುದನ್ನೂ ನೋಡಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಭ್ರಷ್ಟಚಾರವೆಂಬುದು ಎಲ್ಲ ಕಡೆ ನೆಲೆಯೂರಿಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ರೈತ ಎರಡು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮನೆಯಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದರಲ್ಲಿ ಬಸ್ ಜಾರ್ಜ್ ಕೊಟ್ಟು ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಫೀಸಿಗೆ ಬಂದರೆ ಉಳಿದ ಒಂದೂವರೆ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಅಲ್ಲಿರುವ ಗುಮಾಸ್ತರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಸಬ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಅಫೀಸಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿಯೂ ಅದೆ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಫೀಸಿಗೆ

ಹೋದರೂ ಅಲ್ಲಿಯೂ ಇದೆ, ಹಾಗೂ ಬಿ.ಡಿ.ಓ. ಆಫೀಸಿಗೆ ಹೋದರೂ ಅಲ್ಲಿಯೂ ಇದೇ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವಷ್ಟು ಭ್ರಷ್ಟ ಸರ್ಕಾರ ಬಹುಶಃ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಇನ್ನೆಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಕಡೆ ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ತೀರ ಮಿತಿ ಮೀರಿ ಹೋಗಿದೆ. ಹೇಳುವವರೂ ಇಲ್ಲ. ಕೇಳುವವರೂ ಇಲ್ಲ. ಭ್ರಷ್ಟ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ತಾವೇ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬೇರೆ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಉಪದೇಶ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ; ನಮ್ಮನ್ನು ನೋಡಿ ಕಲಿಯಬೇಕು. ಬಹಳ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಇವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ರು.ಭೆ. ಹಾಗೂ ತಿರ್. ತ್ರಿಮಯಿಯು ಸಿ ತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಮಾಡಿದೆ ಹಾಗೆ. ಇವರು ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಇವರು ಸುಧಾರಣೆಯಾಗುವ ಲಕ್ಷಣಗಳೇ ಇಲ್ಲ. ಅರ್ಬನ್ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಸೀಲಿಂಗ್ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಹಂಚಿದ್ದೇವೆಂದು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ೧೯೭೭ನೇ ಇಸವಿಯ ಕೊನೆಯ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಇವರ ಕೈಲ್ಪಡುತ್ತಹ ಜಮೀನು ೩,೧೦,೪೯೨ ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ೩೦,೩೩೦ ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ಹರಿಜನ-ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಉಳಿದವರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಬಾಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದು ಒಂದು ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತೊಂದು. ೩,೧೦,೪೯೨ ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ೩೦ ಸಾವಿರ ಎಕರೆಯಷ್ಟು ಜಮೀನನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹರಿಜನ-ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಹರಿಜನ-ಗಿರಿಜನರು ಇರುವ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಆಧಾರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ಒಂದು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕೂಡ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇವರಿಗೂ ಕೂಡ ೧೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಯಾವುದೇ ಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿದವರೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾರಣಾಂತರದಿಂದ ಅವರು ಯಾವ ಒಂದು ಜಾತಿಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಜಾತಿಯಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ.

ಮತ್ತೆ ಅರ್ಬನ್ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಸೀಲಿಂಗ್ ಆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿ, ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿರುವ ಶ್ರೀಮಂತರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬಲಿ ಹಾಕುತ್ತೇವೆಂದು ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಭಾಷಣ ಹೊಡೆದರು. ಇವರು ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ನೋಡುವುದಾದರೆ, ೧,೧೧,೨೧೨ ಡಿಕ್ಲರೇಷನ್ ಬಂದಿದ್ದರೆ, ೪,೯೩೨ ಡಿಕ್ಲರೇಷನ್ ಡಿಸ್‌ಪೋಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಈಗ ಈ ಬಗ್ಗೆ ರೆವಿನ್ಯೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಷನ್ ಕೊಟ್ಟುಬಿಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಅವನು ಒಂದು ನೋಟೀಸ್ ಕೊಡುತ್ತಾನೆ ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಅವನು ಏನು ಬರೆಯುತ್ತಾನೆ ಎಂದರೆ ನಾನು ಈ ಜಮೀನಿನ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಎಕ್ಸ್‌ಮೆಷನ್ ಇದೆ, ಇಂತಿಂಥಾ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ನನಗೆ ಇದಕ್ಕೆ ಎಕ್ಸ್‌ಮೆಷನ್ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಬರೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಎಕ್ಸ್‌ಮೆಷನ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕಾರಣಗಳು ಇವೆ. ಹೀಗೆ ೧೦ ಸಾವಿರ ಜನಕ್ಕೆ ನೋಟೀಸ್ ಹೋದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ೯೮೦೦ ಜನರಿಗೆ ಎಕ್ಸ್‌ಮೆಷನ್ ಆಗುತ್ತದೆ ಇನ್ನು ಉಳಿದ ೨೦೦ ಜನರು ಮಾತ್ರ ಇದಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನು ಅನ್ನುವುದನ್ನು ನೀವೇ ಊಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ. ತಮಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ೧ ಲಕ್ಷ ೨೦ ಸಾವಿರ ಜನರಿಗೆ ನೋಟೀಸ್ ಹೋಗಿದ್ದರೆ ೧ ಲಕ್ಷ ೨೦ ಸಾವಿರ ಜನಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಇದರಲ್ಲಿ ೪ ಸಾವಿರ ಆರ್ಜಿಯನ್ನು ಡಿಸ್‌ಪೋಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಅಂತ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ೪೩ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಲೆವಿ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ನಿಮಗೆ ಆಕ್ಟೋಬರ್ ಆಗಿ ಬಂದಿರುವುದು ನಿಮಗೆ ಕಲೆಕ್ಟ್ ಆಗಿರುವ ಹಣ ೧೦ ಲಕ್ಷ ಮಾತ್ರ. ಒಟ್ಟು ೧ ಲಕ್ಷ ೨೦ ಸಾವಿರ ಆರ್ಜಿ ಇ ಸಾವಿರ ಆರ್ಜಿಯನ್ನು ಡಿಸ್‌ಪೋಸ್ ಮಾಡಿ, ಅದರ ಮೇಲೆ ೪೩ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಲೆವಿ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ನಿಮಗೆ ವಸೂಲಾಗಿರುವ ಹಣವಷ್ಟು ಎಂದರೆ ೧೦ ಲಕ್ಷ ಮಾತ್ರ. ಇದು ನಿಮ್ಮ ಈ ಒಂದು ಆರ್ಬನ್ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವ ಒಂದು ಕ್ಲಾಂಟಿಮ್ ಆಫ್ ವರ್ಕ್.

೧-೩೦ ಪಿ. ಎಂ.

ಇನ್ನು ತಾಸೀಲಾರರ ಆಫೀಸಿನ ಮುಂದೆ ಜಮಾ ಬಂದಿ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪುನಃ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಏತಕೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಜನಗಳ ಕಷ್ಟಸುಖಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಅವರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಕಂಡ ಹಾಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಕೂಡ ಮಾಡಿರುವುದು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ ಮತ್ತು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಕೆಲಸಕ್ಕಾರ್ಯಗಳಾಗಿ ನಡೆದಿರುವುದು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಯಥಾಪ್ರಕಾರ ಜನ ತಾಲ್ಲೂಕು ಆಫೀಸಿಗೆ ಬಂದು ಅಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಹೊತ್ತು ಕಾದಿದ್ದು ಒಣಗಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಜನರ ಹತ್ತಿರವೇ ಈ ರೆವಿನ್ಯೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೋಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ.

ಇನ್ನು ಈ ಸ್ವಾಂತ್ರ್ಯ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂಥಾ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೇ ಇದೆ. ಯಾರಿಗಾದರೂ ಕೂಡ ಅರ್ಜಿ ಕೊಡ ಬೇಕು. ಆ ಬಡವನನ್ನು ಒಂದು ರೆವಿನ್ಯೂ ಕ್ಲಾಂಪ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಆ ಅರ್ಜಿಗೆ ಅಂಟಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಆ ಬಡವರ ಈ ಅರ್ಜಿಗೆ ಏನೋ ಸ್ವಾಂತ್ರ್ಯ ಹಚ್ಚಿಸಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ನನ್ನ ಕೆಲಸ ಆಗಿಬಿಡುತ್ತದೆ ಅಂತ ಆಸೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾನೆ. ಅದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ತೆಗೆದು ಬಿಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನನಗೆ ನೆನಪು ಇರುವ ಹಾಗೆ ಯಾವ ಡೆಮಾಕ್ರಸಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಈ ತರಹ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ತಮಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ರೆವಿನ್ಯೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗಬಹುದು. ಆದರೆ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಏನು ಸೋರಿಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಇದೇನೂ ಅಷ್ಟು ದೊಡ್ಡದಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ೭ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ವಸೂಲ್ಯಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರ್ಚೀ ಶಿಕ್ಷೆ — ೬ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಆಗುತ್ತದೆ ಅಲ್ಲದೇ ವಸೂಲ್ಯಾಡುವ ಹಣವೂ ಕೂಡ ಕಡಿಮೆ. ಅದುದರಿಂದ ಈ ಬಡವನು ಅರ್ಜಿಗೆ ಸ್ವಾಂತ್ರ್ಯ ಹಚ್ಚಿಕೊಡುವುದು ಏನು ಇದೆ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದು ಬಿಡಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮೊದಲು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದ ರು ಶ್ರೀ ಎಕರೆ ಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಜಮೀನು ಇರುವವರ ಹತ್ತಿರ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೀಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಆದರೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ನಿಮ್ಮ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಪೆನ್ ಪುಷರ್ಸ್ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನು ತೆಗೆದು ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಪ್ರೊಡ್ಯುಕ್ಟ್ ಕೆಲಸಕ್ಕೋ ಅಥವಾ ಯಾವುದಾದರೂ ಏಲಾ ದರೂ ಒಂದು ಕಡೆ ಬುಜರು ಭೂಮಿ ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಅಂಥಾ ಕಡೆ ಇವರನ್ನು ಇಟ್ಟು ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಕೊಟ್ಟು ಅಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯದ ಕೆಲಸ ಕೊಡಿ, ಇಲ್ಲವೇ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಕಾಲುವೆ ತೆಗೆಯುವ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹಾಕಿ. ನಿಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಇಂಥಾ ಪೆನ್ ಪುಷರ್ಸ್ ಜನ ಬಹಳ ಇದ್ದಾರೆ. ಇಂಥವರನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಕೆಲಸ ಕೊಡಿ. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಈ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಸರು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದುವೇಳೆ ಅವರು ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದೇ ಹೋದರೆ ಳಿ ಎಮ್ಮೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿ ಅದರಿಂದಲಾದರೂ ಜೀವನ ಮಾಡಲಿ ಇಲ್ಲವೇ ಅವನಿಗೆ ಒಂದು ಸೈಕಲ್ ಪಾಪ್ ಇಡಿಸಿಕೊಡಿ ಅದರಿಂದಲಾದರೂ ಜೀವನ ಮಾಡಲಿ ಇಲ್ಲವೇ ಒಂದು ಅಂಗಡಿ ಇಡಿಸಿಕೊಂಡಿ ಅದರಿಂದಲಾದರೂ ಜೀವನ ಮಾಡಲಿ. ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಒಂದು ನೌಕರಿ ಬೇಕು, ಗುಮಾಸ್ತಗಿರಿ ಬೇಕು ಹೀಗೆ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ವಿನಾ ಹಳಿ ಗಳಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಏತಕ್ಕಿಂದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಬೆಳೆ ಇಲ್ಲದೇ ಸಂಪಾದನೆ ಬರುವುದರಿಂದ ಇದು ಒಂದು ಇನ್ ಕಂ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಈ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರೀ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಅನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು ಪ್ರಜಾತಂತ್ರದ ಯಾವುದೇ ರಾಷ್ಟ್ರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ ಎಲ್ಲೂ ಈ ತರಹ ಇಲ್ಲ. ನೀವು ಇಲ್ಲಿ ಇಂಥಾ ಪೆನ್ ಪುಷರ್ಸ್ ಜನರನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಲ್ಲಾ ಏತಕ್ಕೆ? ಅದರಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಇಂಥಾ ಜನರನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ನಿಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯೇ ವಿನಾ ಮತ್ತಾವ ಇಲಾಖೆಯೂ ಇಲ್ಲ ಇಂಥಾ ಜನರನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವ ಇಲಾಖೆ ಯಾವುದು ಎಂದರೆ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದನೇ ಸ್ಥಾನ ಕೊಡಬಹುದು. ಅದುದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಇಂಥಾ ಪೆನ್ ಪುಷರ್ಸ್ ಜನರನ್ನು ಯಾವುದಾದರೂ ದನ ಕಾಯುವುದಕ್ಕೋ, ಒಂದು ಕಾಲುವೆ ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೋ ಹಾಕಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನಿಮ್ಮ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಾ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಅಂತ ಏನು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಒಂದು ಸಲಹೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಈಗ ಏನಾಗುತ್ತಿದೆ ಈಗ ಒಬ್ಬ ರೈತ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಆ ಗ್ರಾಮದ ವಿಲೇಜ್ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಆರ್.ಆರ್. ಮತ್ತು ಎಕಂಬರರ್ಸ್ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ವಗೈರೆ ತರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ತರಬೇಕಾದರೆ ಲಂಡ ಇವೆಲ್ಲಾ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಅವನಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಮಾಹಿತಿ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಅವನಿಗೆ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಾದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಸರ್ಟಿಫೈ ಮಾಡಿ ಅವನು ಯಾವ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಹೋದರೂ ಕೂಡ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಡೆವಲಪ್ ಮೆಂಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಗೆ ಹೋಗಲಿ ಅಥವಾ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಗೆ ಹೋಗಲಿ ಯಾವ ತಕರಾರೂ ಇಲ್ಲದೆ ಅವನಿಗೆ ಸಾಲ ಸಿಗುವ ಏನು ವ ವಸ್ತು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅವನು ಇದರಿಂದ ವಿಮುಕ್ತನಾಗಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಅವನು ಹೋಗಿ ಆ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ನಿಂತುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಕಷ್ಟವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ಸಲಹೆ ಏನೆಂದರೆ ರಾಜಾಸ್ಥಾನದವರು ನಿಮ್ಮ ಹಾಗೆ ಬಡಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿರೋದಿಲ್ಲ. ಕಾರ್ಯ: ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಅಂತೋಷದಯ ಅನ್ನುವ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ಪ್ರತಿಗ್ರಾಮದಲ್ಲೂ ತೀರ ಕೆಳಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರುವ ಬಡವರನ್ನು, ಶಿಕ್ಷಕರು, ಕುಟುಂಬಗಳನ್ನು ಅರಿಸಿಕೊಂಡು ಅದರಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜನಾಂಗ ಮತ್ತು ಹಿಂದುಳಿದ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರೂ ಇಲ್ಲಿ ಕುಟುಂಬಗಳನ್ನು ಅರಿಸಿಕೊಂಡು ಅದರಲ್ಲಿ ಯಾರ್ಯಾರಿಗೆ ಯಾವಾವುದರಲ್ಲಿ ಅಸಕ್ತಿ ಇದೆಯೋ ಅದರಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಕುರಿ ಸಾಕುವುದಾದರೆ ಕುರಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಡುವುದು, ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಎತ್ತುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಡುವುದು, ಅವನು ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಉದ್ಯೋಗ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂಥಾ ಯಾತ್ರಿಕರಣದ ಖರ್ಚು ಸುಮಾರು ಅದು ಇಲ್ಲಿ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಯೇ ಆಗಬಹುದು, ೨೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಯೇ ಆಗಬಹುದು ಅದನ್ನು ತೆಗೆದು- ಕೊಟ್ಟು ಅದರಿಂದ ಉತ್ಪಾದನೆ ಬರುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪೈಡೆಕ್ಟೀವ್ ಯೂನಿಟ್ ಅಂತ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೀಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಸಾವಿರ ಹಳ್ಳಿಗಳು ಏನು ಇವೆ ಪ್ರತಿ ಹಳ್ಳಿಗೂ ಕೂಡ ಇಲ್ಲಿ ಕುಟುಂಬಗಳನ್ನು ಅರಿಸಿಕೊಂಡು ಈ ತರಹ ಒಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿ ಆ ಜನರನ್ನು ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಒಂದು ಅಂತೋಷದಯ ಅನ್ನುವ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಏನು ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ಸರಪಳಿಯ ಒಂದು ಲಿಂಕ್ ಏನಾದರೂ ಬಿಗಿ ತಪ್ಪಿದರೆ ಆ ಸರಪಳಿ ಹೇಗೆ ಬಲಹೀನವಾಗುತ್ತದೋ ಹಾಗೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿರುವ ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗಗಳ ಒಂದು ಲಿಂಕ್‌ನಿಂದಾ ಸಮಾಜ ಶಕ್ತಿಯೂ ಕೂಡ ಹೀನವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನೀವೂ ಕೂಡ ಈ ತರಹ ಮಾಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೇಗೆ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ಕಾರ್‌ನಲ್ಲಿ ಓಡಾಡುವುದು, ಎಕ್ಸೆಜ್ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ವುದು ಅನೇಕ ತರಹವಾಗಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ತಾವು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು ನೀವೂ ಕೂಡ ಅವರಂತೆ ಮಾಡುವ ಕಡೆ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು, ರಾಜಾಸ್ಥಾನದವರು ಯಾವರೀತಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ರೋ ನೀವೂ ಕೂಡ ಅದರಂತೆ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿ ತೋರಿಸಬೇಕು. ಆದರೆ ತಾವು ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ದೀರಿ ಅದು ಯಾವುದೆಂದರೆ ತಲೇ ಮೇಲೆ ಮಲ ಹೊರುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಇನ್ನಾವುದೂ ಮಾಡಿಲ್ಲಾ ಇನ್ನೊಂದು ಕೆಲಸ ನೀವು ಮಾಡಿರುವುದು ತಿಗಡಂಬಾಜಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ನಾನಂತೂ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲಾ. ತಿಗಡಂಬಾಜಿ ಕೆಲಸ ಏನು ಅನ್ನುವುದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ ನಾನು ಬೇರೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನೀವುಗಳು ಬಾಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮಾಡುತ್ತೀವೆಂದು ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟು ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ಏನು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ನಾವು ತಿಗಡಂಬಾಜಿ ಎಂದು ಕರೆಯುವುದು, ರಾಜಾಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ತಮ್ಮನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪಬಹುದಿತ್ತು. ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಸಮಾಜದ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರಿಗೆ ಬೇರೆ ಮಂತ್ರ ಹೇಳುವ ಬದಲು ಮಂತ್ರದಲ್ಲಿರುವ ಸಂಸ್ಕೃತಕ್ಕಿಂತ ಅದರ ಉಗುಳು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ಈಗಲಾದರೂ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಬಡ ಜನರ ಕಡೆ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಇಲಾಖೆಗಳು ಇವೆ, ಇದೊಂದೆ ಅಲ್ಲ ಅದರ ಎಲ್ಲಾ ಇಲಾಖೆಗಳನ್ನೂ ಕೂಡಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗತಕ್ಕದ್ದು ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆ ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು. ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಜನರಿಗೆ ಬೇರೆ ಯಾವ ಇಲಾಖೆಗಳೂ ಸಹ ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಏನಾದರೂ ಆದರೆ ಹಳ್ಳಿಯವರು ನೋಡುವುದು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು, ಮತ್ತು ತಹಸೀಲ್ದಾರರನ್ನು. ಬೇರೆ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಯಾರೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಗೌರವ ಬರಬೇಕಾದರೆ, ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಬೇಕು. ಈ ಇಲಾಖೆ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಒದ್ದಾವಾದ ಸಲಹೆಗಳು ಬೇರೆ ಕಡೆಯಿಂದಲೂ ಬಂದಿವೆ: ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮೊನ್ನೆಯ ದಿವಸ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಅವರನ್ನು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯು ತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನು ಬರೀ ಪರ್‌ಫಾರ್ಮೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದಲೇ ಕೆಲಸ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರನ್ನು ಜನರಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಏನಾದರೂ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರೆ ಅವರು ಜನರಿಗೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳಬೇಕು. ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಕೌಂಟೆಸ್ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿ ಹೋಗತಕ್ಕ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ಸರ್ಕಾರವು ಯಾರು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರೂ ಸಹ ಉತ್ತರವನ್ನೇ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಜನ ನಮಗೆ ಪೋಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಪಡೆ ಪಡೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋಗುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಹೋದ್ದೇ

ಹಾಡೋ ಕಿಸ್ಪಯ್‌ದಾಸ್ ಎನ್ನುವ ಹಾಗೆ ಇದನ್ನೇ ಹಾಡದೆ, ಬಡ ಜನಗಳ ಕಡೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಗಮನ ತಾವು ಕೊಡಬೇಕು. ನಾವಂತೂ ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಧಿಯವರಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸವಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ, ನೀವು ಯಾವ ಗಾಂಧಿಯವೇ? ವಿಶ್ವಾಸವಿಟ್ಟಿದ್ದೀರೋ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಯಾವ ಗಾಂಧಿಯಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆನ್ನುವುದೂ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ ಈಗ ಅದನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡುವುದು ಬೇಡ. ಈಗ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಸಖಿಯ ಮುಂದೆ ಏನು ಇವೆ, ಈ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗೆ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸತಕ್ಕವರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಮ್ಮ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡಬಾರದು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ಈ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗೆ ವಿರೋಧ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಆದರೂ ಈ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ನಂಬಿ, ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಡಿ. ಜಯದೇವರಾಜ ಅರಸ್ (ಚಾಮುಂಡೇಶ್ವರಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಾದ ಬಸವನವರೊಪ್ಪನವರು ಏನು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತಾ, ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

(ಚೀರೋ.—ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ಬಸವನವರು ಹೀರವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದರು)

ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಮೊನ್ನೆಯದಿವಸ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಹಾಗೂ ಅವರನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿರುವ ಮಾತಿನ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅನೇಕ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸುಧಾರಣೆಗಳೆಲ್ಲವೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಗ್ರಾಮಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಸುಧಾರಣೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯ ಸುಧಾರಣೆ ಎಂದರೆ, ಭೂಸುಧಾರಣೆ ಮತ್ತು ಟೀಲಿಜ್ ವೆರ್ಷನ್. ಭೂಮಿಯ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾತ್ರ ಆದರೆ ಸಾಲದೂ, ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಗ್ರಾಮದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಜನರನ್ನು ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಲುಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಲು ನಾನು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮದ ಮಟ್ಟದಿಂದ ಹಿಡಿದು ಲೆಜಿಸ್ಲೇಚರ್ ಮಟ್ಟದವರಿಗೂ ನಾವು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದರೆ ಸುಮಾರು ೧.೩೬ ಲಕ್ಷ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಗಳಿಗೆ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೆ, ಚುನಾವಣೆಗಳು ನಡೆದಿವೆ, ಈಗ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಿಗೆ ಚುನಾವಣೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ರೀತಿಯಿಂದ ಜನಾಯಿತ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ರೆವಿನ್ಯೂ ಸಚಿವರು ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಜಮಾ ಬಂದಿ ಸರ್ಕುಲರ್‌ನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಒಂದು ಸರ್ಕುಲರ್‌ನಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಉದ್ದೇಶ ಪೂರ್ಣಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆಂದು ನಾನಾದರೂ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ೧-೧-೧೯೭೯ರಂದು ಏನು ಒಂದು ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಜನತೆಯು ಭಾಗವಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಬ್ರಿಟಿಷರ ಕಾಲದಲ್ಲಿದ್ದ ಜಮಾಬಂದಿಯಂತೆ, ಬರೀ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇ ಈ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಇದು ಗ್ರಾಮ ಮಟ್ಟದಿಂದ ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ನಾವುಗಳು ಹೇಳುವಾಗ ಇದರಲ್ಲಿ ಪಂಚಾಯತಿ ಸದಸ್ಯರಾಗಲೀ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡು ಸದಸ್ಯರಾಗಲೀ, ಶಾಸಕರಾಗಲೀ ಯಾರೂ ಭಾಗವಹಿಸುವಂತಿಲ್ಲ. ಯಾವ ರೀತಿ ಇದು ಜಮಾಬಂದಿಯಾಗುತ್ತದೆ, ಎಷ್ಟು ಕಂದಾಯ ವಸೂಲು ಆಗಿದೆ, ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯಾರು ಕೇಳುವವರು? ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರಲ್ಲಿ ಜನತೆಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ತಾವು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ತಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶ ಏನು ಇದೆಯೋ ಅದು ನೆರವೇರುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನಾದರೂ ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಗ್ರಾಮಮಟ್ಟದಲ್ಲಿಯೇ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಅವಕಾಶಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾನು ತರುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ವಿಲೇಜ್ ಆಫೀಸಿಂಗ್‌ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವರು ಎಲ್ಲಿರತ್ತಾರೆಂದು ಯಾರಿಗೂ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಶಾಸಕರ ಕೈಗೂತ್ರೋ ಇವರು ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ ಇವರನ್ನು ರೈತರು ಹುಡುಕಬೇಕಾದರೆ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಆಫೀಸಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು. ಇವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಊರು ಒಂದು ಆದರೆ ಇವರು ವಾಸಿಸುವ ಊರು ಒಂದು ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಟೌನ್‌ನಲ್ಲಿ

ಅವರು ವಾಸವಾಗಿರುತ್ತಾರೆ, ರೈತರ ರಾತ್ರಿ ಒಂದು ಗಂಟೆಯ ಮೇಲೆ ಅಥವಾ ಬೆಳಗಿನ ಜಾವ ಹೋಗಿ ಇವರನ್ನು ಕಾಣಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇವರನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮೊದಲು ಅವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಗ್ರಾಮಸ್ಥರಿಗೆ ಇವರು ಯಾವಾಗ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಖೀಳುತ್ತಾರೋ ಆಗ ಇವರನ್ನು ಕಂಡು ವಿಚಾರ ವಿವರವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರಬೇಕು. ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ವಿಚಾರ ತಮಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದಕಾರಣ ತಾವು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ, ಇವರಿಂದ ಏನು ಉಪಯೋಗವಾಗಬೇಕೋ, ಅದು ಆಗದೆ ನಮಗೆ ಅಪಾಯವೇ ಆಗುತ್ತದೆ. ಭೂನ್ಯಾಯ ಮಂಡಲಿಯಲ್ಲಿ ಇವರು ಸರಿಯಾಗಿ ಪಹಣಿ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ತೀರ್ಮಾನ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದಕಾರಣ ಇವರು ಸರಿಯಾಗಿ ಪಹಣಿ ಬರೆಯದಿದ್ದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಇವರು ಪಹಣಿ ಬರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಏನು ಬೆಳೆಯಲಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಜಮೀನಿನ ಮೇಲೆ ತಿರುಗಾಡಿ ಪಹಣಿ ಬರೆದಿದ್ದನ್ನು ನಾನು ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಅಕೌಂಟಿಂಟ್‌ಗಳಿಂದ ರೈತರ ಉದ್ಧಾರ ಯಾವ ರೀತಿ ಆಗುತ್ತದೆ? ಇದು ಒಂದು ರೀತಿಯ ರೈತರ ಹಣಬರಹ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಜಮೀನು ಹೊಂದಿರುವ ರೈತ ಅದೇ ತನ್ನ ಸರ್ವಸ್ವ ಎಂದು ತಿಳಿದಿರುತ್ತಾನೆ. ಇಂತಹ ರೈತನ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರು ಈ ವಿಲೇಜ್ ಅಕೌಂಟಿಂಟ್, ಇಂತಹ ಅಕೌಂಟಿಂಟ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಮೇನ್‌ಟೇನ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಾವು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಆದೇಶ ಕೊಡಬೇಕು. ಇವರನ್ನು ತಹಬಂದಿಗೆ ತರದಿದ್ದರೆ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆ ತರುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಾಲ ಕೊಡುವವರು ಮತ್ತು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರು ತಮ್ಮ ವರಮಾನದ ಬಗ್ಗೆ ಇವರಿಂದಲೇ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವರು ಬರೆದುಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇ ಲೆಕ್ಕ, ಅವರಿಗೆ ಹಣ ಕೊಟ್ಟರೆ ಎಂತಹ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ಬೇಕಾದರೂ ಬರೆದುಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ, ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿದರೆ ರೈತರಿಗೆ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರುವ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತಾವು ಆಡಳಿತ ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಈಗ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸವೆಂದರೆ, ಡೆವಲಪ್ ಮೆಂಟ್ ವರ್ಕ್, ರೆವಿನ್ಯೂ ವರ್ಕ್ ಮತ್ತು ಲಾ ಅಂಡ್ ಆರ್ಡರ್ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಕೆಲಸ. ಒಂದಾನೊಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆ ಎಂದರೆ, ಜನರಿಗೆ ಭಯವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈಗ ಆ ಭಯ ಹೋಗಿದೆ. ಡೆವಲಪ್ ಮೆಂಟ್ ವರ್ಕ್ ೧೯೫೨ ರಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಮೇಲೆ, ಅದನ್ನು ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಗೆ ವಹಿಸಲಾಯಿತು. ಈ ರೀತಿ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಯವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟು ಅವರ ಮೂಲಕವೇ ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ತಾವು ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅದು ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ. ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಜನರನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸಿ, ಅವರನ್ನು ಒಲಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರ ಮೂಲಕ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೇ ಹೊರತು, ಒಂದು ರೀತಿಯ ಭಯದಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಅದು ಆಗದೆ ಕೆಲಸ, ಇದು ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಲಂಚರಾಶುವತ್ತಿಗೆ ಕೆಳಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಂತೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಲಂಚರಾಶುವತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕು ಆಫೀಸ್ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇರಲಿ, ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇರಲಿ, ಅದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಪಟೀಲ್ ಅವರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಅಮೇರಿಕಾ ದೇಶದ ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಟ್ಟರು, ರಾಜಾ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ದೈವ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದರಂತೆ ಮೇಲ್ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಕೆಳಮಟ್ಟದಲ್ಲಿಯೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಅದೇ ಎಂ.ಎಲ್.ಎ. ಆದವರೇ ಲಂಚಕ್ಕೆ ಕೈಹಾಕಿದರೆ, ಆಗ ಕೆಳಮಟ್ಟದಲ್ಲಿಯೂ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದಕಾರಣ ಯಾವ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿಯೂ ಲಂಚರಾಶುವತ್ತು ಇರಬಾರದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮನ್ನು ನೋಡಿ ಜನರು ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳುವಂತಿರಬೇಕು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಈ ಇಲಾಖೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವಂತಹ ಇಲಾಖೆಯೇ ಇಲ್ಲ, ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ರೂಪದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಇಲಾಖೆಗಳು ಇದರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತವೆ. ಆದರೂ ಸಹ ಆಡಳಿತ ಸುಧಾರಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಮಾತನ್ನೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಭೂಸುಧಾರಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಕೆಲವು ವಿವರಗಳನ್ನು ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಬೇರೆ ಯಾವ ವಿವರಗಳನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಈಗ ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮಿಷನರ್ ಮಟ್ಟದಿಂದ ಹಿಡಿದು ಕೆಳಗಿನ

ಮಾಟದವರೆಗೆ ತಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟಂತೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ, ತಾವೂ ಕೂಡ ಬಿಗಿ ಮುಖ್ತಿಯಿಂದ ಅಧಿಕಾರ ಮಾಡುವ ವ್ಯಕ್ತಿ ಯಾಗಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ನಾನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಆದಕಾರಣ ತಮ್ಮ ಒಂದು ಅಧಿಕಾರಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಆಡಳಿತ ಸುಧಾರಣೆ ಆಗಿದ್ದರೆ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬ್ರಿಟಿಷರ ಕಾಲದ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನೇ ಈಗಲೂ ಅನುಸರಿಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ಬ್ರಿಟಿಷರು ಜನರಿಂದ ಬರೀ ಪಡೆಯಿಸ್ಸು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರಂತೆ ಈಗಲೂ ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಮೂಲಕ ರೆವಿನ್ಯೂ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತೇ ವೆಂದು ತಾವು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಅದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನನಗನ್ನಿಸು ತ್ತದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತಾವು ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು ಆಗ ತಮ್ಮ ಒಂದು ಕೀರ್ತಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟಂತೆ ಸಮಗ್ರವಾದರೂ ಒಂದು ಆಕ್ಟ್ ತರುತ್ತೇವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸಾಗತಾರಹ. ಇದನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ತರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಹಲವರು ದೇವಸ್ಥಾನಗಳು ಹುಳು ಶಿಥಿಲವಾಗುತ್ತಿವೆ. ಅವುಗಳಿಗೆ ಯಾವ ಉತ್ಪತ್ತಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ಎಲ್ಲ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ಆದಾಯವನ್ನು ಒಟ್ಟು ಗೊಡಿಸಿ, ಶಿಥಿಲವಾಗುತ್ತಿರುವ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಪುನರುದ್ಧಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ ಹಣವನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕೃತ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಇಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ, ಜನರಿಂದ ಬಂದ ಹಣ ಮತ್ತೇ ಜನರಿಗೇ ನೇರವಾಗಿ ವಾಪಸ್ ಸಿಗುವಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇರಬೇಕು. ಆದಕಾರಣ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ ಹಣವನ್ನು ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಡಿಪಾಜಿಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಾವು ಒಂದು ಸರ್ಕುಲರ್ ಹೊರಡಿಸಬೇಕು. ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂ. ಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣ ಈ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಇದೆ. ಈ ಹಣವನ್ನು ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಡಿಪಾಜಿಟ್ ಮಾಡಿದರೆ, ಆ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳೂ ಸಹ ಸ್ವಲ್ಪ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಕಾಣಿಕೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹಣ ಬರುತ್ತದೆ. ಆ ಹಣ ಮತ್ತೆ ಜನರಿಗೆ ಸಿಗುವಂತಹ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಆಗಬೇಕು. ಆದಕಾರಣ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸೇರಿದ ಸಬ್-ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಆಫೀಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಏನು ಒಂದು ಪದ್ಧತಿ ನಡೆದು ಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ, ಅದನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಏನು ಔಷಧ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ತಾವು ಮನಸ್ಸುಮಾಡಿದರೆ, ಈ ಮಾತನ್ನು ನಾವುಗಳು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡದಂತೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ. ಹುಟ್ಟು ಸಂಘ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬಂತೆ ಅಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ಪದ್ಧತಿ ಇನ್ನೂ ಏತಕ್ಕೆ ಇಳಿದಿದೆಯೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಪತ್ರ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಮಾಡಿಸುವಾಗ ಅಲ್ಲಿನ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ಒಬ್ಬರಲ್ಲ, ಒಬ್ಬರು ಹಣ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ಕಛೇರಿಯ ಬಳಿ ಏಜೆಂಟ್ಸ್ ಎಂದು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಪತ್ರ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಮಾಡಿಸಲು ಬರುವವರ ಹತ್ತಿರ ಈ ಏಜೆಂಟ್ಸ್ ೨೫ ರೂ. ಗಳನ್ನು ಕೊಡಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಕೆಲಸವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳು ತ್ತಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಈ ವಿಷಯ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಕ್ಕೆ ಬರದಂತೆ ತಾವು ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರೆಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಈ ರೀತಿಯಿಂದ ತಮ್ಮ ಇಲಾಖೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸುಧಾರಣೆ ಯಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ತಜ್ಞರ ಸಮಿತಿ ಏನಾದರೂ ನೇಮಕ ಮಾಡುತ್ತೀರೋ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಿಂದ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರೋ ಎಂಬುದನ್ನು ತಮಗೆ ಬಿಡುತ್ತೇನೆ. ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೇ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ತಾವು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಅದು ಸರಿಯಾದ ಕ್ರಮವಲ್ಲ ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುವ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತಹ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ಅವರ ಕೆಲಸ ಜಾಗೃತ ಮತ್ತು ಸುಲಭವಾಗಿ ಆಗುವಂತಹ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತದ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಬೇಕು.

೨-೦೦ ಪಿ.ಎಂ.

ನನಗೆ ಬೇರೆ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗ ಟೈಮ್ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಆಗ ನಾನು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲಿ ಸದನ ಇಲ್ಲದೆ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಸದನ ನಡೆಯುವಾಗ ವಂಧ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ನಾನು ಹಳ್ಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕೆನ್ನುವ ಒಂದು ಚಟ ನನ್ನಲ್ಲಿದೆ. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಗರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸೇರವಾಗಿ ಸಹಕಾರ ಮತ್ತು ಸಹಾಯ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಒಂದು ಸುಧಾರಣೆ ಆಗಬೇಕು. ಗ್ರಾಮ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ಡೀಸೆಂಟ್ರಲೈಸ್ ಆಗಿ ಗ್ರಾಮ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿಯೂ ಅವನ ಕೆಲಸ ಆಗುವಂತೆ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವ ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ತರುವ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿ ನನಗೆ ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† SRI B. B. SAYANAK (Belgaum).—Mr. Chairman Sir, today three Ministers have tabled their Demands—i.e. Revenue Minister, Excise Minister and Religious and Charitable Endowments Minister. I oppose all these Demands and would like to offer my suggestions.

Firstly, the Hon. Minister Mr. Basavalingappa assured us last year in this House that the present Rent Control Act would be replaced by a comprehensive Act since it has got some defects. But he has not fulfilled his promise. I request him to fulfill his assurance as early as possible. There is also an urban land tax. This land tax is only applicable to 11 cities of this State. This tax is nothing but a double tax. The Municipalities or the Corporations are collecting taxes on the one hand and on the other hand, this Urban land tax is also being collected. But the procedure adopted in all the Corporations is not the same. In Bangalore there was a circulation to the public that applications for filing the Statement of valuation of the land must be submitted within a particular date. Then the Tahsildar must verify that statement. After verification by the Tahsildar, they are going to issue notices to the concerned land-lords. And the land-lord should appear before the Asst. Commissioner with Advocate. This procedure is not followed in Belgaum. They have not issued such circulars to the public and have not called for applications for filing valuation statement and there is no verification also. When the notices are issued the Asst. Commissioner is not allowing the Advocates to appear on behalf of land-lords, Why there is such a discrimination? Why this procedure is not adopted in Belgaum. And another thing is that the Dy. Commissioner who is the concerned authority is not residing at Belgaum. He is not found in Belgaum at all. He will be staying in Bangalore. So many times, when I rang him up, that officer will not be found there.

And the Hon. Minister has made a statement in one Conference of the Commerce and Industries Department that making a valuation of the Urban land is a sheer madness. Another thing he has said that he is going to scrap this Urban land tax. Thirdly, he assured the public that he is going to bring an alternative tax. Several months

have elapsed after his statement. But the Minister has not brought such an alternative system of Urban land tax. I request the Minister to bring this alternative system of Urban land tax soon.

Regarding the land reforms, the Minister for Revenue has said that they are for the poor agriculturists and weaker sections of the Society. In the year 1948, when Mr. Morarji Desai was the Chief Minister in Bombay, Mr. Bhau aheb here Revenue Minister, who has brought this measure declaring the land to the tiller. That was the first state in India which brought this measure. Now all other States have brought this land Reforms Act.

They have said in the Annual Report of 1978 that when there was Governor's rule in the State, Land Tribunals were abolished and then they have re-constituted these Tribunals in the month of September 1978. They have re constituted these Tribunals. But what about the Special Asst. Commissioners? They have appointed these Special Asst, Commissioners upto January only. Then what is the use of your re-constitution of land Tribunals? I know all the Congress MLAs have been given the chance in the Land Tribunals. I donot know why Members from the opposition has not been included in the Tribunals. Janata Party people are also saying that they are not included. In my area, only my friend Mr. Sirdesai has been included in the Tribunal of Khanapur. In Belgaum a Congress Member Sri S. A. Patil was given the chance in the Tribunal. Mr. R. Kadam, a Member from Nippani has been put in the Tribunal of Chikkodi. In Belgaum there are three MLAs belonging to our party. I have requested the Minister to give chance at least to Mr. Pawashe or Ashtekar. But the Minister has not given the chance to my colleagues in the Tribunal. In Nippani Mr. B. G. Chavan has not been given a chance in the Tribunal. Do you think that only Congress Members will serve the agriculturists and these MES Members are doing harm to them? why you are doing such discrimination regarding these opposition Members? I request that you should not take this partisen attitude. You may say that there is no binding on us to put opposition MLAs. Your MLAs are given chance. Why are you not giving chance to the opposition members also? In Belgaum Taluka, Malayala, Shivajirao Kakodkar, Kurangivad Mulla are given chance. What is their qualification. They are below SSLC Standard. They have not even passed 7th Standard examination.

MR. CHAIRMAN.—Do not bring in names have please.

SRI B. B. SAYANAK.—People who do not know what land reform is given chance. You have given chance to a person by name Malagi in Khanapur. Why have you not given a chance to Harijan,

in Khanapura taluka ? In the Revenue Department how many posts Mirzi, Tashildar has held ! Mirzi the Tashildar of Belgaum was holding the posts of Assistant Commissioner, Special Asst. Commissioner, Belgaum; Special Assistant Commissioner, Khanapur, Assistant Commissioner, Land Acquisition and then Assistant Commissioner for Betterment Levy. He was holding all these posts for six months. Now, the Hon. Minister has posted persons. There is Bellary Nala in Belgaum. If there is heavy rain fall, the agricultural lands near about this Nala are sub-merged and resulting in damage to the paddy crop. 25,000 bags of paddy is the loss. There will be a total loss of about 20-30 lakhs to the agriculturists. We are repeatedly requesting this Government in this behalf to take measures. The width of Bellary Nala is only 5" in some places. People belonging to ten villages are the sufferers. Therefore, I request you, Sir to look to the affairs of the Bellary Nala and to justice to the agriculturists. You have stated that out of 17,444.80 acres of land donated to Bhodan so far, 1654 acres and 35 guntas have been distributed to the deserving persons and that necessary instructions have been issued to the revenue officers to dispose of the remaining land to the deserving persons within a month from 3rd February 1979. I want to put this question to the Government. You have given an order that within a month from 3rd February 1979, they must distribute the land. Already nearly four months have elapsed. I want to know whether the remaining land has been distributed to the deserving persons and whether this land is cultivable land or barren land. I know through some of the people who have donated the lands to Bhodan that some of these lands are not cultivable but are barren lands. I request you to give me the exact figure as to how many acres of land you have distributed.

Regarding these Village Accountants-Cum-Secretaries, it is not correct for one man to hold both the posts. They must be separated.

Coming to the affairs in the Sub-Registrars Offices, if person does not pay 100-200 Rupees, the sale deed is not registered. How can the poor agriculturists pay so much money ? please send some of your Officers in mufti to see what is going on there.

Regarding Excise and Labour, I am of opinion that there should be total Prohibition. The Prime Minister is also of the same opinion and is harping on it. Government is getting more than 50 crores from this. What is the use of this amount ? The families of the down-trodden Harijans and Girijans are rooted out by this. I request the government not to think in terms of money but think of the morality and progress of the poor people. If they take one or two doses there

will not be much harm. What about the poor people who consume a lot of liquor and are lying on the roads? They beat their wives. I request that total Prohibition should be introduced.

The Department is issuing licences for de-natured spirit. This de-natured spirit is not given to the Carpenters or Industrialists but it is being sold for the consumption of the poor people. This is my experience. The Department has given 3000 liters to one person and 500 liters to another person. I therefore request that some quota must be fixed in respect of this de-natured spirit, and the Department should not give a large quantity to one man and a smaller quantity to another man. If one person gets a larger quantity of de-natured spirit, he will spoil the society, to a great extent.

Regarding Labour, I would like to say one thing. Sir, there are so many laws passed by the Central and State Government. We are having very good laws. I would like to say that the boys who are of 10 years age should not be taken in any service.

SRI S.M. SHREENALLY CHANDRASHEKAR.—I would like to seek a clarification. I think the excise Demand has not yet started.

MR. CHAIRMAN.—Both the demands were moved.

SRI B.B. SAYANAK.—The boys who are of below 10 years should not be employed anywhere. We are seeing in our Legislator's Home Canteen, that boys who are below 10 years of age are serving the food. This type of thing is going on everywhere. Therefore, I request the Government to see that the laws which we are having are implemented properly. I would also like to request the Hon. Minister to take drastic action against those persons who are violating the provisions of various laws.

In some of the industries in my area, the workers are not getting the leave facilities. If a worker has absented for duty for one day, they will cut the three days salary. This type of thing is going on in some industries. The Hon. Minister should take into consideration all these aspects and see that the interests of the workers are safeguarded in all factories. There is one person i.e., Sub-Inspector by name Mr. Ambewadi.

MR. CHAIRMAN.—The hon. Member need not mention the name.

SRI B.B. SAYANAK.—If I don't mention the name, the Hon. Minister cannot answer my point.

MR. CHAIRMAN.—The hon. Member can send a letter to him.

SRI B.B. SAYANAK.—That person is a Join by caste. He has learnt Marathi and he had served in the Excise Department from 1965

to 1967 as Clerk; In 1967, he was appointed as Sub-Inspector. He served as Sub-Inspector upto 1974 and from 1974 to 1979, he was acting as Inspector. He has passed all the examination of the Department but he has not passed only one examination i.e., Kannada i.e., he has failed in that examination and that is why, he was reverted. You should not promote or give increment if he has not passed the examination but you should not revert that man. There is a rule which says that if a man does not pass the Kannada Examination he will not get the promotion or increment but here in this case, he was reverted. This must be set-right. He cannot be demoted for that reason. The Hon. Minister must do something in this case. With these words, I thank the Chair and conclude my speech.

†ಶ್ರೀ ಎ. ಎಲ್. ಶಿವಪ್ಪ (ಶಿವಟೂರು).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಯ ಮೇಲೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ನಾನು ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಲು ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಮಾತನಾಡಿದಂಥ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರು ಮಾತನಾಡುವಂಥಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಮಂದಿ ಈ ಆಡಳಿತದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ೧೯೪೭ನೇ ಇಸ್ರಿಯಿಂದ ಈಚೆಗೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಆಡಳಿತ ಬರುತ್ತದೆಂದು ನಮಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ತಂದುಕೊಟ್ಟ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾದಾಗ ಅಂಥಾ ಮಹಾನುಭಾವನನ್ನೇ ಕೊಂದು ಹಾಕಬಿಟ್ಟರು. ಯಾವ ಮನುಷ್ಯ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಬೇಕು ಅಂತ ಹೇಳಿದನೋ, ಆತನು ಇದ್ದರೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಬಿಡುತ್ತದೆಂದು ಕೊಂದು ಹಾಕಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾವು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಸರಿಯಾದ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿಲ್ಲ, ಇವತ್ತು ಏನಾದರೂ ಅದು ಇದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅದು ಆಡಳಿತ ಶಾಹಿ, ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರ ಶಾಹಿ ಪದ್ಧತಿ ಇದ್ದೆಂದು ತಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೇನೋ ಒಳ್ಳೆಯ ದಕ್ಷರಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಅವರು ಸಹ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ ನಮ್ಮ ಮೂಲೋದ್ದೇಶವೇನಿರಬುದನ್ನು ಮರೆಯಬಾರದು. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ರೈತಾಪಿ ಜನ ಸೂರಕ್ಕೆ ೭೦ ರಷ್ಟು ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಅವರುಗಳ ನ್ಯೂನತೆಗಳೇನಿರಬುದನ್ನು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ ಏನಾಗಿದೆಂದರೆ ಈ ವಿಶಿಯಸ್ ಸರ್ಕಲ್ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ತಾವು ಮರೆಯಬಾರದು ಅದು ಸರಿ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರು ಏನಿದ್ದಾರೆ ಈ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಕಡೆಗೆ ಒಂದು ಗಾವ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅಂಗೈ ಮುಂಗೈ ಮಾಡಿ ತೋರಿಸಿ ಬಿಡುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರನ್ನು ಕೊಂದಂಥ ಜನ ಇನ್ನೂ ನಿಮ್ಮ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಉಳಿದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ಭೂಮಾಲೀಕನ ಗತಿ ಏನಾಗಿದೆಯೆಂದು ನಾವು ನೋಡುವುದಾದರೆ, ಅವನ ಜಮೀನಿಗೆ ಅವನು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಹಾದಿಯಿಲ್ಲ, ೧೮೦೦ ಚಿಲ್ಲರೆ ಇಸ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಜಾಗಿರ್‌ದಾರಿ ಶಾಹಿ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಏನೊಂದು ೪೦, ೫೦ ಎಕರೆ ಜಮೀನಿಗೆ ಸರ್ವೆ ನಂಬರ್‌ಗಳು ಇತ್ತು ಅದು ಬರಬರುತ್ತಾ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ವಿಭಾಗವಾಗುತ್ತಾ ಕ್ರಿಯ ವಾಗುತ್ತಾ ಅದು ಎಲ್ಲಾ ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ವಿಭಾಗಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಣೆಯಾಗುತ್ತಾ ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಆಗ ಸರ್ವೆ ಯಾಗಿದ್ದು ಪುನರ್ ರಿ ಸರ್ವೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಒಬ್ಬ ಸರಿಯಾದ ಶಕ್ತಿವಂತ ಮನುಷ್ಯನಾಗಿದ್ದರೆ ಅವನು ತನ್ನ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಯಾರನ್ನೂ ಹಾದು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟೋ ಜನ ರೈತರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಹೊಲಗಳಿಗೆ, ಗದ್ದೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗಲು ರಸ್ತೆ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಮಾರಿಕೊಂಡಿರುವಂಥಾ ಪ್ರಕರಣಗಳೂ ಇವೆ. ಆ ಸಮಸ್ಯೆ ಕೂಡ ಇವತ್ತಿಗೂ ಬಗೆಹರಿದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಇವತ್ತಿಗೂ ಕೂಡ ರಿ ಸರ್ವೆಯಾಗದೇ ಇರುವುದೇ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ೧೮೦೦ ಚಿಲ್ಲರೆ ಇಸ್ರಿಗಳ ರಿಕಾರ್ಡ್ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇದೆ ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ನಿಮಗೆ ಬೇರೆ ಯಾವ ಮಾಹಿತಿ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ಮುಟ್ಟಿದರೆ ಪುಡಿ ಪುಡಿಯಾಗುವ ಹಾಗೆ ಇವೆ. ಅದು ಏನಾದರೂ ಪುಡಿಯಾಗಿ ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಯಿತು ಎಂದರೆ ನಿಮಗೆ ಜೇರೆ ಒರಿಸಿನಲ್ ರಿಕಾರ್ಡ್ ಯಾವುದೂ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಇದರ ಕಡೆಗೆ ತಾವು ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡದೇ ಹೋದರೆ ಭೂ ಮಾಲೀಕರಿಗೆ ಭೂ ಮಾಲೀಕತ್ವವೇ ಇಲ್ಲದ ಹಾಗೆ ಆಗಿಬಿಡುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಶ್ರೀ ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿಸುವ ಕಡೆಗೆ ತಾವು ತುರ್ತು ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡಲೇಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ಇಷ್ಟು ಹೇಳುತ್ತಾ

ಇನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ನಮ್ಮ ಜಮೀನನ್ನು ಅಳತೆ ಮಾಡಿಕೊಡಿ ಎಂದು ನಾವು ೧೯೪೭ನೇ ಇಸ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಏನಾ ದರೂ ಕೇಳಿದರೆ ಕೇವಲ ೧ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ನೀವು ಈಗ ಈ ವರ್ಷದಿಂದ ಹೊಸದಾಗಿ ಏನಾದರೂ ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿಸಬೇಕು ಎಂದರೆ ೩೫ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅಂದರೆ ಮಧ್ಯೆ ಅದು ೧೭.೨೫ ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗುತ್ತಾ ಇವತ್ತು ೩೫ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಇವತ್ತು ಒಬ್ಬ ಬಲಿಷ್ಠ ಮನುಷ್ಯ ಶಕ್ತಿವಂತನಾದವನು ತನ್ನ ಜಮೀನನ್ನು ಅಳತೆ ಮಾಡಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾರೋ ಕೆಲವರು ವಿಶೇಷವಾದಂಥ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಅಳತೆ ಮಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಯಾವ ಬಡ ಮನುಷ್ಯ ತನ್ನ ಜಮೀನನ್ನು ಅಳತೆ ಮಾಡಿಸಿ ಅದನ್ನು ಮಾರುವುದಕ್ಕೋ ಮತ್ತೊಂದಕ್ಕೋ ಹೋದಾಗ ಅವನು ೩೫ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಫಿಯನ್ನು ಕೊಡ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೀವು ವೀಕರ್ ಸೆಕ್ಷನ್ನಿನವರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೊಡುವವರಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಇದರಿಂದಾಗಿ ಅವರುಗಳಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಇದರ ಕಡೆಗೂ ತಾವು ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಸ್ಟ್ಯಾಂಪ್ ಆಕ್ಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಯಾರೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಶ್ರೀಮಂತರು ಜಮೀನು ಗಳನ್ನು ಮಾರಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲೋ ೨.೩ ಪರಂಟ್ಸ್ ಇದ್ದರೆ ಇರಬಹುದು. ಹಿರಿಯರು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ಮಾರಿಕೊಳ್ಳದೇ ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ಏನಾದರೂ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದರೆ ಸ್ಟ್ಯಾಂಪ್ ಡ್ಯೂಟಿಗೆ ತಾವು ಹಣವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ನಮ್ಮ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್‌ಗಳು ಇಲ್ಲ ಮತ್ತು ವಕೀಲರುಗಳಿಗೆ ಸಹ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣ ಬರುವಂಥ ಕೇಸ್‌ಗಳು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರಲ್ಲಿಯೂ ಬಿ. ಎ. ಬಿ. ಎಲ್. ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಅವರು ಸಹ ನಮ್ಮ ಹಾಗೆ ವ್ಯವಸಾಯ ವೃತ್ತಿಯನ್ನೇ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೂ ಸಹ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣ ಸಂಪಾದನೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನೀವು ಸ್ಟ್ಯಾಂಪ್ ಏನ್ಯು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದರೆ ೧ ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ೧೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಸ್ಟ್ಯಾಂಪ್ ಪೇಪರನ್ನು ಖರೀದಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ೭೦ ರೂಪಾಯಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸೇರುವಂಥಾದ್ದು. ೩೦ ರೂಪಾಯಿ ಅದರ ಮೇಲೆ ಹಾಕು ವಂತಹದಾಗಿ. ಹೀಗೆ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗೆ ೧೦೦ ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಅದರ ಮೇಲೆ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಫಿ ವಗೈರೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಸಾಲ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೂಡ ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲ. ಭೂಮಾಲೀಕರು ಎಂದರೆ ಮಂಡಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವವರು, ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವವರು, ೪-೫ ಮಕ್ಕಳು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕವರು, ಕಾರುಗಳಲ್ಲಿ ತಿರುಗಾಡುವವರು ಇಂಥವರನ್ನೇ ತಾವು ನೋಡಿದ್ದೀರೆಯೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇಂಥವರದ್ದು ಕೂಡ ಭೂಮಿ ಇರುತ್ತದೆ. ತಾವು ೧೦ ಎಕರೆಯು ಒಂದು ಭೂಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ೧೦ ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಎರಡು ಬೆಳೆ ಬೆಳೆದರೂ ಕೂಡ ಎಷ್ಟು ಬೆಳೆ ಬರುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಏನಾದರೂ ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ? ಸರಾಸರಿ ಎಕರೆಗೆ ೨೦ ಪಲ್ಲವಾದರೆ ೪೦೦ ಪಲ್ಲ ಬರಬಹುದು, ಅಂದರೆ ಸುಮಾರು ೩೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಆದಾಯವಾಗು ತ್ತದೆ. ಆದರೆ ೧೫ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಬರುತ್ತದೆ ಆದರಲ್ಲೂ ತಾಯಿ, ತಂದೆ, ಮಕ್ಕಳು-ಮರಿ ಎಲ್ಲ ಸೇರಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ೧೫ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಉಳಿಯುವುದು ಕಷ್ಟ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ೧೦ ಎಕರೆ ಭೂಮಿ ಇರುವವನನ್ನು ದೊಡ್ಡ ಶ್ರೀಮಂತ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಒಂದು ಎಕರೆ ಕೂಡ ಭೂಮಿ ಇಲ್ಲವಲ್ಲ ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಅವರಿಂದ ನಾನಾ ರೀತಿಯ ಕಸಬುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ ಶ್ರೀಮಂತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವ ಅವಕಾಶ ಇರಬೇಕಾಗಿತ್ತು.

೨-೩೦ ಪಿ.ಎಂ.

೧೯೫೭ರಲ್ಲಿ ಭೂಸುಧಾರಣೆ ವಿಚಾರ ಬಂತು, ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಕೂಡ ಮಾಡಿದ್ದರು, ಅದಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಮನ್ ಜತ್ತಿಯವರೇ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದರು. ಆಗ ಬುದ್ಧಿವಂತರಾಗುವವರು ಅದರು. ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರೊಬ್ಬರಿಗೆ ೩೫೦ ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಇದೆ ಆದರಲ್ಲಿ ೫೦ ಎಕರೆ ನೀರಾವರಿ, ೧೩ ಎಕರೆ ಅಡಕೆ ತೋಟ ಇದೆ, ಆದರೆ ನಿಮ್ಮ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಅವರು ಒಂದು ಇಂಚೂ ಕೂಡ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ಅಕ್ಕ-ತುಂಗಿಯರು, ಅಣ್ಣ-ತಮ್ಮಂದಿರ. ಹೆಂಡತಿ-ಮಕ್ಕಳ ಹೆಸರಿನಲ್ಲೆಲ್ಲ ಆ ಜಮೀನನ್ನು ಹಂಚಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ನನಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಹೀಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಭೂಮಾಲೀಕರು ಸುಖವಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಮತ್ತು ಅವರು ನಿಮೆಗಂತಲೂ ಬುದ್ಧಿವಂತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲರೂ ಹಾಗೆ ಆಲ್ಲಲ್ಲ, ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಸಿಕ್ಕಿಹಾಕಿ

ಕೊಂಡಿದಾರೆ. ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದಿಂದ, ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ, ಉಡುಪಿಯಿಂದ ಬಂದು ೨-೩ ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದವರೇ ಸಿಕ್ಕಿರುವುದು. ಹೆಚ್ಚು ಭೂಮಿ ಇದ್ದವರು ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಅವರೆಲ್ಲ ಮಹಡಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು, ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕಾರುಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ತಿರುಗಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ೧೦ ಎಕರೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವವರು ಯಾರೂ ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಂತುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳ ವಿಧ್ಯಾಭ್ಯಾಸ, ಔಷಧೋಪಚಾರಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡರೆ ಸಾಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ, ಅಂಥವರು ಯಾರೂ ಕೂಡ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ರೈತಾಪಿ ಜನರ ಸೇವೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ತಾವು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿದ ಮಿತಿಯನ್ನು ನಗರದ ಆಸ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು. ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಒಂದು ಮನೆಯನ್ನು ಮಾರಿದರೆ ಇಡೀ ಒಂದು ಹಳ್ಳಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟಬಹುದು. ಆದರೆ ಅದೇ ಒಂದು ಹಳ್ಳಿಯನ್ನು ಮಾರಿದರೂ ನಗರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮನೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದು ಕಷ್ಟ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ನಾವು ಸಮಾಜವಾದದಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಸಾಗಿದ್ದೇವೆಂದು ತಿಳಿಯಬಾರದು. ಅದು ಮುಂದುವರಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಅದು ಮುಂದುವರಿದು ಅಲ್ಲಿನ ತೃಪ್ತಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವೇ ಈ ದೇಶದ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ರಾಜರ ಪದವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಈಗ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಪ್ರಿವಿಲೇಜಸ್ ಹೊಂದಿರತಕ್ಕ ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಪ್ರಿವಿಲೇಜಸ್ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಪಾಸ್ ಮಾಡಿದ ಕೂಡಲೇ ಅವರಿಗೆ ಆಪಾಯಿಂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಗಬೇಕು, ಹೀಗೆ ಕಂಪ್ಲರಿ ಪ್ರಿವಿಲೇಜಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಶಕ್ತಿಮತರು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ತಿರುಗಿ ಅಧಿಕಾರ ಶಾಹಿಗಳು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಆ ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಒಬ್ಬರಿಗೂ ಕನ್ನಡ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂಥವರನ್ನು ತಂದು ಹಾಕಿದೀರಿ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ನಮ್ಮಂಥವರು ಅವರ ಮುಂದೆ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ತೋರಿ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು? ನಾವು ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ನಮ್ಮ ಜೊತೆಗೆ ಒಬ್ಬರು ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷೆ ಬರವವರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಹೆಂಗಸರು ಐ. ಎ. ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ಗಂಡಸರು ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು. ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಮೇಲೆ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸಿದಂತಹವರು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ರಾಣಿ ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ, ಇವತ್ತು ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಆಫೀಸರ್‌ಗಳು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನೇ ಅಧಿಕಾರ ಶಾಹಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು. ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ನಾವು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾವು ಯಾವ ರೀತಿ ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ವಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಏನೆಂದರೆ, ೨-೩ ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದು, ಮಕ್ಕಳು ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದಾಗ ಇತರೆ ಸಂಬಂಧಿಕರಿಗೆ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಬರೆದು ಕೊಡುವಾಗ ಕನ್‌ಸಾಲಿಡೇಟೆಡ್ ಆಗಿ ಸ್ವಾಂಪ್ ಫಿ ಅನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ವ್ಯಾಲ್ಯುಯೇಷನ್ ಫೀ ಕೊಡಬೇಕು. ಕಡಿಮೆ ಹಾಕಿದರೆ ಸರ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರರ್ ಆಫೀಸ್‌ನಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆ ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ತಾವು ಬೇರೆ ಯಾವುದನ್ನು ಮಾಡದೆ ಇದ್ದರೂ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ, ಮೊದಲು ಈ ವ್ಯವಸಾಯ ಪತ್ರವನ್ನು ಮಾಡುವುದರ ಮೇಲೆ ಹಾಕತಕ್ಕ ಸ್ವಾಂಪ್ ಫೀ ಅನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಆತ್ಮಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೇ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗಲೂ ಕೂಡ, ಖಾಸಗಿಯಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಸ್ವಾಂಪ್ ಫೀ ಅನ್ನು ಮನ್ನ ಮಾಡಬೇಡಿ. ಆದರೆ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಮೂಲಕವಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಮೂಲಕವಾಗಲೀ ಸಾಲವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಸ್ವಾಂಪ್ ಫೀ ಅನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಯಾಗಿ ವಜ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಂಥ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಂಪ್ ಫೀ ಅನ್ನು ವಜ ಮಾಡಿದರೆ, (ತಮಗೆ ಜೆ.ಹೆಚ್. ಪಟೇಲರು ಮಲ ಹೊರುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಪಹಭಾಷ್‌ಗಿರಿ ಕೊಟ್ಟ ಹಾಗೆ), ಜನರು ತಮ್ಮನ್ನು ಹಾಡಿ ಹೊಗಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ೭೦ ಭಾಗ ರೈತಾಪಿ ಜನರ ಸಲುವಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲವನ್ನು ವಿಳಂಬ ಮಾಡಿ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಕನ್‌ಸಲ್ಟೇಟಿವ್ ಕಮಿಟಿಯ ಮುಂದೆ ತಂದು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕೆಲವು ಆಜ್ಞೆಗಳನ್ನೇನೋ ಬೇಗ ಬೇಗ ಹೊರಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಅನ್ನಿಸಬಹುದು ಆದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸುವ ಮೊದಲು ಬಡ ರೈತಾಪಿ ಜನರ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹಿಂದೆ ಅನ್‌ಅಥರೈಸ್ಡ್ ಕಲ್ಟಿವೇಷನ್ ಜಮೀನನ್ನು ವೆಕೇಟ್ ಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದಾಗ ಒಂದು ಸರ್ಕುಲರನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದಿರಿ. ಅದರಲ್ಲಿ ಅನ್‌ಅಥರೈಸ್ಡ್ ಕಲ್ಟಿವೇಷನ್ ಲ್ಯಾಂಡನ್ನು ತಕ್ಷಣ ಖುಲ್ವ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಿರಿ. ಅದರಂತೆ ವೆಕೇಟ್ ಆಗುವುದು ಆಯಿತು. ಆಗದಿದ್ದರೆ ಇಲ್ಲ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ

ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ತಾವು ಒಮ್ಮೆ ನಮ್ಮ ತಾಲೂಕಿಗೆ ಇನ್‌ವೆಕ್ಟಿಗ್‌ಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾಗ, ತಾವು ಬಂದಿದ್ದೀರಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನೂ ಕೂಡ ಆ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಬಂದೆ. ಆಗ ಅಲ್ಲಿನ ಕೆಲವು ಜನರು ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟು ದೂರುಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಕಡೆ ಬಂದು ಹೇಳಿದರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾನು ಮತ್ತು ತಹಶೀಲ್ದಾರರು ಕೂಡಿ ಲಂಚ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದೆಲ್ಲ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ, ತಾವು ಇನ್‌ವೆಕ್ಟಿಗ್‌ ಮಾಡಿದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂತು. ಹೀಗೆ ನೋಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬಹುದು. ಒಮ್ಮೆ ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮಿಷನರ್‌ರವರು ಬಂದು ಊರಿಗೆ ಇನ್‌ವೆಕ್ಟಿಗ್‌ಗೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರ್‌ ಮತ್ತು ತಹಶೀಲ್ದಾರರು ಸೇರಿ ಯಾವ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಜಮೀನು ಇತ್ತೋ ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಊರಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರು. ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ಜಮೀನೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮಿಷನರನ್ನು ಹೋದ ವಿಚಾರ ಏನಾಯಿತೆಂದು ವಿಚಾರಿಸಲು ಅಲ್ಲಿ ಅಂಥದ್ದೇನು ನಡೆದಿಲ್ಲ ಎಂದರು ಆಗ ನಾನು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಿರಿ ಎಂದು ಕೇಳಲು, ರಜತಾದ್ರಿಪುರಕ್ಕೆ ಎಂಬುದು ತಿಳಿದು ಬಂತು. ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ಜಮೀನು ಇಲ್ಲ: ಜಮೀನಿರುವುದು ಕಾವೇರಿಗೂಡುಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಆಗ ಹಾದೇನು ಎಂದು ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಅವರೇನೂ ಉತ್ತರಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅಧಿಕಾರ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೀಗಿರ, ವಾಗ, ೭೦ ಭಾಗ ಜನ ನಮ್ಮನ್ನು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಹಾಗೂ ಎಲ್ಲರನ್ನು ತಪ್ಪಾಗಿ ನೋಡಿ, ಉದ್ದೇಶ ನಾಶವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಅನ್ನಬಹುದಾದ್ದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಇರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಸರಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ೭೦ ಭಾಗ ಜನಕ್ಕೆ ವಿಷ ಹಾಕಿ ಕೊಂದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ತಾವು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ನೋಡಿ. ಆಮೇಲೆ ತಾವು ಅವರಿಗೆ ಏನು ಹೇಳಿದಿರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರಲ್ಲಿ ೩೦ ಜನ ವಿಲೇಜ್ ಆಕೌಂಟೆಂಟ್ಸ್ ಕರಪ್‌ಮನ್ ಮಾಡಿದವರು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಹೋದವರ್ಷ ವರ್ಗ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೂ ೩೦ ಜನರನ್ನು ವರ್ಗ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರು ಬಹಳ ದುಡ್ಡು ಹೊಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವರ್ಷ ಅವರಲ್ಲರನ್ನು ವರ್ಗ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರವೇನೆಂದರೆ ಈಗ ನಾವು ಯಾರಿಗೇ ಆಗಲಿ ಚೂರುಪಾರು ಆಸ್ತಿ ಇದ್ದರೂ ಅದೂ ಕೂಡ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಕಾನೂನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಸಬ್‌ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಏನೆಂದರೆ ಆರ್. ಆರ್‌ನ್ನು ಪುನಃ ಅವರಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಕೋರಿಸಬೇಕು ಎಂದು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಜನರು ವಿಲೇಜ್ ಆಕೌಂಟೆಂಟ್ಸ್ ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ತಹಶೀಲ್ದಾರ್ ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಕೆಲಸ ಸುಲಭದಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ತಾವು ತಪ್ಪಿಸದೇ ಹೋದರೆ ಜನಗಳಿಗೆ ತುಂಬಾ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಮುಜರಾಯಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಲ್ಯಾಣ ಮಂದಿರಗಳು ಆಗಿವೆ ಪುರಸಭೆಯವರು ಕಲ್ಯಾಣ ಮಂದಿರವನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಅವರು ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸ್ಥಳ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೋ ಅಥವಾ ಸ್ಥಳ ಬೆಲೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದೇನೇ ಇದ್ದರೂ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಈ ಕಲ್ಯಾಣ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಒಂದು ದಿನಕ್ಕೆ ೧೫೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ ೨೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಬಾಡಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಒಂದು ತಿಂಗಳಿಗೆ ೩-೪ ಮದುವೆಗಳು ಅಲ್ಲಿ ನಡೆದರೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಲ್ಯಾಣ ಮಂದಿರದವರು ಜನರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಗಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮುಜರಾಯಿ ಇಲಾಖೆಯ ವಾಸ್ತು ಮಂತ್ರಿಯವರಿಗೆ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಕಟ್ಟಿದಂಥ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳು ಇವೆ. ಈಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರೂ ಅಂತಹ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂತಹ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿಸದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಆ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳು ನಾಶವಾಗುತ್ತಿವೆ. ಮಾನ್ಯ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಅವರಿಗೆ ದೇವರಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊರಗೆ ತೋರಿಸಿಕೊಡಲಿಲ್ಲವೋ ಏನೋ ಈ ಒಂದು ಖಾತೆಯನ್ನು ಅವರ ಖಾತೆಯಿಂದ ಬೇರೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅದೇನೇ ಆಗಿರಲಿ ಈ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಪುನರುಜ್ಜೀವನಗೊಳಿಸಿ ಅವುಗಳನ್ನು

ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳದೇ ಹೋದರೆ ದೇಶಕ್ಕೆ ಅದರಿಂದ ನಷ್ಟ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ನಮಗೆ ಆದಾಯ ಬರುವಂಥಾದ್ದು ಇದೆ. ಅದು ತಪ್ಪಿಹೋಗುತ್ತದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಿವೆಯೋ ಅವುಗಳನ್ನು ಪುನರುಜ್ಜೀವನಗೊಳಿಸಿ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ವೈ ರಾಮಕೃಷ್ಣ (ಅನೇಕಲ್).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ದಿವಸ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಯವರು ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ನಾನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾ, ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ವಿಚಾರ ಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಯವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಒಂದು ಇಲಾಖೆ ಬಹಳ ಪುರಾತನವಾದ ಇಲಾಖೆ. ಮೊದಲು ಸರ್ಕಾರ ಯಾವತ್ತು ಹುಟ್ಟಿತೋ ಅವತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಜೊತೆಯಲ್ಲೇ ಹುಟ್ಟಿದಂಥ ಇಲಾಖೆ ಇದ್ದರೆ ಅದು ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಅವತ್ತು ಈ ಇಲಾಖೆ ಯಾವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇತ್ತೋ ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇವತ್ತಿಗೂ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಹಿಂಜರಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ ೮೦ ರಷ್ಟು ಜನ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ನೇರವಾದ ಸಂಪರ್ಕ ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ಖಾತೆಯ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಆ ಜನರ ಸಂಪರ್ಕ ಬೇರೆ ಮತ್ತಾವ ಖಾತೆಯಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಅಂಶವನ್ನು ನೀವು ಮನಗಾಣಬೇಕು. ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೀಗಿರುವಾಗ ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ರೈತರ ಜೊತೆ ಂಲ್ಲಿ ಕಲೆತು ಮಾತನಾಡಿ ಅವರ ಕಷ್ಟಸುಖಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಅದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಪಾತಾಪರಣವನ್ನು ನೀವು ಕಲ್ಪಿಸಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನಗೆ ತುಂಬಾ ವ್ಯಥೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ೧ ಎಕರೆಯಿಂದ ೫ ಎಕರೆವರೆಗೆ ಜಮೀನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ರೈತರು ಸುಮಾರು ೬೩ ಪರ್ಸೆಂಟ್‌ನಷ್ಟು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಬಡತನದ ಗೋಳನ್ನು ನಾವು ಮಣಿಸಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮಗಿಂತ ನೀವೇ ನಿಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಣಿಸಿ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನೀವು ಏನನ್ನೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಅರಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ, ಉಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಟ್ಟೆ ಇಲ್ಲ, ಅವರಿಗೆ ಸ್ಕೂಲ್‌ಗಳು ಇಲ್ಲ, ಅವರು ಕಂದಾಯದ ಹಣ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೂ ಅವರಿಗೆ ಹಣ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾವು ಇದನ್ನು ಮಾಫಿ ಮಾಡಿದ್ದೆವು. ಈಗ ನೀವು ಮತ್ತೆ ಇಂಟ್ರೊ ಡ್ಯೂಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಇದನ್ನು ನೀವು ಒಪ್ಪುತ್ತೀರಾ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ನಾವು ಈಗ ಅದನ್ನು ಮಾಫಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.—ನೀವು ಈಗ ಮಾಫಿ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ೬೩ ಪರ್ಸೆಂಟ್‌ನಷ್ಟು ಇರತಕ್ಕಂಥ ಸಣ್ಣ ರೈತರ ಕಷ್ಟಸುಖಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸಮರ್ಥರಾಗಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ವಿಚಾರವನ್ನು ನೀವು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನಿಮ್ಮ ರೆವಿನ್ಯೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಫಿಲ್ಡ್ ಸರ್ವೆಸ್ ಕಮಿಷನ್ ನವರು ನೇಮಕ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆಮೇಲೆ ನೀವು ಅವರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ. ನಾಮಕಾವಸ್ಥೆಗೆ ಅವರನ್ನು ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕಳಿಸುತ್ತೀರಿ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಅವರನ್ನು ನೀವು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಟ್ರೈನಿಂಗ್‌ಗೋಸ್ಕರ ಕಳಿಸಿ, ಅವರು ಅಲ್ಲಿಂದ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಅವರು ರೈತರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಅನುಭವವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆಯೇ, ಅವರಿಗೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಕಷ್ಟಸುಖಗಳನ್ನು ಅವರು ಅರಿತಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ನೀವು ವಿಚಾರ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಆ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮಗೆ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಸಾಲದು. ಇದನ್ನು ನೀವು ನಂಬುತ್ತೀರೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ ಏನೆಂದರೆ ಇವತ್ತು ಚೆನ್ನಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಹಾಗೆ ಮೇ ಏಡ್ ಸ್ಕೂಲ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಹುಡುಗ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕ್ಲಾಸಸ್ ಅನ್ನು ಕಂಡಕ್ಟ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಅಕಾಡೆಮಿಕ್ ನಾಲೆಡ್ ಕೊಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಶ್ರಮಧಾನ ಮಾಡುವುದು ಹೇಗೆ, ವ್ಯವಸಾಯ ಹೇಗೆ, ಸಮಾಜದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ನಿಜವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡು ಕೆಲಸಮಾಡ ತಕ್ಕಂಥ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕಲಿಸಬೇಕು. ಈ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದರೆ ನೀವು ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ ಆದರೆ ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಆ ಕಾರ್ಯ

ಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕ ಹಾಗೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ, ಆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಂದ ಬಡಜನತೆಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ನಾನು ಬಹಳ ನೋಡು ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನೀವು ಏನಾದರೂ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಬೇಕು. ಈ ಪರಿಹಾರ ಆಗದ ತನಕ ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಂದಲೂ ಬಡಜನತೆಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ನಾವು ೫ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸಿ ಈ ೬ನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ಈ ೬ನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮನೋಭಾವನೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಬದಲಾವಣೆಯೂ ಆಗದೇ ಇರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ಶೋಚನೀಯ ಸಂಗತಿ. ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಐ.ಎ.ಎಸ್, ಅಫೀಸರ್ಸ್ ಆಗಿರಬಹುದು ಅಥವಾ ನಾನ್ ಐ.ಎ.ಎಸ್, ಅಫೀಸರ್ಸ್ ಆಗಿರಬಹುದು. ಇವರಲ್ಲಿ ನಾವು ಏನು ನೋಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದರೆ ಇವರು ಜನಸೇವೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಶೋಕಿ ಮಾಡುವುದು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ನೀವು ಇವರಿಗೆ ಜನಸೇವೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಕಲಿಸಲಿಲ್ಲ. ಇವರು ಶೋಕಿ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಕಲಿತುಕೊಂಡು ಬಡವರ ಮೇಲೆ ಜಬರ್‌ದಸ್ತಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಇವರಿಗೆ ಬಡವರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅನುಕಂಪ ಇರಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಅದು ಇವರಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಇವರಲ್ಲಿ ನಿರಾಸಕ್ತಿ, ಅಲಸ್ಯ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಸತ್ಯವನ್ನೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ೨೫ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯನಾಗಿ ಮತ್ತು ಅನೇಕ ಕಡೆ ನೋಡಿ ಅನುಭವಿಸಿ ಈ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಇವರನ್ನು ಟೀಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದು ನೀವು ಭಾವಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಇವರಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮನೋಭಾವನೆಗಿಂತ ಜಾತೀಯ ಮನೋಭಾವನೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಇವರ ಜಾತೀಯವರು ಯಾರೇ ಆಗಿರಲಿ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದಾಗ ಅದು ಸರಿಯಾಗಿರಲಿ ಅಥವಾ ತಪ್ಪಾಗಿರಲಿ ಅದರ ಮೇಲೆ ಒಂದು ತರಹ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ ಬೇರೆಯವರು ಇವರ ಹತ್ತಿರ ಅರ್ಜಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಾಗ ಮತ್ತೊಂದು ತರಹ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇದಲ್ಲೂ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹೋಗುವುದು ಯಾವತ್ತು ಎಂದು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮನೋಭಾವನೆಯನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಶಿಸ್ತನ್ನು ನೀವು ಕಲಿಸಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಕಲಿಸಬೇಕು. ಚೆನ್ನಾದೇಶದಲ್ಲಿ ಇದ್ದುಹಾಗೆ ಮೇಘಿಡ್ ಸ್ಕೂಲ್‌ಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಿ ಆ ತರಹ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕ್ಲಾಸ್ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದೇ ಆದರೆ ನಿಮಗೆ ಸಾರ್ಥಕವಾದ ಹೆಸರು ಬರುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು, ತಾಲ್ಲೂಕು ಕಛೇರಿಗಳ ಆಡಳಿತದ ಕಡೆ ಬರೋಣ. ನಾನು ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಬೇಸರಪಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಉತ್ತರ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ತಾಲ್ಲೂಕು ಕಛೇರಿಗಳು ಸರ್ಕಾರದ ಕಣ್ಣು ಮುಂದಿವೆ. ಮೊನ್ನೆ ಮಾನ್ಯ ಆನಂದರಾಯರು ಇದೇ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ, “ಮೀನು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗೆ ಹೋದರೆ ಶಾಂತಿ ಸಿಗುತ್ತದೇನೋ, ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ರುವ ಉತ್ತರ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ತಾಲ್ಲೂಕು ಕಛೇರಿಗಳು ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಕಡೆಯಾಗಿವೆ” ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆ ಕಛೇರಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ಜನಸಂದಣಿಯನ್ನು ತಾವು ನೋಡಬೇಕು. ಆ ಜನಸಂದಣಿಯಲ್ಲಿ ಕಛೇರಿ ಒಳಗಡೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗಿರುವಾಗ ಅವರು ಎಷ್ಟು ಸಾವಿರ ಜನರಿಗೆ ಸರ್ವೆ ಫೀಲ್ಡ್ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ? ಹೊಸದಾಗಿ ಇಂತಹ ನಾಲ್ಕು ಕಛೇರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಈಗಿರುವ ಜನಸಂದಣಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಬಹುದು. ಆದುದರಿಂದ, ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಈ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಐ.ಎಲ್., ಆರ್., ಆರ್. ಮತ್ತು ಪಹಣಿಗಳನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕದ ಯಾವುದೇ ತಾಲ್ಲೂಕು ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿ “ಜನನೂ” ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಹೇಳಿದರೆ ನಾನು ಈ ಶಾಸನ ಸಭಾ ಸದಸ್ಯ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದೇನೆ. ವಾಸ್ತವಾಂಶ ತಮಗೂ ಗೊತ್ತೇ ಇದೆ. ಆದರೆ, ನೀವೇನು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ? ನಿಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದವನೇ ಒಬ್ಬ ಪಹಣಿ ಪಡೆಯಲು ಎರಡು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಏತಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ?

ಶ್ರೀ ಪ್ರ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.—ಏತಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆನ್ನುವುದು ತಮಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಹೀಗಾದರೆ ಬಡವರ ಗತಿ ಏನಾಗಬೇಕು? ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಮಾಡುವ ಸೆಪದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ವರ್ಗವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ತಮಗೆ ಶೋಭಾಯಮಾನವಲ್ಲ. ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿರುವ ಭ್ರಷ್ಟಾ

ಚಾರವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ, ಶುದ್ಧ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸಿ, ಮಾನ್ಯ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪನವರು ಕಂದಾಯ ಸಚಿವ ರಾಗಿದ್ದಾಗ ವಾರಕ್ಕೊಂದು ಸಾರಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಕಛೇರಿಗೆ ಭೇಟಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಬಲಿ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದು ಯಾರ ಅರ್ಜಿ, ಇದು ಬಡವನ ಅರ್ಜಿಯೇ ಇದು ಜಮೀನಿಗಾಗಿ ಅರ್ಜಿಯೇ, ಇದು ಎಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನೆಲ್ಲ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ಪ್ರೆಸ್ ಕಾನ್ಫರೆನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಂತಹ ಪದ್ಧತಿ ಯನ್ನು ತಾವು ಏಕೆ ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ? ನೀವು ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಸರನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಅಂತಹ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಜಿಲ್ಲಾ ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕು ಕಛೇರಿ ಗಳಿಗೆ ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಭೇಟಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಅರ್ಜಿಗಳು ಎಷ್ಟು ವರ್ಷ ಗಳಿಂದ ಪೆಂಡಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿವೆ ಗೊತ್ತೇ? ಕೆಲವು ಪೆಂಡಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಶತಮಾನೋತ್ಸವ ಆಚರಿಸಿದರೆ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಬೆಳ್ಳಿ ಹಬ್ಬವನ್ನು ಆಚರಿಸುವವು ಅನೇಕ ದಶಕಗಳು ಕಳೆದರೂ ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗದೆ ಉಳಿದಿರುವ ಅರ್ಜಿಗಳು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಇವೆ. ಏಕೆ ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಗಮನವಿಲ್ಲವೇ? ಅವರೇನು ಸಂಬಳವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲವೇ? ಅಥವಾ ತಿಂಗಳ ಎರಡನೆ ತಾರೀಖಿನಂದು ಸಂಬಳ ಪಡೆಯುವರೆ? ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಇಟ್ಟಿರುವ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ತಾವು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಏಕೆ ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಇಟ್ಟಿರಿ ಎಂದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಬೇಕು. ನಂತರ ಕೂಡಲೇ ಅದನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಆಗಾಗ್ಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕರೆದು ಸಭೆ ನಡೆಸ ಬೇಕು ಜಿಲ್ಲಾ ಕಛೇರಿಗಳಿಗೆ ಹೋದಾಗ ಆ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ತಾಲ್ಲೂಕು ಕಛೇರಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಕರೆಸಿ, ಪೆಂಡಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ಇತ್ಯರ್ಥಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಬೇಕು. ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಪಡೆಯಿನ್ನು ಪುನಃ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ ತರುವುದಾಗಿ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ತಮ್ಮನ್ನು ನಾನು ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ, ಅದರ ಉದ್ದೇಶ ಈಗ ನೆರವೇರಿಲ್ಲವೇ? ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊರನಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೊಂದು ಹತ್ತು ಎಕರೆ ಕೂಡು ಎಂದು ಹೇಳುವುದು, ಅಳಿಯನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಐದು ಎಕರೆ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದು ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದರೆ ಏನು ಮಾಡುವುದು? ಅದುದರಿಂದ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ವಿಶೇಷ ಕಾಳಜಿ ವಹಿಸಿ ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಸದುದ್ದೇಶ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಈಡೇರುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ವರದಿಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರುವಂತೆ :

“Government have after examining the implications of the working of ‘JAMABANDI’ considered it very necessary to review of this system of a thorough and comprehensive review of the revenue administration at the village level with the prime objective of toning up the administration at the grossroot level and for monitoring the progress of develop- ment schemes with sepecial reference to the measures aimed at uplifting the weaker sections of Society”.

ಇದರ ಉದ್ದೇಶ ಈಡೇರಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇದು ಕಾಗದದ ಮೇಲೆ “ಕಪ್ಪು ಬಿಳುಪು” ಆಗಿಯೇ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. ಡಿಸಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಾದ ಒಂದು ಅಜ್ಞೆಯನ್ನು ನಾನು ಓದಿದ್ದೇನೆ. ರೈತರು ಬೆಳೆ ಸಾಲ ಮುಂತಾದ ಸಾಲಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಸ್ಟ್ಯಾಂಪ್ ಡ್ಯೂಟಿ ಮತ್ತು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಫೀ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಈಗ ಡಿ.ಐ.ಆರ್. ಸಾಲಗಳಿಗೆ ಇದನ್ನು ಒತ್ತಾಯಿಸಬೇಡಿ ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ಸಾಲಗಳಿಗೆ ಇದನ್ನು ಒತ್ತಾಯಿಸಿ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರಿ ಆಜ್ಞೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ರೈತ ಸ್ಟ್ಯಾಂಪ್ ಡ್ಯೂಟಿ ಮತ್ತು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಫೀ ಎಲ್ಲ ಕೊಟ್ಟು ಬದುಕುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ? ಹೋಗಲಿ, ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ಮಾಡಿಸುವುದಕ್ಕಾ ದರೂ ಅವನಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಯೇ? ತಾವು ರೈತರ ಕಷ್ಟ ಕೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ, ತಾವು ಸ್ವತಃ ರೈತರಲ್ಲ. ಚಿಕ್ಕವು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸಾಕಬಹುದು. ಆದರೆ, ಹತ್ತವಳು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸಾಕುವುದಕ್ಕೂ ಚಿಕ್ಕವು ಸಾಕುವುದಕ್ಕೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ನಾನು ರೈತ. ನಿಮಗೆ ರೈತರ ಕಷ್ಟ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ತಾವು ನೇಗಿಲು ಓಡಿದು ಹೊರಟರೆ ಭೂಮಿ ನಡುಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.—ನಾನು ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರ. ವ್ಯವಸಾಯದಲ್ಲಿ ಸಾನು ಸತತವಾಗಿ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪಡೆದಿದ್ದೇನೆ. ತಾವು ಈ ಬೇಡಿಕೆ ಮೇಲೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ, ಈ ಸರ್ಕಾರಿ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಹಿಂತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ರೈತರ ಉದ್ಧಾರವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನೊಂದು ಗಂಭೀರವಾದ ವಿಚಾರವೊಂದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ರೈತರಿಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸಹಕಾರ ಸಂಘದವರು, ರೇಷ್ಮೆ ಇಲಾಖೆಯವರು ಮತ್ತು ಇಲಾಖೆಯವರು ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ, ಅದರ ವಸೂಲಿ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ಖಾತೆಗೆ ವಹಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸಾಲಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಭೂ ಕಂದಾಯ ಬಾಕಿ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿ ವಸೂಲಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಬೇರೆ ಸಾಲಗಳ ಬಾಕಿ ಭೂ ಕಂದಾಯದ ಬಾಕಿಯಾಗಿ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವ ವಿವೇಚನ ಶಕ್ತಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. “ಭೂ ಕಂದಾಯದ ಬಾಕಿ” ಪದದ ವಿವರಣೆ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುವವರು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಹೀಗಾಗಿ, ಎಲ್ಲಾ ಸಾಲಗಳಿಗೂ ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಯವರು ಕೈಹಾಕಿದರು ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರ ಮುಟ್ಟು ಸಲಕರಣೆಗಳನ್ನು ಕಂದಾಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮುಟ್ಟುಬಾರದೆಂದು ಲಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಕೋಡ್‌ನಲ್ಲಿದೆ. ಅದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರಾ ಅವರು?

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.—ಹಾಗೆಂದು ಸಿವಿಲ್ ಪ್ರಾಂಟೀಸರ್ ಕೋಡ್‌ನಲ್ಲೂ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.—ರೈತನು ಕೃಷಿಗಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್ಟನ್ನು ಕಿತ್ತು ಹಾಕುವ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಟರ್, ತನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಪಾಲಿಸುತ್ತಿರುವನೇ? ರೈತರ ಸಂಘಟನೆಯಾಗಿರುವುದನ್ನು ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ನೋಡಬೇಕು. ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ನೀವು ರೈತರ ಸಂಘಟನೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಆದರೆ, ಅದರ ಬದಲು ಅವರೊಂದಿಗೆ ನೀವು ವಿರೋಧ ಸಾಧಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ರೈತರ ಎಷ್ಟು ಸಮೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿದ್ದೀರಿ, ಎಷ್ಟು ಸಭೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿದ್ದೀರಿ, ಎಷ್ಟು ಸಲ ಅವರ ಕಷ್ಟ ಸುಖಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ? ರೈತರ ಸಂಘಟನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಏನೇನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ? ಎಲ್ಲಾ ದೂಡ್ಡ ಸೂನ್ಯ. ಮದರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಎಚ್ಚೆತ್ತುಕೊಂಡಂತೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ರೈತರು ಎಚ್ಚೆತ್ತುಕೊಂಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ ಮತ್ತು ಅವರ ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ನಿಮಿಷವೂ ಕೂಡ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ, ರೈತರು ಎಚ್ಚೆತ್ತು ಕೊಳ್ಳದೆಂತೆ ನೀವು ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ತಪ್ಪು, ಕಂದಾಯ ಸಚಿವರಾಗಿ ನೀವು ರೈತರ ಸಂಘಟನೆಯನ್ನು ಮೊದಲು ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು, ಹಿಂದುಳಿದವರಿಗೆ, ಹರಿಜನರಿಗೆ ಮತ್ತು ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಸರ್ವಿಫಿಕೇಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದು ತಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸೇರಿದ್ದಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಸಲ ಸರ್ವಿಫಿಕೇಟ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಇಂತಿಷ್ಟು ಹಣ ಹೋಯಿತೆಂದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ, ಇಂತಹ ಸರ್ವಿಫಿಕೇಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ, ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದು ಇಂತಹವರೇ ಕೊಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಇಂತಹ ನೀತಿ ನಿಯಮಗಳಿವೆ ಎಂದೇನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಷನ್‌ಗೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮೊನ್ನೆ ತಾನೆ ಹುಕುಂ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.—ನಾನು ಆ ಹುಕುಂನ್ನು ನೋಡಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ನೋಡಿದ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ರೆವಿನ್ಯೂ ಆಫೀಸರ್ ಅವರು ಏನಿದ್ದಾರೆ ಇವರು ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಿಂದ ಆ ಆಫೀಸರುಗಳ ಮೇಲಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿರಬೇಕು. ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್ ಅವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಆಗ್ರಿ ಕಲ್ಚರ್ ಆಫೀಸರ್, ಅನಿಮಲ್ ಹಸ್‌ಬೆಂಡರಿ ಆಫೀಸರ್ ಬರಬೇಕು. ಇವರು ಇಂಟೆರೆಸ್ಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನಿಸುತ್ತಾರೆಯೇ ಎಂದು ನೋಡಬೇಕು. ತಾವು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದು ಗಮನಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇವರಿಗೆ ತಕ್ಷಣ ಸೂಚನೆ ಕೊಡಬೇಕು. It is part and parcel of their business to assist the developing departments in carrying out Plan targets. ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಪಾಟೀಲರು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು, ಮೊನ್ನೆಯ ದಿವಸ ಸ್ವಲ್ಪ ಜೋರು ಮಾಡಿದಿರಿ. ಈಗ ದುಃಖದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತು 3 ಲಕ್ಷ

೧೦ ಸಾವಿರ ಚಿಲ್ಲರೆ ಎಕರೆ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ೩೦ ಸಾವಿರ ಎಕರೆ, ನೀವು ಮುಖಂಡರು, ಲೀಡರ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಇದ್ದೀರಿ.

೩-೦೦ ಪಿ.ಎಂ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.— ಅದು ಅನ್ ಆಥರೆಸ್ಡ್ ಕಲ್ಪವೇಷನ್.

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.— ಅದು ಅನ್ ಆಥರೆಸ್ಡ್ ಆಗಲಿ ಅಥವಾ ಆಥರೆಸ್ಡ್ ಆಗಲಿ ಕೊಡಬೇಕಾದ್ದು ೫೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಅಂದರೆ ಒಂದೂವರೆ ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನೀವು ಅಲ್ಲಿ ಕೊಡದೇ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ೧೮ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಎಂದು ಹೇಗೆ ಹೇಳುತ್ತೀರಾ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನೀವು ಏನು ಆಕ್ಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ನಾನು ನಿಮ್ಮ ಹಾಗೆ ಮಂತ್ರಿ ಆಗಿದ್ದಾಗ ಇದೇ ರೀತಿ ಬಂತು. ಆಗ ೫೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕರಾರುವಾಕಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಆಯಿತು. ತಾವು ಈ ಪ್ರಿಸೀಡೆಂಟ್ ಏನಾದರೂ ಫೌಲೋ ಮಾಡಿದೀರಾ ? ನಾವು ಏತಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮನ್ನು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೇಳಬಾರದು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಪರ್ಗದವರನ್ನು ಹಿರತಕ್ಷಣಿ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ವಿಫಲರಾಗಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಕೆಲಸ ಮುಖಕ್ಕೆ ಮುಸಿ ಬೀದಿದೆ, ಅದನ್ನು ಆಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಅದನ್ನು ಮಾಡಿ. ೧೯೫೭ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಜತ್ತಿ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದರಿಂದ ೨೨ ವರ್ಷ ಆಯಿತು. ಅಷ್ಟು ವರ್ಷದಿಂದಲೂ ಇದನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಜತ್ತಿಯವರು ತಾವು ಮೂಲ ಪುರುಷರು ಇದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದು ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಬೇಕೆ ? ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಏನು ಕಾರಣ ಎಷ್ಟು ಮೋಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ತಮಗೂ ಕೂಡ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಇದು ನಿಮ್ಮ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಿದೆ, ಆದರೆ ಬಾಯಿಬಿಟ್ಟು ಹೇಳಲಾರಿರಿ. ಏನೆಲ್ಲಾ ಅನ್ಯಾಯಗಳು ನಡೆಯಬೇಕೋ ಅದು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇನ್ನು ಹರಿಜನರ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಬಂದಾಗ ಕಂಪ್ರಮೈಸ್ ಮಾಡಿಸುವುದು ಟ್ರಬ್ಬು ನಲಗೆಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಹಣ ಕೊಟ್ಟು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು, ರೆನೋ ಸರ್ವೆ ನಂಬರ್ ಇದ್ದರೆ, ರೆಳಿ ಎಂದು ತಿದ್ದಿ ಇದು ಸರ್ವೆ ನಂಬರ್ ಸರಿಯಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಲಂಚಗುಳಿತನ ಕೂಡ ಇದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಯಾವಾಗ ಸರಿಪಡಿಸುತ್ತೀರಾ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಇನ್ನು ಅನೇಕ ಸಾರಿ ತಾವು ಭಾಷಣ ಮಾಡುವಾಗ ೧೮ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ನಿಜಾರ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಇವೊತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ತಹಶೀಲ್ದಾರರು ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರು, ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರು, ಅಂಡರ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳು, ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳು, ಕಮಿಷನರುಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಾ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಅದು ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಬಿಡಿ. ಇವೊತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ತಾಯಿ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್, ನೀವು ಅನುಸರಿಸಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಎಲ್ಲರೂ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ ತಾವು ತಮ್ಮ ಉತ್ತರ ಹೇಳುವಾಗ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇನ್ನು ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕು ಅಂದರೆ ಮಾಜಿ ನಿಕರು ಜಮೀನು ಕೇಳಿದ್ದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರಿಗೆ ಒಂದು ಕಾಗದ ಬರೆದಿದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರ ಆಫೀಸಲ್‌ಡ್‌ಮೆಂಟ್ ಲೆಟರ್ ಬಂದಿದೆ. ಇಂತಹ ವಿಷಯಗಳು ಬಂದಾಗ ತಾವು ಖುದ್ದು ಹೋಗಿ ನೋಡಿ ಸ್ಕಾಟ್ ಇನ್‌ವೆಕ್ಶನ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ಹೇಳಬೇಕು ಅಂದರೆ ಕೊರಟಗೆರೆ ಕಂಬದಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಮಲ್ಲಯ್ಯ ಮತ್ತು ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ೬ ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಚನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯನವರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಕೊಡಿಸಿದರು. ಅದು ಜಗಳವಾಗಿ ೨೦ ವರ್ಷ ಆದಮೇಲೆ ಹುಚ್ಚಮಸ್ತಾಗೌಡರ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಬಂದು ಡಿಸ್ ಫೋಸ್ ಆಫ್ ಮಾಡದೇ ಹೋದರು. ಈಗ ೬ ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಕಿತ್ತುಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಅವರು ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ತಿರುಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ನಾಲ್ಕು, ನಾಲ್ಕು ಸಾರಿ ಜಮೀನು ಯಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ, ೩೭ ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಯಾರಿಗೆ ಇದೆ ಇದನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಬೇಕು. ಇನ್ನು ೫೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕಡಿಮೆ ಇಟ್ಟು ದಂತೆ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಇಷ್ಟು ಕಾಲ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ದಾಮೋದರ ಮುಲ್ಕಿ (ಮೂಡಬಿದರಿ).— ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇವೊತ್ತಿನ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತಾ ನಾನು ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮೊದಲನೆ ಛಂದಾಗಿ ಕಂದಾಯ ಖಾತೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಮಾನ್ಯ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು

ಕಂದಾಯ ಖಾತೆ ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡಿರುವುದು ನನಗೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಗಿದೆ. ಇವರು ಮುನ್ಸಿಪಲ್ ಅಡ್ಡಿನಿ ಸ್ಟೇಷನ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಇವರು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಂತಹ ರೀತಿಯನ್ನು ಕಂಡು ನನಗೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗ ಈ ಕಂದಾಯ ಖಾತೆ ಮಹಾಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಈಜುಕೊಂಡು ಹೋಗಲಿಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ ನವರು ಬಹಳಷ್ಟು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಒಂದು ವರ್ಷ ದಿಂದಲೂ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್‌ಗಳ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಗಳವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲಿಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೊಬ್ಬರು ಭೂ ಮಸೂದೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ ಮೊದಲು ತಂದದ್ದು ಅಲ್ಲ. ಇದು ಪ್ರಗತಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾದ ಮಸೂದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ದರು. ನಾನು ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಲಿಕ್ಕೆ ತಯಾರಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಗೇಣಿದಾರರ ಪರವಾಗಿ ಮಸೂದೆ ಉಂಟು ಅಂದರೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ಮಸೂದೆ. ಕಳೆದ ಒಂದು ವರ್ಷದಿಂದ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್‌ಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಅವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬಗ್ಗುತ್ತಿದೆ ಇದನ್ನು ತಡೆಯಬೇಕಾದ್ದು ಅವಶ್ಯಕ. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮೆಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ರಾಜ್ಯದ ಒಟ್ಟು ೭೫ ಲಕ್ಷ ಡಿಕ್ರೆಷನ್‌ಗಳ ಪ್ರೆಕ್ರೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪಾಲಿ ಡಿಕ್ರೆಷನ್‌ಗಳು ನಮ್ಮ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸೀಮಿತವಾದುವು. ಇಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್ ಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಕೆಲಸ ಮಾತ್ರ ಕಳೆದ ಒಂದು ವರ್ಷದಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಆಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರರವರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ತಮಗೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಕಾರ್ಕಳದ ಒಂದು ಅಡಿಷನಲ್ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್ ಕಳೆದ ೨ ವರ್ಷ ದಿಂದಲೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅದು ಇದುವರೆಗೆ ಕೇವಲ ೨೦೪ ಡಿಕ್ರೆಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಉಳಿದ ೭೧೫೦ ಡಿಕ್ರೆಷನ್‌ಗಳು ಹಾಗೆಯೇ ಇವೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಇನ್ನು ಎಷ್ಟು ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ತಿಳಿಸ ಬೇಕು: ಇಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಡಿಕ್ರೆಷನ್‌ಗಳು ತೀರ್ಮಾನವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದರೂ ಏನು ಎಂದರೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಅರ್ಜನ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಅಫೀಸರನ್ನು ವಿಶೇಷ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರ ಆಗಿ ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ. ಅವರು ಒಂದು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ಫೀಸ್‌ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡುತ್ತಿ ದ್ದಾರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ Secretary ಇಲ್ಲ, ಟೈಪಿಸ್ಟ್ ಇಲ್ಲ, ಕ್ಲರ್ಕ್ ಇಲ್ಲ, ಒಬ್ಬ ಜವಾನ ಇಲ್ಲ. ಮೊದಲಾಗಿ ಏಕೆಂದರೆ ಕೂತುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಜಾಗ ಇಲ್ಲ ಒಂದೇ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೇ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್ ಮತ್ತು ಅಡಿಷನಲ್ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್ ಕೋರ್ಟ್‌ಗಳು ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಂಥ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಅಲ್ಲಿರು ವಾಗ ಇನ್ನೂ ಹೊಸದಾಗಿ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್‌ಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವುದು ಯಾವ ವಿಧದಲ್ಲೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಕಾಣುವು ದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಏನು ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್‌ಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದೀರಿ ಅವುಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಟ್ಟು ಜೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕಾರ್ಕಳ ದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಇದೆ. ಸ್ವಾಮಿ ಈ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಯಾರೂ ಮಾಡ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅದು ತಾನೇ ತಾನಾಗಿ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ತಮಗೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಕಾರ್ಕಳ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿರುವ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್‌ನವರು ಒಬ್ಬ ರೈತನಿಗೆ ಡಿಸೆಂಬರ್ ೨೭ನೇ ತಾರೀಖು ಒಂದು ನೋಟೀಸ್‌ನ್ನು ರಾತ್ರಿ ೧೦ ಗಂಟೆಗೆ ಜಾರಿ ಮಾಡಿ ನಾಳೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್‌ನಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಕೇಸ್ ಇದೆ ಬರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆ ರೈತ ಡಿಸೆಂಬರ್ ೨೮ನೇ ತಾರೀಖು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್‌ಗೆ ಹೋಗಿ ಸ್ವಾಮಿ, ನನಗೆ ನಿನ್ನ ರಾತ್ರಿ ೧೦ ಗಂಟೆಯಲ್ಲಿ ನೋಟೀಸ್ ಬಂದಿದೆ. ನನ್ನಲ್ಲಿ ಈಗ ಯಾವ ದಾಖಲೆಪತ್ರಗಳೂ ಕೂಡ ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ನನಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲಾವಕಾಶ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ. ಆದರೆ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರರವರು ಈತನ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳದೆ ಇವನ ಅರ್ಜಿಯನ್ನೂ ವಿಚ್ಛೇ ಮಾಡಿದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸ್ಟೇಷನ್ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರರವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದರೂ ಅವರು ತಮಗೆ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದಿರುವ ಮನೋಭಾವನೆ ಯಿಂದ ಸರಿಯಾದ ರೆಕಾರ್ಡ್ಸ್ ಇಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕ ಗೇಣಿದಾರ, ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಕೇಸ್‌ನ್ನು ಸೆಸ್ಟೈನ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ ಬಡ ಗೇಣಿದಾರರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ರೀತಿ ಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡಲಿ ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್‌ಗಳನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಿದೆವು. ಆದರೆ ಇವು ಈ ರೀತಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ತಾವು ಒಂದು ಫರಿದಾದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕು. ತಾವು

ನನ್ನ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕರೆದು ತಮ್ಮ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡದೇ ಇರಲು ಕಾರಣವೇನು ? ಮತ್ತು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಲೋಪದೋಷಗಳಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದು ಅದನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಸ್ವಾಮಿ, ಇನ್ನೊಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯವೆಂದರೆ, ಈ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್‌ಗಳು ೧೯೭೪ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಾರಂಭ ಮಾಡಿವೆ. ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ನವರು ಕೆಲವರಿಗೆ ನೋಟೀಸ್ ಮೇಲೆ ಸ್ಟೇ ಕೊಟ್ಟು ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ Judgement ಆಗಿದೆ. ಜಡ್ಜ್ ಮೆಂಟ್ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್‌ಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಅದೇ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್‌ಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುವಂತೆ ತಾವು ಮಾಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲು ೫ ಸೆಂಟ್ಸ್ ಜಾಗವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇದೆ. ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಮನೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕ್ಲಾಸ್ ಹಾಕಿಲ್ಲ. ಈ ಕ್ಲಾಸ್ ಸೇರಿಸಬೇಕು. ಸ್ವಾಮಿ, ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಕಳದ ಬಂಟಾಳ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ೭,೧೫೦ ಕೇಸುಗಳಿವೆ ಇನ್ನೂ ಬಾಕಿ ಇವೆ. ಇದನ್ನು ಇತ್ತರ್ನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಡಿಷನಲ್ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್‌ನ ಅಗತ್ಯತೆ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಡಿಷನಲ್ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್ ರಚಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಸ್ಟೇರ್ಟಿ ಕಂಡೀಷನ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ರೆಗ್ಯುಲರ್ ಮಾನ್‌ಸೂನ್ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ನಾಲ್ಕೈದು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಬರುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಈ ಸಾರಿ ನಮ್ಮ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಸುಮಾರು ಒಂದೂವರೆ ತಿಂಗಳಿನಿಂದ ಈ ಮಾನ್‌ಸೂನ್ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಅಲ್ಲಿ ಜನಗಳು ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನೀರಿಲ್ಲ. ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡಿದ್ದ ಬೀಜಗಳು ಮಳೆಯಿಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲಾ ಒಣಗಿ ಹೋದುವು, ಇದ್ದ ಬೀಜಗಳೂ ಇಲ್ಲದಂತಾಯಿತು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿನ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರವರನ್ನು ಕೇಳಿ ಅಲ್ಲಿನ ಜನರಿಗೆ ಏನು ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕ್ರಮಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಎನ್‌ಕ್ಯೋಚ್‌ಮೆಂಟ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ೧೯೭೭ರ ಡಿಸೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸುತ್ತೋಲೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿ ೫ ಎಕರೆಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಜಮೀನನ್ನು ಯಾರು ಎನ್‌ಕ್ಯೋಚ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ ಅದನ್ನು ರೆಗ್ಯುಲರೈಸ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ೧೯೭೮ ರಿಂದ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಎನ್‌ಕ್ಯೋಚ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಯಾವ ಫೈಲ್‌ಗಳನ್ನೂ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಅತಿಕ್ರಮಣ ಮಾಡಿದ್ದು ಭೂಮಿ ಏನಿದೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ ೭೫ ಭಾಗದಷ್ಟು ಕೇಸುಗಳನ್ನು ರೆಗ್ಯುಲರೈಸ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರವಾದ ಕೆ.ಕೆ.ಶೆಟ್ಟಿಪುರದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೧೦೦ ಜನರು ಈ ರೀತಿ ಅತಿಕ್ರಮಣ ಮಾಡಿ ಜಮೀನನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ತೀರಿಹೋದನಂತರ ಈಗ ಅವರ ಮಕ್ಕಳು ಅದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ರೆಗ್ಯುಲರೈಸ್ ಮಾಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮಿಷನರವರಿಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಪತ್ರ ಬಂದಿರಬಹುದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ತಾವು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು.

ಇನ್ನು ವಿಲೇಜ್ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಏನೂ ಹೇಳಬೇಕಾದಿಲ್ಲ ಅದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದಿರುವ ವಿಚಾರವೇ ಆಗಿದೆ. ಅವರಿಂದ ಯಾವ ಜನರಿಗೂ ಅನುಕೂಲ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇವರ ಮೇಲೆ ಬಹಳ ದೂರುಗಳು ಬರುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಇವರನ್ನು ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ಹೊರಗಡೆ ವರ್ಗಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಾವು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿರುವುದು ಸಾಗತಾರ್ಹ. ಅವರು ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ೨-೩ ದಿವಸಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಅವರು ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಗ್ರಾಮ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕು.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್‌ನನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ತಹಸೀಲ್‌ದಾರರ ಕಛೇರಿ ಬಹುಶಃ ತಾವು ನೋಡಿರಬಹುದು. ಕಳೆದ ೩೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಬದಲಾವಣೆಯೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಬ್ಲಿಂಗ್ ಕೂಡ ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಮನರಿದ ಮಿರ್ಚಿಗಳು ಹಾಗೆಯೇ ಇರುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ೪-೫ ಪಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾತ್ರ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸಿಬ್ಬಂದಿಯವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಕೂಡ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ತಹಸೀಲ್‌ದಾರರಿಗೆ ನಾವು ದೂರುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಅವರು ನಮಗೆ

ದೂರಗಳನ್ನು ಕೊಡುವಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಅಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ತಾವು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಸುಗಮವಾಗಿ ನಡೆಯದೆ ತೊಂದರೆಯುಂಟಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮಿಷನರ್ ಪೊಸನ್ನಾ ಡಿವಿಜನಲ್ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮಿಷನರ್‌ರವರ ಕಚೇರಿಯು ಬಹಳ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಬಹುಶಃ ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮಿಷನರ್‌ರವರ ಕಚೇರಿಯು ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಏತಕ್ಕಿಂದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಕಾಗದಪತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಅಡತಡೆಗಳು ಉಂಟಾಗಿ ಕಾಲವಿಳಂಬವಾಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮಿಷನರ್‌ರವರ ಕಚೇರಿ ತೆಗೆದುಹಾಕುವುದು ಉತ್ತಮವೆಂದು ಹೇಳಿ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಡಲು ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಲ್ಯಾಂಡ್ ರಿಫಾರ್ಮ್ಸ್ ಆಕ್ಟ್ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಮೇಲೆ ರೂರಲ್ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹಂಚಿದ್ದೀರಿ ಅದರ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಭೂಮಿಗಳಿಗೆ ಆರ್ಬಿಲ್ಯಾಂಡ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ವಿನಾಯಿತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತೀರಿ. ಇದು ಒಂದು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಸುಣ್ಣ, ಒಂದು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬೆಣ್ಣೆಯನ್ನು ಹಚ್ಚಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಏತಕ್ಕೆ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ ತಾವು ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆದಂಥವರು, ತಮಗೆ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಜನರ ಕಷ್ಟಸುಖಗಳು ಅಷ್ಟಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತಿಲ್ಲ ಆದ್ದರಿಂದ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಜನರ ಕಷ್ಟಸುಖಗಳನ್ನು ಅರಿತು ಆದಷ್ಟು ಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ನ ಹೊರೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆರ್ಬಿಲ್ಯಾಂಡ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ವಿನಾಯಿತಿ ಮಾಡಕೂಡದು.

ಇನ್ನು ರೆಂಟ್ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಆಕ್ಟ್ ಎಂದು ಏನು ಒಂದು ಕಾನೂನನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಅದನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಜಾಗೃತಿಯಾಗಿ ತರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈವತ್ತು ಒಂದು ಕುಟುಂಬವರ್ಗದ ಜನರು, ಕೆಳವರ್ಗದ ಜನರು ಬಾಡಿಗೆ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಇದ್ದುಕೊಂಡು ಅವರು ಪಡುತ್ತಿರುವ ಕಷ್ಟನಷ್ಟಗಳನ್ನು, ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಿರಲಿರಲಿರುತ್ತದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಬಾಡಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಓನರ್ಸ್ ಏನು ಇರುತ್ತಾರೆ ಅವರು ಬಾಡಿಗೆದಾರರಿಗೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಕಿರುಕುಳವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ರೆಂಟ್‌ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಆಕ್ಟ್‌ನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಜಾಗೃತೆ ಜಾರಿಗೆ ತಂದು ಜನರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಯೋಜನ ಸಿಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು ಫ್ಯಾಗ್ರಿಂಟೇಷನ್ ಆಕ್ಟ್ ಎಂದು ಒಂದು ಕಾನೂನನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿರುತ್ತೀರಿ ಈ ಕಾನೂನನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿರುವುದರಿಂದ ಕೆಲವುತೊಂದರೆಗಳು ಉದ್ಭವವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಆರಂಭ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಡ್ರೈ ಲ್ಯಾಂಡ್‌ಗಳಿಗೆ ಈ ಒಂದು ಫ್ಯಾಗ್ರಿಂಟೇಷನ್ ಆಕ್ಟ್‌ನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುವುದು ಉತ್ತಮವೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕನ್‌ವರ್ಷನ್ ಆಫ್ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಎಂದು ಆ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಬಂಡೆ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅದನ್ನು ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಕನ್‌ವರ್ಷನ್ ಮಾಡದೆ ವನಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೀರಿ. ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರ್‌ರವರಿಗೆ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಹಾಕಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳವರೆಗೆ ಉತ್ತರ ಬಾರದೆ ಇದ್ದರೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂದು ಅವಕಾಶವಿದ್ದರೂ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ನೆಪವನ್ನು ಹೂಡಿ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಿ ಪಂಚಾಯತಿಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್‌ನ್ನು ಹಾಗೂ ಕನ್‌ವರ್ಷನ್ ಕೊಡುವಂಥ ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಪಂಚಾಯತ್, ಮುನ್ಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿಯೇ ಕನ್‌ವರ್ಷನ್ ಮಾಡುವ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕುಮ್ಮಿ ಎವೆಯದಬಗ್ಗೆ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಹಾಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಕುಮ್ಮಿಯನ್ನು ಕೊಡಬಾರದೆಂದು ಅದೇಶ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹವಾದ ವಿಚಾರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಬಹಳಷ್ಟು ಮಳೆಬಿಡು ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಗೊಬ್ಬರ ಕೊಚ್ಚಿ ಹೋಗುವುದರಿಂದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುವ ಗೇಡೆದಾರರು ಟಾಪ್ ಸಾಯಲ್‌ನಲ್ಲಿ ರಸವಿಲ್ಲದೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕುಮ್ಮಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಸೊತ್ತು ಆತನಿಗೆ ಅಗತ್ಯ ಗೇಡೆದಾರನಿಗೆ ಒಡೆತನ ಸಿಕ್ಕಿದ ಭೂಮಿಯ ಕುಮ್ಮಿ ಆತನಿಗೆ ದೊರಕುವಂತೆ ಆಡೇಶ ನೀಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಮುಜಾರಾಯ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಯೂನಿಫಾರ್ಮ್ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತರುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಇದನ್ನು ತರುವುದು ಬಹಳ ಅಗತ್ಯವಿರುತ್ತದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಾನೂನು ಇರುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳು ಸೇರಿಕೊಂಡು ದೇವಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಸ್ವತ್ತೆಂದು ತಿಳಿಸಿಕೊಂಡು ವರ್ತಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಿಗ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಹಿಂದುಳಿದವರಿಗೆ, ಹರಿಜನರಿಗಿರುವ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಈವತ್ತಿಗೂ ಸ್ಥಾನ ಇಲ್ಲ. ಹಿಂದುಳಿದವರ್ಗದವರಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಹರಿಜನರಿಗಿರುವ ವೇದಾಗಮ ಟ್ರಸ್ಟಿನಿಗನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಆರ್ಚಕರನ್ನು ನೇಮಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಶಿಬೀಲು ದುರ್ಗಾಪರಮೇಶ್ವರಿ ಎಂಬ ದೇವಸ್ಥಾನವಿರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಿವಸಕ್ಕೆ ೫ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ವರಮಾನವಿರುತ್ತದೆ. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಧರ್ಮಸ್ಥಳವನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದಾಯಬರತಕ್ಕಂಥ ದೇವಸ್ಥಾನವೆಂದರೆ ಇದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿಯ ಆಡಳಿತವರ್ಗ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬೋರ್ಡ್ ಆಫ್ trustees ಇಲ್ಲ. Executive officer ಇಲ್ಲದೆ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಹಣ ಅಪವ್ಯಯವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಬೋರ್ಡ್ ಆಫ್ trustees ಮಾಡಿ, executive ಅಫೀಸರುಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಧರ್ಮಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಿವಸಕ್ಕೆ ೨೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಹಣ ಮುನಿಯಾರ್ಡರ್ ರೂಪದಲ್ಲಿಯೇ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರಿಂದ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಹಣ ಸರ್ವವಿನಿಯೋಗವಾಗದೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಅಪವ್ಯಯವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದರೆ, ಥಿಯೇಟರ್ ಕಟ್ಟತಕ್ಕಂಥವರಿಗೆ ಸಾಲವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ, ವ್ಯಾಪಾರಮಾಡತಕ್ಕಂಥವರಿಗೆ ಸಾಲವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥದಷ್ಟೆಲ್ಲ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡದೆ, ತಾವು ಸಮಾಜವಾದವನ್ನು ತರುವ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಹಣ ಪೋಲಾಗದಂತೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ದೇವಸ್ಥಾನವನ್ನು ಸರಕಾರ ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಹಣ ಪೋಲಾಗದಂತೆ ನೋಡಬೇಕು.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲೋಸಿವ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನವರು ಕಳೆದಸಾರಿ ಒಂದು ವ್ಯಾಪಕವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಡಿನೇಚರ್ ಸ್ಟಿರಿಂಗ್ ಕೊಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದೆ. ಡಿನೇಚರ್ ಸ್ಟಿರಿಂಗ್‌ನ್ನು liquor ಆಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ. ಇದಕ್ಕೆ licence ಕೊಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ನಿಗ ವಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಟ್ಯಾಪರ್ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಮೆಷನ್ ತರುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ ತಮ್ಮ ಲೇಬರ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷದಿಂದ ಅದು ಕೊಳೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಲೇಬರ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನವರು ಅದನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬೀಡಿ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಲೇಬರ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನವರು ಯಾವ ಒಂದು ಸಹಕಾರವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಒಂದು ಯೋಗ್ಯರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಬಗ್ಗೆ ಸಹಕಾರವನ್ನು ಕೊಡುವಂತೆ ನಿಗಾವಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನೆನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

೨-೩೦ ಪಿ. ಎಂ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ಕಕ್ಕಿಲಾಯ (ಬಂಟಿವಾಳ).— ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ಇಲಾಖೆಯಾದ ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಲಾಷೆ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಸಮಯದ ಅಭಾವದಿಂದ ನಾನು ಬರೀ ಕಾರ್ಮಿಕ ಇಲಾಖೆ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತ್ರ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಕಾರ್ಮಿಕ ಇಲಾಖೆಯ ಕರ್ತವ್ಯಗಳೆನು ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹೇಳಿರುವಂಥ ಕರ್ತವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು ಎಂದರೆ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಮತ್ತು ಮಾಲೀಕರ ನಡುವಣ ವಿವಾದಗಳನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡುವುದು. ಕಾರ್ಮಿಕರು ಮತ್ತು ಮಾಲೀಕರ ನಡುವೆ ಉದ್ಭವಿಸುವ ವಿವಾದಗಳು ಬಹಳ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗಬೇಕು, ಅವು ವಿಕೋಪಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಬಾರದು. ಮುಷ್ಕರಗಳು, ಲಾಕೌಟ್‌ಗಳು ಆಗಿ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಅಡ್ಡಿ ಬರುವಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಹೋಗಬಾರದು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕಾರ್ಮಿಕ ಇಲಾಖೆ ಮೊದಲೇ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿ ವಿವಾದಗಳನ್ನು ಬೇಗ ಬೇಗ ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದು ಅದರ ಮುಖ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯಗಳಲ್ಲೊಂದು. ಇದನ್ನು ಅವರು ತಮ್ಮ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕಾರ್ಮಿಕ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿನ ಲೇಬರ್ ಕಮಿಷನರ್‌ರವರು, ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಂಥವರು, ಈಗ ಇರುವವರು ಬಹಳ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸವನ್ನು

ಮಾಡಿದಾರೆ ಮತ್ತು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನನ್ನ ಸ್ವಂತ ಅನುಭವದಿಂದ ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಕಾರ್ಮಿಕ ಇಲಾಖೆಯವರು ವಿವಾದಗಳನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡಿರುವುದು ಯಾವುದು ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಸಂಘಟಿತ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಉದ್ಯಮಿಸುವಂಥ ವಿವಾದಗಳಿಗೆ ಪ್ರಥಮ ಅದ್ವೈತ ಕೊಟ್ಟು ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿವೆ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿರತಕ್ಕ ವಿವಾದಗಳು ಮತ್ತು ಅಸಂಘಟಿತ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿರತಕ್ಕ ವಿವಾದಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಮಿಕ ಇಲಾಖೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೆ ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಇಲಾಖೆಯವರು ಯಾವುದೇ ಗಮನವನ್ನು ಹರಿಸಿದಂತೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಲೇಬರ್ ಕಮಿಷನರವರು ಎಷ್ಟು ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ವಹಿಸುತ್ತಾರೋ ಅಷ್ಟು ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಅವರ ಕೈ ಕೆಳಗಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ವಹಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಹಿಂದೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾ ಹೇಳಿರುವುದನ್ನೇ ನಾನು ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ೧೯೭೭-೭೮ರಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಗೆ ಒಪ್ಪಿಸುವಂಥ ವಿವಾದಗಳಲ್ಲಿ ಕನಸ್ ಸಿಲಿಯೇಷನ್‌ಗೆ ಬಂದ ಸಂಖ್ಯೆ ೪೮೩. ಅದರಲ್ಲಿ ತೀರ್ಪಿಗಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ವಿವಾದಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ೩೦೩. ಒಂದು ವರ್ಷದ ಅವಧಿಗೆ ಮೀರಿ ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗದೇ ಉಳಿದಿರುವ ಪ್ರಕರಣಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ೧೮೯ ತಿಂಗಳಿಗೂ ಮೀರಿ ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗದೇ ಉಳಿದಿರುವ ಪ್ರಕರಣಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ೪೬. ೬ ತಿಂಗಳಿಗೂ ಮೀರಿ ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗದೇ ಉಳಿದಿರುವ ಪ್ರಕರಣಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ೧೮೮. ೩ ತಿಂಗಳಿಗೂ ಮೀರಿ ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗದೇ ಉಳಿದಿರುವ ಪ್ರಕರಣಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ೩೦೯. ಸಂದಾನದ ಮೂಲಕ ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಕಾರ್ಮಿಕ ಇಲಾಖೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದ ಪ್ರಕರಣಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೀಗಿದೆ. ಸಂಧಾನದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ವಿವಾದಗಳನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದ ವರ್ಷ ಮತ್ತು ಅದರ ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರೋ ಅದು ವರ್ಷದಿಂದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸಂಧಾನದ ಮೂಲಕ ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಮಿಕ ಇಲಾಖೆ ದೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸಂಧಾನ ಮುಂದುವರಿದು ತೀರ್ಪಿಗಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಲು ಕಾರ್ಮಿಕ ಇಲಾಖೆಗೆ ವಿವಾದಗಳು ಬಂದಮೇಲೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಅಲ್ಲಿ ಬೇಗ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುವಂಥಾದ್ದು ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯ. ಲೇಬರ್ ಕೋರ್ಟು ಮತ್ತು ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್‌ಗಳ ಮುಂದೆ ಬಂದಿರುವಂಥ ವಿವಾದಗಳಲ್ಲಿ ೧೯೭೭-೭೮ರಲ್ಲಿ ೧೬೪೩ ಕೇಸ್‌ಗಳು, ೩೧-೧೨-೭೭ಕ್ಕೆ, ಅಲ್ಲಿ ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಇದೆ ಎಂದು ತಮ್ಮ ವರದಿಯಲ್ಲೇ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ೨,೨೫೨ ಕೇಸ್‌ಗಳು ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗದೇ ಲೇಬರ್ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಾಕಿ ಇದೆ. ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಕಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬಾಕಿ ಇರುವಂಥ ಕೇಸ್‌ಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೂ ಇದೇ ತರದ ಇದೆ. ನಾನು ಅದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ಸಂಖ್ಯೆ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ವಿವರಗಳನ್ನೂ ನಾನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗದೇ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ಕೇಸ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮಂಗಳೂರು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯಲ್ಲಿನ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿವಾದಗಳು ೧೯೭೭ರಿಂದ ೧೯೭೯ರ ವರೆಗೆ ಅಂದರೆ ೩೧-೧೨-೭೯ರವರೆಗೆ ೧೨ ವಿವಾದಗಳು ಕನ್ಸಿಲಿಯೇಷನ್‌ಗೆ ಫೈಲಾಗಿ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್‌ಗೆ ರೆಫರ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಕಾರ್ಮಿಕ ಇಲಾಖೆಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಆದರಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಒಂದು ವಿವಾದ ಕೂಡ ಇಷ್ಟರವರೆಗೆ ರೆಫರ್ ಆಗಿಲ್ಲ. ಹಲವಾರು ಸಲ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಲೇಬರ್ ಕಮಿಷನರವರಿಗೆ, ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರಿಗೆ, ಯಾರೂ ಯಾರಿಗೆ ಬರೆಯಬೇಕೋ ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೆ ಬರೆದರೂ ಕೂಡ ಈ ವಿಷಯ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂಬುದೇ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಈ ೧೨ ವಿವಾದಗಳ ಫೈಲ್‌ಗಳ ಮೇಲೆ ದೂಳು ಕೂತು ಆ ಫೈಲನ್ನು ಹುಡುಕುವುದಕ್ಕೂ ಕಷ್ಟವಾಗಬಹುದೇನೋ ಎನ್ನಿಸುತ್ತಿದೆ. ಬೇಕಾದರೆ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಇರುವ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನೇ ಕಳಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಅದನ್ನು ನೋಡಿ, ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಲೇಬರ್ ಕೋರ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನವಾದ ಕೇಸ್‌ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ತಮ್ಮ (ಸರ್ಕಾರದ) ಅಕ್ಕದ ಪ್ರಕಾರವೇ ೨೩ ಕೇಸ್‌ಗಳು ತೀರ್ಮಾನವಾದದ್ದು ಇಂಪ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಆಗಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಮಾಲೀಕರು ಜಾರಿಗೆ ತರಲಿಲ್ಲ. ೭೭-೭೮ರಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನವಾದ ೨೩ ಕೇಸ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವ ೬೩ ಕೇಸ್‌ಗಳು ಸೇರಿ ಒಟ್ಟು ೮೬ ಕೇಸ್‌ಗಳು ಇಂಪ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೋರ್ಟು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಾಕಿ ಉಳಿದಿವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ೪೬ ಕೇಸ್‌ಗಳನ್ನು “ಡಿಸ್‌ಮಿಸ್ ಆಫ್” ಮಾಡಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹೇಗೆ ಡಿಸ್‌ಮಿಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಂತೂ ೪೬ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಇನ್ನೂ ೪೦ ಕೇಸ್‌ಗಳು ಬಾಕಿ ಉಳಿದಿವೆ. ಇಷ್ಟು ಪ್ರಕರಣಗಳು ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡದಿದ್ದ ಮೇಲೆ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಂತಾಯಿತು ?

ತೀರ್ಮಾನ ಆಗಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡದೇ ಇರುವಂಥ ಮಾಲೀಕರ ವಿರುದ್ಧ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ನಾಲ್ಕು ಕಂಪೆನಿಗಳವರನ್ನು ಮಾತ್ರ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ೪೦ ಕೇಸ್ ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಇರುವಾಗ ಕೇವಲ ನಾಲ್ಕು ಜನರನ್ನು ಮಾತ್ರ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಅವು ಎಷ್ಟು ವರ್ಷ ಹಿಂದಿನ ವಿವಾದಗಳು ಎಂಬುದೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟೋ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದ್ದು ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡದೇ ಇರುವವರ ಮೇಲೆ ಬಹಳ ಒತ್ತಡ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ನಾಲ್ಕು ಜನರನ್ನು ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಹೋದ ವರ್ಷ ೭ ಜನರನ್ನು ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಇನ್ನು ಕೋರ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಾರರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತೀರ್ಮಾನ ವಾದರೆ ಪರಿಹಾರದ ಹಣ ಯಾವ ರೀತಿ ವಸೂಲಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಕೆಲಸ ಸರಿ ಯಾಗಿ ಆಗಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೂಡ ಶಾಮೀಲಾಗುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲಸಗಾರನಿಗೆ ಏನಾದರೂ ತೊಂದರೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅಥವಾ ಅವನು ಸತ್ತೇ ಹೋಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಆಗ ಅವರ ಮನೆ ಯವರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಅಂಥ ಕೇಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರ ಸರಿಯಾಗಿ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳುತ್ತಾ ತಾವು (ಸರ್ಕಾರದವರು) ಅಂಕಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ವರ್ಕ್‌ಮೆನ್ಸ್ ಕಾಂಪೆನ್ಸೇಷನ್ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ತೀರ್ಮಾನವಾದ ಕೇಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ೩ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿನಷ್ಟು ಹಣ ವಸೂಲು ಮಾಡುವಂಥಾದ್ದು ಬಾಕಿ ಇದೆ. ಮತ್ತು ೪ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿನಷ್ಟು ಪರಿಹಾರ ವಸೂಲಾಗಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ವಸೂಲಾಗಿರುವುದು ಕೇವಲ ೮೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಮಾತ್ರ. ಇನ್ನೂ ೩ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೆಲಸಗಾರರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಪರಿಹಾರದ ಹಣ ವಸೂಲಿ ಬಾಕಿ ಇದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ನೌಕರರಿಗೆ ಹಿಂದಿನ ಬಾಕಿ ಕೊಡ ಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದ್ದು ಅದನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಿದರೆ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಯಲ್ಲಿ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹಣವೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ರವಿನ್ಯೂ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್‌ನ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಪೋಟಾರ್ ಕಂಪೆನಿಯಲ್ಲಿನ ಬಸ್ ಆಕ್ಸಿಡೆಂಟಾಗಿ ಕಂಡಕ್ಟರ್ ಸತ್ತೇಹೋದ, ಅವನ ಮನೆಯವ ರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿ ವಸೂಲಿಗೆ ಕಳಿಸಿದರೆ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್‌ಗೆ ವರದಿ ಬರುತ್ತದೆ, ಆ ಕಂಪೆನಿ ವಿವಾಳಿಯಾಗಿದೆ, ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು. ಈ ರೀತಿ ಪರಿಹಾರದ ಹಣ ಸಿಗಬೇಕಾದ ಕಡೆ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಹೀಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಪರಿಹಾರದ ಹಣ ವಸೂಲಾಗದೇ ಎಷ್ಟೋ ಜನರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ವಿವಾದಗಳನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡಿದಮೇಲೆ ತೀರ್ಮಾನಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕ ಇಲಾಖೆ ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದರ ದಕ್ಷತೆ ದಿನದಿಂದ ದಿನಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಇದರ ಕಡೆ ಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳು ತ್ತೇನೆ. ಕೈಗಾರಿಕೆ ಸಂಬಂಧಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರ್ಮಿಕ ಸಂಘಗಳು ಕೇಂದ್ರ ಸಂಘಟನಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು, ಮಾಲೀ ಕರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು, ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಇದ್ದು ವಿಚಾರ ವಿನಿಮಯ ನಡೆಸಿ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಂಬಂಧಗಳು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಹಾಗೆ ಯಾವುದಾದರೂ ತ್ರಿಪಕ್ಷೀಯ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಒಂದೆ "ಇಂಪ್ರಿಮೆಂಟೇಷನ್ ಅಂಡ್ ಇವಾಲ್ಯುಯೇಷನ್ ಕಮಿಷನ್" ಎಂಬುದಾಗಿ ಇತ್ತಾ. ಅದು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ? ಸಭೆ ಸೇರುತ್ತಿದೆಯೇ ? ಇಂಪ್ರಿಮೆಂಟೇಷನ್ ವಿಚಾರ, ಇವಾಲ್ಯುಯೇಷನ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆಯೇ ಎಂದು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ನೋಡುವುದಾದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್ — ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದು ಸದ್ಯದಲ್ಲೇ ;

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ಕಕ್ಕಿಲಾಯ — ಆ ಸಮಿತಿ ಏನು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದೇ ರೀತಿ ಮಿನಿಮಮ್ ವೇಜಸ್ ವಿಷಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ, ತಾವೇ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಉತ್ತರದ ಪ್ರಕಾರ ೧೯೭೯ರಲ್ಲಿ ಪ್ರೆಸ್ ಕೆಲಸಗಾರರಿಗೆ ಮಿನಿಮಮ್ ವೇಜಸ್ ನಿಗದಿಯಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇನ್ನೂ ಕೂಡ ಅದನ್ನು ಪುನರ್ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿದೆ, ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ೧೯೭೯ನೇ ಇಸವಿಗೆ ಬಂದರೂ ಕೂಡ ಪ್ರೆಸ್ ಕೆಲಸಗಾರರಿಗೆ ಅವರ ಕನಿಷ್ಠ ವೇತನವನ್ನು ಕೊಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್ — ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವಲ್ಲಾ ಅದಕ್ಕಾಗಲಿ ಅದಕ್ಕಾಗಲಿ ಸಂತೋಷವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ಕಟ್ಟಲಾಯ.— ಮಾಡುತ್ವೇವೆಂದು ಹೇಳಿದಕ್ಕೆ ಸಂತೋಷ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ತಾವು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ನಾವು ಸಂತೋಷವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿ ಹೇಳಿದ ಮಾತು ಹಾಗೆ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ, ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಪುನಃ ನಿಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯ ಬೇಡಿಕೆ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಂದಾಗ ನಾವು ಪುನಃ ಕಣ್ಣೀರು ಸುರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾಡಿದಮೇಲೆ ಬೇಕಾದರೆ ತಮಗೆ ಶಹಬಾಶ್‌ಗಿರಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಬೀಡೆ ಕೆಲಸಗಾರರಿಗೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕನಿಷ್ಠ ವೇತನದ ನೋಟೀಫಿಕೇಷನ್ ಮಾಡಿ ೭ನೇ ಪೈಸ್ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಕೇರಳದಂಥ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಇದಕ್ಕಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಕನಿಷ್ಠ ವೇತನ ಇದೆ. ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಲ್ಲಿರುವ ಕೃಷಿ ಕೆಲಸಗಾರರ ವೇತನ ಕ್ಕಿಂತಲೂ ಕಡಿಮೆ ಕೂಲಿಯನ್ನು ಬೀಡೆ ಕೆಲಸಗಾರರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನೂ ಕೊಡದ ಮಾಲೀಕರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಮಾಲೀಕರು ಕೊಟ್ಟರೂ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ದಾರರಂತೂ ಇವತ್ತಿಗೂ ೫-೭ನೇ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೆಲಸಗಾರರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಲ್ಕು ಕೆಲಸಗಾರರಿಗೂ ಕೂಡ ಕನಿಷ್ಠ ವೇತನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ೧೯೭೮ರ ಜನವರಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿತ್ತು. ಅದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ವರದಿಯನ್ನೂ ಕೂಡ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಅದು ಇನ್ನೂ ವರದಿಯಾಗಿಯೇ ಉಳಿದಿದೆ. ಇನ್ನೂ ಕೂಡ ನೋಟೀಫಿಕೇಷನ್ ಆಗಿಲ್ಲ. ಕನಿಷ್ಠ ವೇತನ ಇಷ್ಟು ಇರಬೇಕೆಂದು ಈವರೆಗೂ ನೋಟೀಫಿಕೇಷನ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ವಿವರಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಕೈಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅನ್‌ಆರ್ಗನೈಜ್ಡ್ ಲೇಬರ್‌ಸ್‌ಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಾದ ರಕ್ಷಣೆ ಇಲ್ಲ, ಅವರಿಗೆ ಕನಿಷ್ಠ ವೇತನವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ, ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನೂ ಕೊಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗಾಗಿಯೇ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಈ ಇಲಾಖೆ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಪರವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮಾಲೀಕರ ಪರವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಕನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ವರ್ಕರ್ಸ್‌ಗೆ ೬ ರೂಪಾಯಿ ಕನಿಷ್ಠ ವೇತನ ಎಂಬುದಾಗಿ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಏರಿಯಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ ೭, ೮ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಕನಿಷ್ಠ ವೇತನ ನಿಗದಿ ಇದೆ. ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆ ಸರ್ಕಾರ ಇಲಾಖೆಯಾಗಿ ದ್ದರೂ ಕೂಡ, ಇವತ್ತಿಗೂ ಕನ್ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ವರ್ಕರ್ಸ್‌ಗೆ ಕನಿಷ್ಠ ವೇತನವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲೇ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇವರನ್ನು ಕೇಳುವವರು ಯಾರು ? ಮತ್ತೆ ಇವರೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಕಾಯಂ ಆಗಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಸ್ಪರ್ಗವನ್ನೇ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ತಾವು ಹೇಳಿದಿರಿ ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಕನಿಷ್ಠ ವೇತನವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವ ಆತಂಕವೇನು ? ಇವರನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ನೌಕರರೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ರಸ್ತೆ ಮತ್ತು ಕಟ್ಟಡಗಳ ಕನ್ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ವರ್ಕರ್ಸ್‌ಗೆ ಕನಿಷ್ಠ ವೇತನವನ್ನು ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವ ಆತಂಕವೇನು ? ಇನ್ನು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟು ವರ್ಕರ್ಸ್ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಕೈಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಏನು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಈ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟು ವರ್ಕರ್ಸ್ ಕೂಡ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟು ಲೇಬರ್ ಅಬಾಲಿಷನ್ ಅಂಡ್ ರೆಗ್ಯುಲೇಷನ್ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಅವರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಕೊನೆಪಕ್ಷ ಅವರಿಗೆ ಕನಿಷ್ಠ ವೇತನವನ್ನು ಕೊಡಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಕಾರ್ಮಿಕ ಇಲಾಖೆ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಬಗ್ಗೆ ಕನಿಷ್ಠ ವೇತನವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರೆ ಇನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಯಾವರೀತಿ ಶಹಬಾಶ್‌ಗಿರಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದು ನಮಗಂತೂ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಕನಿಷ್ಠ ವೇತನದ ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನಿತರೆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕೆಲಸಗಾರರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದುದು ಇದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂತಹ ಕೆಲವು ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ಮುಂದೆ ತರಬೇಕು. ಬೀಡೆ ಅಂಡ್ ಸಿಗಾರ್ ಪ್ರಮಿಸಸ್ ಆಕ್ಟ್‌ನ್ನು ಮೊದಲು ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದು. ಆಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ತಂದು ನಂತರ ಎಲ್ಲ ಕಡೆ ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಎಲ್ಲರಿಗಿಂತ ಮುಂಚೆ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅದರೂ ಕೂಡ ಇದರಲ್ಲಿಯೂ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟು ದಾರರು—ಬಂಡವಾಳ ಹೊಡೆದು, ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡದ ಜನ, ಮಧ್ಯೆ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿ ಕೆಲಸಗಾರರಿಗೆ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಸಿಗಬೇಕಾದಂತಹ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಸಿಕ್ಕದಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತೆ ತಮ್ಮ ಕೈಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತಯಾರಾದಂತಹ ಮಾಲುಗಳಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕೆಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತ್ರ ಮಾಲಿಕರು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಇಂತಹವರೆಲ್ಲರನ್ನೂ ತಮ್ಮ ಹಿತೋಟಿಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಕಾನೂನು ಬೇಕಾದರೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಬೀಡೆ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಬೆಂಗಳೂರು,

ಮೈಸೂರು, ಬೆಳಗಾಂ ಇಂತಹ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಇದೆ, ಬೀಡಿಯನ್ನು ಸಣ್ಣ ಮಕ್ಕಳೂ ಕೂಡ ಕುಳಿತು ಕೊಂಡು ಕಟ್ಟುವಂತಹ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ೧೫-೨೦ ವರ್ಷ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಕು ಅವರಿಗೆ ಟಿ. ಬಿ. ಖಾಯಿಲೆ ಮಂಡಿತವಾಗಿ ಬಂದಿಬಿಡುತ್ತದೆ. ಬಹಳ ಶ್ರಮ ಪಟ್ಟು ದುಡಿಯಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಗಾಳಿ ಬೆಳಕು ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವಂತಹ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ನಿಂದ ಸಂಜೆಯವರೆಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಅಗರಬತ್ತಿ, ಕೆಲಸವೂ ಕೂಡ ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಮದ್ರಾಸ್‌ನಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಅಗರಬತ್ತಿಯನ್ನು ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ನಮ್ಮಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಇದನ್ನು ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಒಂದು ಶಾಸನವನ್ನು ತಾವು ತರಬೇಕಾದುದು ಬಹಳ ಅಗತ್ಯ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ಸಲಹೆ ಮಾಡಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಕೃಷಿ ಹಾಗೂ ನೀರಾವರಿಯಲ್ಲಿ ಕೊನೆಯವಕ್ಕೆ ೧೦ ರೂಪಾಯಿ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ವರಮಾನ ಇದ್ದೇ ಇರಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಆತನು ಬಡತನದ ರೇಖೆಗಿಂತ ಕೆಳಗಡೆ ಹೋಗಿ ಆತನು ಕಷ್ಟ ಜೀವನವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೊನೆಯವಕ್ಕೆ ೧೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟಾದರೂ ವರಮಾನ ಇರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ೫ ರಿಂದ ೬ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗಿನ ಕನಿಷ್ಠ ವೇತನ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ಸಾಲುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಪೂರೈಸುವಂಥ ವೇತನ ಸಿಗುವ ಹಾಗೆ, ಒಬ್ಬ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮನುಷ್ಯ ತನ್ನ ಜೀವನವನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ವೇತನ ದೊರಕುವ ಹಾಗೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈವಾಗ ಇರತಕ್ಕಂಥಾ ಕನಿಷ್ಠ ವೇತನವನ್ನು ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲಾ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲೂ ಇರತಕ್ಕಂಥಾ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಅವರ ಜೀವನ ಮಟ್ಟ ಸಂಧಾರಣೆ ಆಗುವಂತೆ ತಾವು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವಾದಂಥಾ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉದ್ಭವಿಸಿದೆ. ಅದ್ವೈತವು ಎಂದರೆ ತಮ್ಮ ಇಲಾಖಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಮಾಲೀಕರ ಕಡೆ ಷಾಮೀಲಾಗಿ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ತೊಂದರೆ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ಅವರು ಊಹಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಸಾಧ್ಯವಾಗದೇ ಇರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಂಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದೇ ಇರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ಮತ್ತು ಅವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತುಕತೆಗಳನ್ನು ಆಡುವುದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಸಾಧ್ಯವಾಗದೇ ಇರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೃಹದಾಕರವಾದ ಒಂದು ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ವರ್ತನೆಯು ಏತಕ್ಕೇ ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಇತ್ತೋ ಈವೊತ್ತು ೧೯೭೯ನೇ ಇಸವಿ ಬಂದರೂ ಕೂಡ ಹಾಗೆಯೇ ಇದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಬಹಳ ವರ್ಷ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರಿಂದ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಒಳಗೊಳಗೇನೇ ಹೋಗಿ ಆಡುತ್ತಾ ಇದೆ. ನಾನು ಇದನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ವಿವರಿಸಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಇದು ಯಾವುದು ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ ಆಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಈಗ ತಮಗೆ ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಮುಂದೆ ಇದು ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದಂತೆ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ತಮಗೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಶ್ರೀಜ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಅಂತ ಇದೆ; ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಾರರನ್ನು ಡಿಸ್‌ಮಿಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಏತಕ್ಕಿಂದರೆ ಒಂದು ಸಂಘ ಒಂದು ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರಿಕೊಂಡರು ಅಂತ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಏತಕ್ಕಿಂದರೆ ಒಂದು ಸಂಘ ರಚಿಸಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಅದಕ್ಕೆ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಮಾಡಿಸಬೇಕಾದರೆ ಆ ಸಂಘದ ಅಫೀಸ್ ಬೇರನ್ನ ಹೆಸರನ್ನು ಅಫೀಸಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ಅವರ ಹೆಸರು ಮಾಲೀಕರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದಲ್ಲ ! ಇದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಆ ಮಾಲೀಕರು ಗೊಂಡಾಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಅವರ ಮೇಲೆ ದೌರ್ಜನ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿದಂಥಾ ವಿಷಯ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದ್ವೈತವು ಎಂದರೆ ಆಂಧ್ರ ಸ್ಟೀಲ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ, ಸುಂದರ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ, ಮಂಗಲೂರು ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ, ನೀಲಗಿರಿ ಹೊಟೆಲ್, ಕೋಟೀಸ್ ಹೊಟೆಲ್, ಹೆಚ್.ಎಂ.ಟಿ. ಮತ್ತು ಎಂ.ಇ.ಐ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಸಹ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲೂ ಇರತಕ್ಕಂಥಾ ಕಾರ್ಮಿಕರು ತಮ್ಮ ಒಂದು ಹಕ್ಕನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಾಗಿದೆ. ಅವರು ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರಿದರೆ ಅದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅವರನ್ನು ಡಿಸ್‌ಮಿಸ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಕಾರ್ಮಿಕ ಇಲಾಖೆ ರಕ್ಷಣೆ ನೀಡುವುದಿಲ್ಲ. ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕಿರುಕುಳ

ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಈ ರೀತಿ ವರ್ತಿಸುತ್ತಾ ಇರುವುದರಿಂದ ಕಾರ್ಮಿಕರುಗಳಿಗೆ ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಟ್ರೇಡ್ ಯೂನಿಯನ್ ಕಾಯಿದೆ ಪ್ರಕಾರ ಏನು ಒಂದು ಹಕ್ಕು ಇದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗದೆ ಅಂಥಾವುಗಳನ್ನು ದ್ವಂದ್ವ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯಾದ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಈವಾಗ ಬಂದಿದೆ. ನಾನು ಈಗ ತಮಗೆ ಏನು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿ ಆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇರುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಇದನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರೆ ಇದು ಯಾವತ್ತು ಸ್ಪೋಟ ಆಗುತ್ತದೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಈಗ ಈ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉದ್ಭವವಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಈಗಲೇ ಒಂದು ಹದ ಬಿಸ್ತಿನಲ್ಲಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಹಕ್ಕುನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕಂಥಾ ಒಂದು ಸಂಘಕ್ಕೆ ಅವರು ಸೇರುವ ಕಾರಣದಿಂದ ಅವರ ಮೇಲೆ ಈ ಮಾಲೀಕರು ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೋ, ಅವನಿಗೆ ಏನು ಒಂದು ಹಂಸ ಕೊಡುತ್ತಾರೋ ಅದು ಆಗದೇ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ಎಂದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ತಂದಿರುವ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ರಿಲೇಶನ್ಸ್ ಬಿಲ್ ಈ ಕಾರ್ಮಿಕರ ವಿರೋಧಿ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ದೇಶದ ಎಲ್ಲ ಕೇಂದ್ರ ಕಾರ್ಮಿಕ ಸಂಘಗಳೂ ಫೆಡರೇಶನ್‌ಗಳೂ ಒಗಟ್ಟಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸಿ ತಡೆ ಹಿಡಿದಿರುವ ವಿಚಾರ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸಂಘಟಿತ ಕಾರ್ಮಿಕ ವರ್ಗದವರೆಲ್ಲರೂ ಒಂದಾಗಿ ಸೇರಿ ಒತ್ತಡ ತಂದಿದ್ದುದರಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಈ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಇನ್ನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಇರುವಾಗ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರ ಕಾರ್ಮಿಕರ ವಿರೋಧಿ ಕಾಯಿದೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ಮಾಡುವರೆ ಅವರ ಕೈಯನ್ನೂ ಸಹ ತಡೆಯಲಿಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದ ಕಾರ್ಮಿಕ ವರ್ಗದವರಿಗೂ ಸಹ ಸಾಧ್ಯವಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಎಸೆಸ್‌ಶಿಯಲ್ ಸರ್ವೀಸ್ ಮೆಡಿಸನ್, ಬಿಲ್ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕರಾಳ ಮಸೂದೆ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೀರಿ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಇದುವರೆಗೂ ಕೂಡ ಇನ್ನೂ ಚರ್ಚೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ ನಿಜ. ಅವರ ಪೂರ್ವ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಅದು ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಂದರೆ ಬಂದಾಗ ಹೇಳೋಣ. ಈ ಬಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಇರುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಎಮೆಜೆನ್ಸಿ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಾದ ಒಂದು ಕರಾಳ ಕ್ರಮ ಇತ್ತೋ, ಅದರ ಅವರ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಸ್ಥಗಿತ ಮಾಡಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದರೋ, ಅದೇ ರೀತಿ ಪುನರಾವರ್ತನೆಯಾಗಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದರೆ ಕಾರ್ಮಿಕನು ಆಪ್ಲೆಂಟ್ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅವನನ್ನು ಬಲಾತ್ಕಾರವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅದರ ಆ ಕಾರ್ಮಿಕನು ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು ಅನ್ನುವುದು ಉದ್ಭವವಾಗುತ್ತದೆ. ಮುಷ್ಕರ ಹೊಡುವುದು, ಮುಷ್ಕರಕ್ಕೆ ಸಹಾನುಭೂತಿ ತೋರಿಸುವುದು ಶಿಕ್ಷಾರ್ಹವೆಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ವಾಗಿ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಸಂಘಟನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಟ್ರೇಡ್ ಯೂನಿಯನ್ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ತಮಗೆ ಇರುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅರಿತುಕೊಂಡು ಈ ಕರಾಳ ಮಸೂದೆಯ ಮೂಲಕ ಟ್ರೇಡ್ ಯೂನಿಯನ್ ಅನ್ನು ದ್ವಂದ್ವ ಮಾಡುವಂಥಾ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೊರಟರೆ ಆ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಇನ್ನು ಬೇರೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿಯೂ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ದಾರಿ ಇಲ್ಲ. ಅವರ ಹಕ್ಕಿಲ್ಲಾ ಮೊಟಕು ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ತಾವು ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ಎಸೆಸ್‌ಶಿಯಲ್ ಸರ್ವೀಸ್‌ಗೆ ಮಂಚೇನೇನ್ಸ್ ಬಿಲ್ ಅಂತ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರೋ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಿರಿ. ಆ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಡಿ ಎಂದು ನಾನು ಕಾರ್ಮಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಈ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಮೇಲೆ ಯಾವ ರೀತಿ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಪ್ಯಾಂಟೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ಕಾರ್ಮಿಕರುಗಳು ಏನು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರ ಒಂದು ಕಷ್ಟ. ಸುಖಿಗಳು ಏನು ಇವೆ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಆ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಯಾವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೋಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಪ್ಯಾಂಟೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ೧೦ಕ್ಕೆ ಹೆಕ್ಟಾರ್‌ಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಪ್ಯಾಂಟೇಷನ್ ಇದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಲೇಬರ್ ಆಕ್ಟ್ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಪ್ಯಾಂಟೇಷನ್ ಇದ್ದರೆ ಲೇಬರ್ ಆಕ್ಟ್ ಜಾರಿಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗಲೂ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪ್ಯಾಂಟೇಷನ್‌ನವರು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ಅವರು ಜಮೀನುಗಳನ್ನು, ಈ ಲೇಬರ್ ಆಕ್ಟ್‌ಗೆ ಒಳಪಡದಂತೆ ಹಂಚಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಈ ಒಂದು ಅಸ್ತ್ರಿಯನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಹಂಚಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ಕುದುರೆ

ಹೆಸರಿಗೆ ಒಂದಷ್ಟು, ನಾಯಿ ಹೆಸರಿಗೆ ಒಂದಷ್ಟು, ಬೆಕ್ಕಿನ ಹೆಸರಿಗೆ ಒಂದಷ್ಟು ಈ ರೀತಿ ಭಾಗ ಮಾಡಿದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಹಂಚಿಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಅವರು ಈ ಒಂದು ಲೇಬರ್ ಆಕ್ಟ್‌ಗೆ ಏನು ಒಂದು ಪರಿಮಿತಿ ಇರುತ್ತದೋ ಅದರ ಒಳಪಟ್ಟು ಬರುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಈ ಲೇಬರ್ ಆಕ್ಟ್ ಅನ್ವಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅದುದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಈ ರೀತಿ ಭಾಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಂಟೇಷನ್‌ನವರಿಗೆ ಈ ಲೇಬರ್ ಆಕ್ಟ್‌ನ್ನು ಅಷ್ಟೇ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದರೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಕಾನೂನನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಂಟೇಷನ್‌ನವರೂ ಕೂಡ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಹೆಕ್ಟಾರೇ ಇರಲಿ, ಎಷ್ಟಾದರೂ ಇರಲಿ ಅವರು ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡಿಸಬೇಕು ಅಂತ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ತಾವು ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಪಾಪ್ಸ್ ಅಂಡ್ ಎಸ್ಟೇಬ್ಲಿಷ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯವರಿಗೆ ಇನ್ನು ಇತರರು ಏನು ಇದ್ದಾರೋ ಅವನು ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಅಂಗಡಿಯನ್ನೇ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಕೂಡ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಅಥವಾ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡಿಸಬೇಕು ಅಂತ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದರೋ ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಈ ಪ್ರಾಂಟೇಷನ್‌ನವರಿಗೂ ಕೂಡ ಇದನ್ನು ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡಿಸಬೇಕು ಅಂತ ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಅಂಗಡೆ ಮಾಲೀಕನಿಂದ ಹಿಡಿದು ದೊಡ್ಡ ಅಂಗಡೆ ಮಾಲೀಕನತನಕ ಪಾತ್ಸು ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯವರು ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಒಂದು ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಆಗಲಿ ಅಥವಾ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಆಗಲಿ ಮಾಡಿದ ಹೋದರೆ ಅವನು ತಪ್ಪಿತಸ್ಸನೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಾನೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಇದರಲ್ಲೂ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಅನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು ಅಂತ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ಕಾನೂನೂ ಕೂಡ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಕೂಡ, ಒಂದು ಹೆಕ್ಟಾರ್ ಅಷ್ಟೇ ಪ್ರಾಂಟೇಷನ್ ಇರಲಿ, ಎಷ್ಟು ಹೆಕ್ಟಾರ್‌ಗಳ ಪ್ರಾಂಟೇಷನ್‌ಗಳು ಇರಲಿ ಅವರಲ್ಲೂ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡಿಸಬೇಕು ಅಂತ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರು ಅವರನ್ನು ಒಂದು ಹೆದ್ದುಬಸ್ಸಿಗೆ ತರಬಹುದು. ಈ ರೀತಿಯಾದ ಒಂದು ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ತರಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಲೇಬರ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಅವರಿಗೆ ಈವಾಗ ಏನು ಒಂದು ಕನಿಷ್ಠ ವೇತನವನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ರೆವಿನ್ಯೂ ಇನ್‌ಸ್ಟೆಕ್ಟರ್ಸ್ ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇನ್‌ಸ್ಟೆಕ್ಟರ್‌ರಿಗೆ ಈ ಬಂದ್ ಕನಿಷ್ಠ ವೇತನವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಅದು ಖಂಡಿತ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಲಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಅರಿಯರ್ಸ್ ಹೆಗೆ ಬಾಕಿ ಇರುತ್ತದೋ ಇದೂ ಕೂಡ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಬೇಕು. ಈಗ ಇರುವ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಸಾಲದು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಒಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುವುದೇನೆಂದರೆ ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಈ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಲೇಬರ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಶಾಸನವನ್ನು ಮಾಡಿದಾರೆ. ಆ ಶಾಸನದಲ್ಲಿ ಏನು ಇದೆ ಎಂದರೆ ಗ್ರಾಮ ಪುಟ್ಟ ದಲ್ಲೀರಕ್ಕಂಥಾ ಇಲಾಖೆಗೆ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಲೇಬರ್ ಕಮೀಷನ್‌ರ ತಾಲ್ಲೂಕು ಪಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಯಾರು ಇರುತ್ತಾರೋ ಅವರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕು ಪಟ್ಟದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥಾ ಇಲಾಖೆಗೆ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಈ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಲೇಬರ್ಸ್ ತನಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟಂಥಾ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅವರು ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡಾದ ಮೇಲೆ ಮಾಲೀಕರಿಗೂ ಈ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಲೇಬರ್ಸ್‌ಗೂ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ವಿವಾದ ಉದ್ಭವವಾದರೆ ಅದನ್ನು ಲೇಬರ್ ಆಫೀಸರಿಗೆ ಏನೇನು ನಡೆದಿದೆ ಅನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಕನ್ಸಲ್ಟೇಷನ್ ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಲೇಬರ್ ಆಫೀಸರಿಗೆ ವೈಯುಕ್ತಿಕವಾಗಿಯಾದರೂ ಹೇಳಬಹುದು ಅಥವಾ ಸಾಂಕೇತಿಕವಾಗಿಯಾದರೂ ಹೇಳಬಹುದು. ಈ ಎರಡೂ ವಿವಾದಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ತಾಲ್ಲೂಕು ಪಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಬಗೆಹರಿಸುವಂಥಾ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭ ಕೇರಳದ ಲೇಬರ್ ಆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದೆ.

ಇದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಏನೂ ಅಸಾಹುತವಾಗಿಲ್ಲ. ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಸವಲತ್ತು ಕೊಟ್ಟು ಕೂಡಲೇ ವ್ಯವಸಾಯವೆಲ್ಲಾ ಮುಳುಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆಯೆನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಹಿತ

ವನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆ ಶಾಸನವನ್ನು ಸಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಯೋಗ್ಯ ಎಂದು ನಾನಾದರೂ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇದರಿಂದ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಹಿತರಕ್ಷಣೆ ಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಬಾಂಡೆಡ್ ಲೇಬರ್ ರೀಹ್ಯಾಬಿಲಿಟೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ೧೯೭೨-೭೩ರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೧೩ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಇವರ ರೀಹ್ಯಾಬಿಲಿಟೇಷನ್‌ಗೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ತಾವು ಕೇವಲ ೧೧,೭೬೧ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅಂದರೆ ತಾವು ಎಷ್ಟು ರೂಪದಿಂದ ಅವರ ರೀಹ್ಯಾಬಿಲಿಟೇಷನ್ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎನ್ನುವುದು ಇದರಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ೧೩ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ೧೧ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ನಾವು ಬಾಂಡೆಡ್ ಲೇಬರ್‌ನ್ನು ಉದ್ಧಾರಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ನಾನು ಏನು ಹೇಳಬೇಕು? ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಯವರು ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ಅಥರೈಟಿನ್ ಸ್ಕ್ರೀನ್‌ನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದು, ನಿರ್ದೋಷಿಗಳು ತಮ್ಮ ಕಾಲಮೇಲೆ ತಾವು ಸಂತೋಷವಾಗಿ ಜೀವನ ಮಾಡಲಿ ಎಂದು ಒಂದು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಒಳ್ಳೆಯ ಯೋಜನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ. — ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನೇ ನಾವು ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ಕಕ್ಕಿಲಾಯ. — ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಗುಡಿಗೆ ಗಾರಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದನ್ನು ತಮ್ಮ ಯೋಜನೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ೧೦ ೨೦ ಕುಟುಂಬಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಒಂದು ಅಗ್ರಿ ಕಲ್ಚರಲ್-ಕಂ-ಹೋಂ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಎಸ್ಟೇಟ್ ತರಹ ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ಛಾಮಿ ಕೊಟ್ಟು, ಅವರನ್ನು ಪುನರ್ಜೀವಗಳನ್ನುಂಟುಮಾಡಬೇಕು. ಇಂಥಾದಕ್ಕೆ ತಾವು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು. ಇಂಥ ಒಳ್ಳೆಯ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಮಿಕ ಇಲಾಖೆಯವರು ಶ್ರಮಿಸಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ, ಕಾರ್ಮಿಕ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಭಾವವಿರುವಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಹಿಂದೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಏನು ಪಾಪ ಮಾಡಿದರೂ ಸಹ ನಮ್ಮನ್ನು ಯಾರು ಏನೂ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಬಂಧುಗಳೇ ನಮ್ಮಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ, ನಮಗೆ ಯಾವ ಶಿಕ್ಷೆಯೂ ಇಲ್ಲ, ಎನ್ನುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಮಾಡುವಂಥ ಅಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. “ಸರ್ವ ಧರ್ಮಾನ್ ಪರಿತ್ಯಜ್ಯ ಮುಮೇಶಂ ಶರಣಂ ಪ್ರಹ” ಎಂದಂತೆ ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಗಳನ್ನೂ ತೊರೆದು ನನಗೆ ಶರಣಾಗತನಾಗು. ಆಗ “ಶರ್ಮಾಣ್ಯೇವಾಧಿಶಾರಸ್ತೇ ಮಾ ಫಲೇಶು ತದಾಚನ” ಎಂಬಂತೆ ನೀನು ಎಂಥ ದುಷ್ಕರ್ಮ ಮಾಡಿದರೂ ನಿನಗೆ ದೋಷ ತಪ್ಪಿದಂತೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದ ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಚಾರಗಳ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಭರವಸೆ ನೀಡಿ ಮಂಜೂಸ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿಗಳು ಹೇಳಿದಂತೆ ಆದಿ, ಕಾರ್ಮಿಕರಲ್ಲಿ ಒಡಕನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸುವುದು, ಗೊಂದಲಗಿರುವುದನ್ನು ನಡೆಸುವುದು, ಇದೇ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಯಸ್ಕರವಲ್ಲ. ಇದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದೇ ಒಂದು ನಿರರ್ಥಕವನ್ನು ನಾನು ತಮಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನಲ್ಲಿರುವ ಕರಪತ್ರವನ್ನು ತಮ್ಮ ಕಡೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ, ತಾವು ಅದನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ಕಾಪರ್ ಮೈನ್ಸ್ ಎಂಪ್ಲಾಯೀಸ್ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್‌ನವರು ತಮ್ಮ ಸರ್ವ ಸದಸ್ಯರ ಸಭೆಯನ್ನು ಇಂಗಳದಾಳ ದಲ್ಲಿ ಲಿನೇ ಮೇ ೧೯೭೯ರಂದು ನಾಲ್ಕು ಗಂಟೆಗೆ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್‌ನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಡಾ|| ಎಂ. ಡಿ. ನಟರಾಜ್ ಅವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು ಎಂದು ಇದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರೂ ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್‌ನ ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೆಂಕಟೇಶ್ ಮತ್ತು ಸಭೆಯನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕೂ ಆಕ್ಷೇಪವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮುಂದೆ ನೋಡಿ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಮಿಕ ಇಲಾಖೆಯ ಮುಖ್ಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಲೇಬರ್ ಕಮಿಷನರ್ ಬಸ್ಸರಿ, ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಲೇಬರ್ ಕಮಿಷನರ್, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ — ಇವರು, ಇದರಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಕರಪತ್ರವನ್ನು ಅವರು ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮಹಾಶಯರು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದರೂ ಸಹ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತು ಇವರಿಗೆ ಕಂಪನಿಯ ಗೆಸ್ಟ್ ಪೊಸ್ಟಲಿ ಇವರಿಗೆ ತುಂಗಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ. ಬೇರೆ ಸಂಘದವರು ಹೋದರೆ, ಅಥವಾ

ಸ್ಥಳೀಯ ಟ್ರೇಡ್ ಯೂನಿಯನ್ ಅವರು ಹೋದರ ಅವರನ್ನು ಯಾರೂ ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಯಾರೂ ಗೆಸ್ಟ್ ಹೌಸ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಇದಕ್ಕೆ ನಾನೊಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಜನಾವಣೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ನಾಲ್ಕು ಜನರೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿದಾಗ ಬುಟಿವಾಳದ ಸಬ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಅವರು ಕಾರನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಅದನ್ನು ಪೊಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಹೇಳಿದರು. ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸರ್ಕಲ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಅವರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದಾಗ ನಾವು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬಹುದು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದರು. ಇಂಥ ಟ್ರೇಡ್‌ಮೆಂಟನ್ನು ನಾವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಪಡೆಯುವುದು. ಇನ್ನು ನಮಗೆ ಗೆಸ್ಟ್ ಹೌಸ್‌ನಲ್ಲಿ ತಂಗತಕ್ಕ ಅವಕಾಶ ಎಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ? ನಾವಂತೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಭಾಯುತರಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಹಿಂದೆ ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೋಗುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಸಹ, ಪೊಲೀಸ್ ಪೇದೆಗಳೂ ಸಹ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅವರಿಗೆ ವ್ಯಕ್ತಿ ಗೌರವ ಇದೆ. ಅವರೂ ಸ್ವತಂತ್ರ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಾಗಿ ಬಾಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇರಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರದ ಆದೇಶಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಅವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಯಾವುದೇ ಒಬ್ಬ ಪ್ರಭಾವಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಆದೇಶದಂತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ತಿಳಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಲೀ, ಪೊಲೀಸರಾಗಲೀ ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಹಾಗೆ ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿದವರ ಮೇಲೆ ಕಾರ್ಮಿಕ ಇಲಾಖೆಯವರು ಎಲ್ಲಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಹಾಗೆಯೇ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಸಹ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಇಲಾಖೆಯವರು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ರಾಜಕೀಯ ಪುಡಾರಿಗಳಿಗೆ ನೌಕರರನ್ನು ಎತ್ತಿಕಟ್ಟಿ ಕಾರ್ಮಿಕರಲ್ಲಿ ಒಡಕು ಉಂಟು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವುದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಯ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಮೆಳ್ಳೂರು ಆನಂದರಾವ್ — ಮಾನ್ಯ ಕಕ್ಕಿಲಾಯ ಅವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಈ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಲೇಬರ್ ಆಫೀಸರ್ ಅವರು ಭಾಗವಹಿಸಿದರೆ, ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನಡೆದಂಥ ಒಂದು ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಡಾಕ್ಟರ್ ನಟರಾಜ್ ಅವರು ಉದ್ಘಾಟನೆ ಮಾಡುವುದು, ಪೊಲೀಸ್ ಕಮಿಷನರ್ ಅವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ಕಕ್ಕಿಲಾಯ. — ನಾನು ಸರ್ಕಾರದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ರಾಜಕೀಯದ ಒತ್ತಡ ಇರಬಾರದು. ಕಾರ್ಮಿಕರ, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಘಟನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇಂಥ ಸಮಾರಂಭಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಮಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ಕಾರ್ಮಿಕರ ಬಗ್ಗೆ ಸದೃಶಪ್ರಾಯವುಳ್ಳವರು, ಕಾರ್ಮಿಕರ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಕಂಪ ಇರತಕ್ಕವರು ಇದರಲ್ಲಿ ಅಸಮಾನವಿಲ್ಲ. ತಾವು ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಮಿಕರ ನಾಯಕರೊಂದಿಗೆ ಮಾತನಾಡಿಕೊಂಡು, ಎಲ್ಲಾ ಮಾಲೀಕರೊಂದಿಗೆ ಮಾತನಾಡಿಕೊಂಡು ವಿಚಾರ ವಿನಿಮಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರಲಿಕ್ಕಿದ್ದೀರಿ. ಇಂಥ ಒಂದು ಸತ್ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ತಾವು ಮುಂದುವರಿಸಿ ಕೂಡ ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಬರಬೇಕು. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿ, ಕಾರ್ಮಿಕರಲ್ಲಿ ಸೌಹಾರ್ದ ಮನೋಭಾವನೆ ಮೂಡುವಂತೆ ತಾವು ಒಳ್ಳೆಯ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಹಾರೈಸಿ, ನನಗೆ ಜಾಸ್ತಿ ಸಮಯ ಕೊಟ್ಟು ಮಾತನಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ತಮ್ಮನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† **ಶ್ರೀ ಮೆಂತಿ ರೇಣುಕಾರಾಜೇಂದ್ರನ್** (ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ). — ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಈ ಆಚಾರಿ ಇಲಾಖೆಯ ಮೇಲಿನ ಬೀದಿಗಳನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತಾ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಹರಿಜನ ಮತ್ತು ಗಿರಿಜನರು ಪಾಸ ಮಾಡುವ ಟೆಡ್‌ಗಳಲ್ಲಿ, ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ಹತ್ತಿರ, ಶಾಲೆಗಳ ಹತ್ತಿರ ಹೆಂಡದ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಬಾರದೆಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಆದೇಶವಿದ್ದರೂ ಸಹ, ಇಂತಹ ಜಾಗಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ತೆರೆಯುವುದನ್ನು ನಾವು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ಕಣ್ಣು ತೆರೆದು ಹರಿಜನರು ಪಾಸಮಾಡುವ ಟೆಡ್‌ಗಳಲ್ಲಿ, ಕಾರ್ಮಿಕರು ವಾಸಮಾಡುವ ಟೆಡ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ತೆರೆಯದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನಾದರೂ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಲೈಸನ್ಸ್ ಕೊಡುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ತೆರೆಯುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕೆಂದು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಯವರಿಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಾತಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದರೂ ಸಹ, ಅದು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಈ ಜನರಿಂದ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಆದಾಯ ಎಷ್ಟೇ ಇರಲಿ, ಅವರು ವಾಸಮಾಡುವ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು, ಅವರ ಜೀವನ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಕೆಳಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ತರುವುದು ಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ಇದನ್ನು ಆದಾಯದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುವುದು ಬೇಡ. ಇಂತಹ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಂಗಡಿಗಳಿದ್ದರೆ ಕೂಡಲೆ ಮುಚ್ಚಿ ಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕಳ್ಳಭಟ್ಟಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಇದನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುವವರಿಗೂ ಮತ್ತು ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಏನೋ ಒಂದು ಅಂಡರ್‌ಸ್ಟಾಂಡಿಂಗ್ ಇರುವಂತೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವ ದರಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಈ ಕಳ್ಳಭಟ್ಟಿ ದರಕ್ಕೂ ಬಹಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಕಳ್ಳಭಟ್ಟಿ ತಯಾರಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಾಪರ್ ಸೂಪರ್‌ವಿಷ್ನ್ ಸ್ವಾಸ್ಟಿಕ್ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಈಗ ಹೆಂಡವನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕೂ ಮೊದಲು ಅಂದರೆ ಹಳೆಯ ಪದ್ಧತಿ ಏನಿತ್ತು ಎಂದರೆ, ಈಜಲ ಮರದಿಂದ ಇಳಿಸಿದ ಹೆಂಡವಾಗಲೀ, ಅಥವಾ ತೆಂಗಿನ ಮರದಿಂದ ಇಳಿಸಿದ ಹೆಂಡವಾಗಲೀ, ಅದನ್ನು ಕುಡಿದರೆ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಉತ್ತಮವೆಂದು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಎಷ್ಟು ಮರಗಳಿಗೆ, ಅವುಗಳಿಂದ ಎಷ್ಟು ಹೆಂಡವನ್ನು ಇಳಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಎಷ್ಟು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬ ವಿವರಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೊಡಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ, ಈಗ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಹೆಂಡದಲ್ಲಿ ಕಾಲು ಭಾಗದಷ್ಟು ವೈಟ್ ಪೌಡರ್ ಇರುತ್ತದೆ. ಅದು ಎಂತಹ ಪೌಡರ್ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕ್ಲೋರ್‌ಫೈಡ್ ಬೆರೆಸುತ್ತಾರೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಈ ಪೌಡರ್ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯದೇ ಅಥವಾ ಅಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಯಾವುದಾದರೂ ಪ್ರಯೋಗ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ತಯಾರುಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಾರೋ ಅಥವಾ ಅವರವರೇ ತಯಾರಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಯಾವ ಪ್ರಯೋಗ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ತಯಾರು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಯಾವ ತಜ್ಞರ ಆದೇಶದ ಮೇರೆಗೆ ತಯಾರುಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ, ಹೆಂಡವನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡುವಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಮೈದಾಹಿಟ್ಟು, ಸಕ್ಕರೆ ಹಾಗೂ ಕ್ಲೋರ್‌ಫೈಡ್‌ನ್ನು ಬರಿಸಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಷ್ಟು ಸ್ಪಷ್ಟ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅದಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಆದಕಾರಣ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಸ್ವಾಸ್ಟಿಕ್ ಇಟ್ಟು ಅದನ್ನು ತನಿಖೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಟೆಂಪರಸ್ ಬೋರ್ಡ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಈಗ ಇದು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಕೆಲಸ ಅಷ್ಟು ಸಾಲದೆಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಗಾಂಧಿ ಫೇಟೋ ಹಾಕಿ ಕುಡಿತದ ಚಟ ಬಿಡಬೇಕೆಂದು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಜಾಹಿರಾತು ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಲದು. ಇವರ ಪ್ರಚಾರ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೂ ಮುಟ್ಟಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಪಟ್ಟಣದವರು ಮಾತ್ರ ಕುಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ಹಳ್ಳಿಯವರು ಕುಡಿಯುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಅರ್ಥವಲ್ಲ. ಹಳ್ಳಿಯವರೂ ಕುಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ಆದಕಾರಣ ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರನ್ನು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಎಜುಕೇಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿಯೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಚಾರ ಅಗತ್ಯವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದಕಾರಣ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಒಂದು ದಿವಸ ಡ್ರೈಂಗ್ ಎಂದು ಆಚರಣೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ತಿಂಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಸ ಸಾಲದು, ವಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ದಿವಸ ಡ್ರೈಂಗ್ ಎಂದು ಆಚರಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಹರಿಜನರು, ಕಾರ್ಮಿಕರು ವಾಸ ಮಾಡುವ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ತೆರೆಯುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಂದ ಆದಾಯ ಎಷ್ಟೇ ಒರಲಿ, ಉಂಟು ಕೊಟಿ ರೂ. ಗಳಷ್ಟು ಆದಾಯ ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಂದಲೇ ಬರಬಹುದು ಆದರೆ ತಾವು ಹಣದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುವುದು ಬೇಡ; ಈ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿರುವ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

(ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಪೀಠವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದರು)

† ಶ್ರೀ ಜಿ.ಎಸ್. ಶಿವನಂಜಪ್ಪ (ಬೆಳ್ಳಾವಿ).— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಬಾಯಿಗೆ ಚಟಿ ಇದೆ ಎಂದು ಮಾತನಾಡಬೇಕೆ ಹೊರತು, ನಮ್ಮ ಮಾತಿಗೆ ಯಾವ ಬೆಲೆಯೂ ಇಲ್ಲವೆನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಕಳೆದ ಸಲ ನಾನು ಮಾತನಾಡುವಾಗ, ತಮಕೂರು ನಗರ ಬೃಹದಾಕಾರವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ, ತುಮಕೂರಿನ ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ತಕ್ಕಂಥ ೩ ಸಾವಿರ ಸೈಟ್ ಗಳನ್ನು ಎಲಿನೇಷನ್ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳುವುದಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದರೂ ಸಹ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಕ್ರಮ ವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ನಿಜಕ್ಕೂ ಇದು ವಿಷಾದದ ಸಂಗತಿ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಈ ರೀತಿಯಾದರೆ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಏತಕ್ಕೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡಬೇಕು ? ಎಂ.ಎಲ್.ಎ. ಆಗಿದ್ದೇವೆಂದು ಭಾಷಣ ಮಾಡಬೇಕೇ ? ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾವು ಯಾರನ್ನು ದೂಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕು ? ಈಗ ಅಲ್ಲಿ ಎಚ್.ಎಮ್.ಟಿ. ಯೂನಿಟ್ ಸಹ ಬಂದಿದೆ. ೩ ಸಾವಿರ ಸೈಟ್‌ಗಳನ್ನು ಎಲಿನೇಷನ್ ಮಾಡಿಕೊಡಿ ಎಂದು ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.— ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಬಡ್ಡಿ ಟ್ ಅಧಿವೇಶನದ ಸಮಯದಲ್ಲಿಯಾಗಲೀ, ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಆಗಲೀ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಏನಾದರೂ ಹೇಳಿದರೆ, ಅದನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನೋಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಬರೆದು ತಿಳಿಸಿ, ಅದರ ಮೇಲೆ ಏನು ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತೆಂಬುದನ್ನು ಮತ್ತೆ ಅಧಿವೇಶನ ಸೇರಿದಾಗ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ತಿಳಿಸತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಸಂಪ್ರದಾಯವಿತ್ತು. ಇಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ; ಅದು ಆ ಕಡೆಯಿಂದ ಇರಬಹುದು, ಅಥವಾ ಈ ಕಡೆಯಿಂದ ಇರಬಹುದು ; ನಂತರ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಂದರೆ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೂ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಸಲಹೆ ಮತ್ತು ಸೂಚನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತುಂಬಾ ಅಭಾರಿಯಾಗಿದ್ದೇನೆ, ಆ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಆಶ್ವಾಸ ನೀಡುತ್ತಾ ಉತ್ತರವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಂತರ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಈ ಸಭೆಗೆ ತಿಳಿಸದೇ ಹೋದರೆ, ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯ ತಕ್ಕಂಥ ಚರ್ಚೆ ವಿಫಲವಾಗುತ್ತದೆ.

ಈ ಸದನದ ಮುಂದೆ ನಾವು ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಎತ್ತುತ್ತೇವೆ. ಅವು ಸರಿಯೋ ತಪ್ಪೋ ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ನಾವು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಎತ್ತತಕ್ಕ ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿದ್ದೆವು, ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು ಉತ್ತರವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಿದ್ದರು, ಈ ಒಂದು ಪದ್ಧತಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದ ದುರುವಿಟ್ಟು ಆ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಮುಂದು ವರಿಸುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.— ಈಗ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಿವನಂಜಪ್ಪನವರು ಏನು ಹೇಳಿದರು, ಆ ವಿಚಾರ ವನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಿಯೇ ಇಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಏನು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಎತ್ತುತ್ತಾರೆ ಅವುಗಳಿಗಿಲ್ಲಾ ನಾವು ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು ತೃಪ್ತಿಯಾಗದೇ ಹೋದರೆ ನಮಗೆ ಕಾಗದ ಬರೆದು ಇಂಥ ವಿಷಯ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.— ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದಾಗ ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಫಾಲೋ ಅಪ್ ಅಕ್ಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಕರ್ತವ್ಯ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಸ್. ಶಿವನಂಜಪ್ಪ.— ತುಮಕೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ೩,೦೦೦ ಸೈಟುಗಳಿಗೆ ಎಲಿನೇಷನ್ ಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕಳೆದ ಸಾಕಿ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.— ಅದು ನನಗೆ ಖಂಡಿತಾ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಜ್ಞಾಪಕವಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಿ ಒಂದು ವರ್ಷ ಆಯಿತು, ಅವರು ಇದುವರೆಗೂ ಏನು ಮಾಡಿ ತಿದ್ದಿರು ? ಅವರು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಎಲ್ಲಿ ಏನು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರದಿದ್ದರೆ ನಾನು ಯಾವ ರೀತಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಆ ರೀತಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಮೇಲೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊರಿಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದರೆ ನಾನು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಸ್. ಶಿವನಂಜಪ್ಪ.—ಈಗ ಮತ್ತು ಅದೇ ವಿಚಾರವನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ತಮಕೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ೩,೦೦೦ ಸ್ಕಟಿಂಗ್‌ಗಳಿಗೆ ಎಲಿನ್‌ಷನ್ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಫ್ರಾಗ್ರೇವೆಂಟೇಷನ್ ಪ್ರಿವೆಂಟೀವ್ ಆಕ್ಟ್ ಇರುವುದರಿಂದ ಎಲಿನ್‌ಷನ್ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ರೆವಿನ್ಯೂ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿಗೆ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಆದ್ದರಿಂದ ಅದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಜನಗಳ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಸದನದಲ್ಲಿ ಬಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಭಾಷಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲು ಬರೆದು ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ನಾವು ಅಸಂಭವ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ನಾವು ಎತಕ್ಕೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡಬೇಕು ? ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಎನೆಂದರೆ ನಾವು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಏನು ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ ಅದನ್ನು ಫಾಲೋಅಪ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅದು ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ ಅದನ್ನು ಫಾಲೋ ಅಪ್ ಮಾಡಿ ಕ್ರಮ ಕೈಗದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು ನಿಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವಾಗಿ ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತಿನದಿವಸ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಕ್ರಾಂತಿ ಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಕಲ್ಲು ಹೊಡೆಯಬೇಕು, ಗಲಾಟೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಆಗ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಕಣ್ಣು ತೆರೆಯುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ಬಹಳ ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗಲಾದರೂ ಈ ಸಭೆಯ ಪ್ರೊಸೀಡ್‌ಯಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಏನಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯುವಾಗ ನಿಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯುವಾಗ ಬಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಹೇಳಿದಂತಹ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ತರಾಟೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಇಂತಹ ಒಂದು ಪರಿಪಾಠವನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಿ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದಂತಹ ಪ್ರೊಸೀಡ್‌ಯಿಂಗ್‌ನ್ನು ಇಲಾಖೆಗೆ ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಎನೇನು ನ್ಯೂನತೆಗಳು ಇವೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಅವುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾತೃತ್ವದ ಕಾನೂನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಕಾನೂನುಗಳು ಇವೆ ? ರೆವಿನ್ಯೂ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕಾನೂನುಗಳು ಎಷ್ಟು ಇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವು ರೆಫರೆನ್ಸ್ ನೋಡದೆ ಈಗಲೇ ಹೇಳುತ್ತೀರಾ ? ಈಗ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಿವೆಂಷನ್ ಆಫ್ ಫ್ರಾಗ್ರೇವೆಂಟೇಷನ್ ಅಂಡ್ ಕನ್‌ಸಾಲಿಡೇಷನ್ ಆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ಇದನ್ನು ಸಬ್‌ಲಿಮಿನ್ಯಾರ್ ಅವರು ದುಡ್ಡು ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಿಮಗೆ ತಾಕುತ್ತದೆ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತನ್ನಿ. ನೀವು ತರುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಮೇಲೆ ಕಾನೂನನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ? ಸರ್ವೆ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸಬ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಲಂಚಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಈ ತರಹ ಆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಜನಗಳ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆಯೇ ? ಈಗ ಈ ಒಂದು ಕಾನೂನನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮ ಜನಗಳ ಮೇಲೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಆಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೆ ಜನ ೧ ಎಕರೆ, ೨ ಎಕರೆ, ೫ ಗುಂಟೆ, ಹತ್ತು ಗುಂಟೆ ಜಮೀನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಮಗಳ ಅಥವಾ ಮಗನ ಮದುವೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಜಮೀನನ್ನು ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಮಾರ್ಚಗೇಜ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈ ಒಂದು ಕಾನೂನು ಇರುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಮಾರ್ಚಗೇಜ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಹೇಗೆ ? ಪ್ರಿವೆಂಷನ್ ಆಫ್ ಫ್ರಾಗ್ರೇವೆಂಟೇಷನ್ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕನ್‌ಸಾಲಿಡೇಷನ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಬಹಳ ಜನರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ಸುಲಭವಾಗಿ ಸಿಕ್ಕುವ ವಸ್ತು ಎಂದರೆ ಅದು ಲಂಚ. ಈ ಲಂಚ ತಾಲ್ಲೂಕು ಆಫೀಸಿನಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಮೇಲಿನ ಹಂತದವರಗೂ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ತಮಗೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಜಮೀನಿನ ಪಟ್ಟಿ

ಅಥವಾ ಪಹಣಿಯ ನಕಲನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದು ವಿಲೇಜ್ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್‌ರವರಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ ಒರಿಸ್ಸನಲ್ ವಿಲೇಜ್ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್ ಬಳಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಅವನು ಈ ಪಹಣಿ ಲೆಕ್ಕಗಳನ್ನು ಬರೆಯತಕ್ಕ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರರನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಮೆಂಟೈನ್ ಮಾಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವನು ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಅರ್ಜಿದಾರರಿಗೆ ಪಹಣಿ ನಕಲನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಒಂದು ನಿಗದಿಯಾದ ಕಾಲವನ್ನು ಗೊತ್ತುಮಾಡಿ ಅರ್ಜಿ ಬಂದ ಇಷ್ಟು ದಿವಸಗಳ ಒಳಗಾಗಿ ರೈತರಿಗೆ ಪಹಣಿ ಕಾಪಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕಾನೂನು ಮಾಡಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಬಡವರಿಗೆ ಉಪಕಾರ ವಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ರೈತ ಏನಾದರೂ ಸಾಲವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಈ ನಕಲನ್ನು ಹಾಜರ್‌ಪಡಿಸ ಬೇಕು. ಬ್ಯಾಂಕು ಅಥವಾ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ತಾನು ಸಾಲಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ ಕಾರಣ ಈ ನಕಲನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ವಿಲೇಜ್ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್ ಬಳಿ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿದರೆ ಕೊನೆ ಪಕ್ಷ ೧೫ ದಿವಸ ಗಳ ಕಮ್ಮಿ ಇದು ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಅವನಿಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ದವರು ತಪ್ಪು ಗಮನವನ್ನು ಹರಿಸಿದ್ದಾರೆಯೇ? ಈ ರೀತಿ ವಿಲೇಜ್ ಅಕೌಂಟೆಂಟಿಂದ ಒಂದು ಕಾಪಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ೨೫ ; ೫೦ ; ೧೦೦ ರೂಪಾಯಿಯವರೆಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದಿಂತ ಇದು ನಡೆಯತಕ್ಕ ವಿಚಾರ. ನಾನೇನು ಇದನ್ನು ಊಹೆ ಮಾಡಿ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಭಾಷಣ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ನೆಪದಲ್ಲಿ ನಾನು ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ರೈತರಿಗೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿರುವುದ ರಿಂದ ನಾನು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಈ ಪಹಣಿ ಅಥವಾ ಪಟ್ಟಿ ಬಂದು ಒರಿಸ್ಸನಲ್ ಕಾಪಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಕಾನೂನು ಮಾಡಿ ದ್ದೀರೋಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಅದು ಹರಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಒರಿಸ್ಸನಲ್ ಕಾಪಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಈ ವಿಲೇಜ್ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್ ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಫೀಸಿಗೆ ಈ ಡಾಕುಮೆಂಟ್ ಕಳುಹಿಸುವಾಗ ಒಂದು ಕಾರ್ಬನ್ ಕಾಪಿಯನ್ನಾದರೂ ಕಳುಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಶ್ರಮಿಸಲಾಗಿದ್ದಾರೋ ಏನೋ ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ.

ಪರ್ವೆ ಪರ್ವೆ ಭೂ ಸುಧಾರಣಾ ಕಾನೂನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಹಾಗೆ ಡಿಕ್ಲರೇಷನ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಹಾಕಲಾ ಕಾಲವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಒಂದು ರಾಜ ಕೀಯ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ತಮಗೆ ಬೇಡವಾದವರ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಲಿಟಿಗೇಷನ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಇಂತಹ ಒಂದು ಧೋರಣೆ ಇದೆ. ಇಂತಹ ಒಂದು ಧೋರಣೆ ಏನು ಇದೆ ಇದರಿಂದ ಲಿಟಿಗೇಷನ್ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕೆನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಇದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಅರ್ಜಿಗಳು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ. ೧೯೬೮ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಹಾಕಿದೇ ಇರುವವರು ಈಗ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಹಾಕಬೇಕೆಂದರೆ ಲಿಟಿಗೇಷನ್ ಶುರು ಮಾಡಾ ವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟ ಹಾಗಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೀವು ಏತಕ್ಕೆ ಈ ರೀತಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಅವರು ನೀವು ಎಂ.ಎಲ್.ಎ. ಆಗಿದ್ದೀರಿ. ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತ ನಾಡುತ್ತೀರಿ. ವಿಧಾನಸೌಧದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಸರಿಹೋಗಲಿ ಆಗ ನಾವು ಸರಿಹೋಗು ತ್ತೇವೆಂದು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಒಬ್ಬ ಎಂ.ಎಲ್.ಐ. ಒಬ್ಬ ಬಡವನಿಗೆ ಒಂದು ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ಕೊಡಿ ಸುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ೫೦ ರೂಪಾಯಿ ಲಂಚ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದರೆ ಅವನು ಎಂ.ಎಲ್.ಎ. ಆಗಿ ಏತಕ್ಕೆ ಇರಬೇಕು ?

ಇನ್ನು ಭೂ ಸುಧಾರಣೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನನಗೆ ನಗು ಬರುತ್ತದೆ. ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಎಂ.ಎಲ್.ಎ.ಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವಾಗ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ಆಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಎಂ.ಎಲ್.ಎ. ಗಳನ್ನು ಆಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ನೇಮಕ ಮಾಡದೆ ಎರೋಡ್ ಪಕ್ಷದವರು ಎಂದು ಬೇರೆ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್‌ಗಳಿಗೆ ನೇಮಕ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತಮಗೆ ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ನಾನು ಗುಬ್ಬಿ, ತುಮಕೂರು, ಕೊರಟಗೆರೆ ಹಾಗೂ ಮಧುಗಿರಿ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತೇನೆ. ಹೀಗಿರು ವಾಗ ನನ್ನನ್ನು ಶಿರಾ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್‌ಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಎಂ.ಎಲ್.ಎ. ಆಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಇರಬೇಕು. ಈ ನೇಮಕವನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರ ರೆವಿನ್ಯೂ

ಮಾಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಇಲ್ಲ, ೧೦೦ಕ್ಕೆ ೯೦ ಭಾಗ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಇವರ ಹೆಡ್‌ಮಾಸ್ಟರ್ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಕೆಲಸ. ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್‌ಗಳಿಗೆ ಎಂ.ಎಲ್.ಎ.ಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡತಕ್ಕಂತಹ ಅಧಿಕಾರ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರಿಗೆ ಇಲ್ಲ. ಇದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನಿಮಗೆ ಅವಮಾನ.

೪-ಶಿರಿ ಪಿ.ಎಂ.

ನಿಮ್ಮಂಥ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಅವಮಾನ: ನೀವು ರಾಜನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟು ಹೋಗಿ ಬನ್ನಿ. ನೀವು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ. ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ನಮಗೆ ವಿಶ್ವಾಸ ಇದೆ. ಇವತ್ತು ಲ್ಯಾಂಡ್ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್‌ಗಳು ಏನಿವೆ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಅವರವರ ಪಾರ್ಟಿ ಜನಗಳನ್ನು ಲೂಟಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಯೇ ಹೊರತು ನ್ಯಾಯದೊರಕಿಸುವುದಕ್ಕಲ್ಲ. ತುಮಕೂರಿನಲ್ಲಿ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್ ಸದಸ್ಯರ ಮೇಲೆ ದೂರುಮಾಡಿ ಬಡವರು ಸೇರಿ ಮೆರವಣಿಗೆ ಮಾಡಿದರು. ಪೇಪರಿನಲ್ಲೂ ಬಂದಿದೆ, ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೂ ಬಂದಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವೇನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದಕ್ಕಿಂತ ನಿದರ್ಶನ ಏನುಬೇಕು. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಏನು ನಡೆದಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ ಒಂದೇ ಒಂದು ಕೇಸನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ತುಮಕೂರು ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಮೆಂಬರ್ಸ್, ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರ್, ಸಬ್ ಡಿವಿಷನ್ ಆಫೀಸರ್ಸ್ ಎಲ್ಲಾ ಹೋಗಿ ಸ್ಪಾಟ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದು ೨½ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಉಳುವೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆ ಸಬ್ ಡಿವಿಷನ್ ಆಫೀಸರನ್ನು ಆ ಡಿವಿಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟರು. ಬೇರೆ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್‌ಗೆ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಂಡ್ ಆಫೀಸರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದರು. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬೇರೆಯವರನ್ನು ಹಾಕಿದರು. ಈ ರೀತಿ ಪ್ರಭಾವ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರೆ ನಿರ್ಗತಿಕರಿಗೆ. ನಿಜವಾದ ಟೆನೆಂಟ್‌ದಾರರಿಗೆ ನ್ಯಾಯ ಸಿಗುತ್ತದೆಯೇ. ನಾನು ಎರಡು ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಕಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನಿಮಗೆ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರಿಫಾರ್ಮ್ಸ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಏನಾದರೂ ಕಲ್ಪನೆ ಇದ್ದರೆ ಅಥವಾ ನಿಮಗೆ ಅಭಿಮಾನ ಇದ್ದರೆ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಇದ್ದರೆ ನಾನು ಎರಡು ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ತಾವು ವಿಚಾರಮಾಡಿ. ಲ್ಯಾಂಡ್ ರಿಫಾರ್ಮ್‌ಸನ್ನು ನಾನು ವಿರೋಧ ಮಾಡುವವನಲ್ಲ. ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ನಾನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುವವನು. ಆದರೆ ಪ್ರೈಮ್ ಅಂಡ್ ಕಾನ್ಸ್‌ನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡಿ, ಹರಿಜನರಿಗೆ, ಜಮೀನ್ದಾರರಿಗೆ ಜಮೀನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನನ್ನ ಒಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ಜಮೀನ್ದಾರರಿಗೆ ಜಮೀನು ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಎಷ್ಟು ಜನ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿರ್ನಾಮವಾಗಿ ಬೀದಿಗೆ ಬಂದರು ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ. ಬೀದಿಗೆ ಬಂದವರಿಗೆ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರಿಫಾರ್ಮ್ಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅದನ್ನು ಎಫೆಕ್ಟ್ ಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರಿ. ಆದರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡವರಿಗೆ ಏನು ಮಾಡಿದಿರಿ, ಇದನ್ನು ನೀವು ಮರೆಯಬಾರದು. ತುಮಕೂರಿನಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾವಂತ ಯುವಕರ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಲೂಟಿ ಮಾಡಿದರು. ಏಕೆ ಮಾಡಿದಿರಿ ಎಂದರೆ, ನಮಗೆ ಏನು ಕೆಲಸ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ಪ್ರಸಕ್ತ ಆಸ್ತಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಿತ್ತು ಕೊಂಡರು. ನಮಗೆ ಕೆಲಸ ಇಲ್ಲ, ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಇಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ನಾಳೆ ನಕ್ಕು ಟೈಟ್ಸ್ ಆಗುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮಿಂದ ಉತ್ತರವಿಲ್ಲ. ಹರಿಜನ-ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಜಮೀನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ನೂರಕ್ಕೆ ನೂರು ಕೊಡಿ. ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗೆಹರಿಯಲಿ. ಆದರೆ ಹರಿಜನರನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ರಾಜಕೀಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ನೀವು ಹರಿಜನರಿಗೆ ಏನು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಅವರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಏನಾದರೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಆಕ್ಟ್ ಇತ್ತು, ಲ್ಯಾಂಡ್ ರಿಫಾರ್ಮ್ಸ್ ಮಾಡಿದಿರಿ, ಲ್ಯಾಂಡ್ ಆಕ್ಟ್ ಆಯಿತು. ಹೀಗೆ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ನಿಸ್ಸೀಮರಾದಿರೇ ಹೊರತು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅವರ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಜಮೀನು ಕೊಟ್ಟಿರಿ, ಅದು ಇದೆಯೇ ಬಾವಿ ತೋಡಿಸಿಕೊಡಿ, ಲ್ಯಾಂಡ್ ಮಾರ್ಟ್ ಗೇಜ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗೆ ಕಳಿಸಿ ಸಾಲಗಾರರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದಿರಿ. ಹರಿಜನರಿಗೆ ಜಮೀನು ಕೊಟ್ಟು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದಾದರೆ ಅವರು ಜಮೀನನ್ನು ಏಕೆ ಮಾರುತ್ತಾರೆ. ೫ ವರ್ಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಸಾರಿ ಓಟು ಪಡೆದು ಬರುತ್ತೇವೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಓಟ್ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಈ ಎರಡನ್ನೂ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೀರೇ ಹೊರತು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅವರನ್ನು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಹರಿಜನ-ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಜಾಸ್ತಿ ಜಮೀನು ಕೊಡಿ. ಹರಿಜನರಿಗೆ ಜಮೀನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಆದರೆ ಬೇರೆಯವ

ಏನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಅವರಿಗೇ ವಾಪಸ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡವರು ಹರಿಜನರಿಗೆ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೆ, ಅದನ್ನು ತಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ ಕೇವಲ ಹರಿಜನರನ್ನು ರಾಜಕೀಯಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ನಿಮ್ಮ ಬಂದ ದರ್ಬಾರು ಮಾಡುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಿ. ಎಲ್ಲರೂ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರಂಥವರೇ ಆಗಬೇಕು, ಆಗ ನಮ್ಮ ದೇಶ ಉದ್ಧಾರವಾಗುತ್ತದೆ. ನೀವು ಹೇಳಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ, ಆದರೆ ನಿಮಗೆ ಬಿಡುತ್ತಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಎರಡು ಮೂರು ದೂರುಗಳಿವೆ, ಫುಡ್ ಅಪವರ್ಗಾಪನ್ ಸ್ಕ್ರೀಮ್ ನಲ್ಲಿ ಒಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ, ಅಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಲೂಟಿಯಾಗಿದೆ. ಅವರ ಮೇಲೆ ಆಕ್ಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ, ಏಕೆಂದರೆ ನಿಮ್ಮವರೇ ಅಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ ಎಂತಲೇ. ಜನಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಬೇಕು. ಫುಡ್ ಅಪವರ್ಗಾಪನ್ ಸ್ಕ್ರೀಮಿನಲ್ಲಿ ಗೋಧಿಯನ್ನು ಯಾರು ಬೇಕಾದರೂ ತಿನ್ನುಬಹುದು ಎಂದು ಇದ್ದರೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಉದ್ಭವವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಮಗೆ ಧೈರ್ಯ ಇದ್ದರೆ, ಯಾವುದೇ ಪಾರ್ಟ್ ಇರಲಿ, ನೀವು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇವತ್ತು ಅಡಳಿತ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಮತ್ತು ನಾನ್ ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕ್ರಿಯೇಟ್ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದವರು ಯಾರು. ಒಂದು ಕಡೆ ನೀವು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಅಭೀಪರನ್ನು ಬಾಯಿಗೆ ಬಂದಹಾಗೆ ಬಯ್ಯುವುದನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅವರಲ್ಲಾ ದೊಡ್ಡವರೇನಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಅಭೀಪರ್ಸ್ ಇರುವುದರಿಂದ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಅಡ್ಡಿ ನಿಶ್ಚೇಷ್ ಇದೆ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಬ್ಲಾಕ್ ಶಿಪ್ಸ್ ಇವೆ. If he actually does the work of an IAS officer, it is alright, we shall welcome it; but if he does not work as an IAS Officer, then the IAS can be called as Indian Animal Service. He will be like that only. ಇವತ್ತು ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರವನ್ನು ಮೊದಲು ಕೊನೆಗಾಣಿಸಿ. ನಿಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಸುಮ್ಮನೆ ಬೈದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಏನೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮೊದಲು ರಾಜಕೀಯ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರವನ್ನು ತೊಳೆಯುತ್ತೇವೆ ಎಂದರೆ ಖಂಡಿತ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಎರಡು ಮೂರು ಸಾರಿ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಹೊಡೆದರು, ಅವರನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸಿ ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು, ಇಷ್ಟು ಮಾತು ನಾಡಲು ಅವಕಾಶಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎ. ಚಂದ್ರೇಗೌಡ (ಚಿಕ್ಕಪುಗಳೂರು)—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇವತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಎಕ್ಸಿಜೆಕ್ ಹಾಗೂ ಲೇಬರ್ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ಇಡೀ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಇತರೇ ಪ್ರಾಂತಗಳು ನಾಚಿ ತಲೆತಗ್ಗಿ ಸಂವಂಧ ಉತ್ತಮವಾದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಮ್ಮ ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆ ಮಾಡಿದೆ. ಅನೇಕ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ಕೇವಲ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರಿಫಾರ್ಮ್‌ಸನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ, ಲ್ಯಾಂಡ್ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್ ಮತ್ತು ಇತರೇ ಉತ್ತಮವಾದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿ ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಒಟುಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದು ನಾನು ಒಪ್ಪುವ ಮಾತಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನತೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬಗ್ಗೆ, ಬಡವರ ಉದ್ಧಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರಿಫಾರ್ಮ್ಸ್ ಆಕ್ಟ್ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದು, ಅವರ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮಗೊಳ್ಳುವ ಬಗ್ಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಕಾರ್ಯ ಆಗಿದೆ. ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು, ಐ.ಎ.ಎಸ್., ಐ.ಪಿ.ಎಸ್. ಅಭೀಪರ್ಸ್ ಏನಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಂದ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಕಾಲದ ಆಡಳಿತ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಜಿರೇ ಪೇಟದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಆಗ ಇದ್ದರು, ಈಗ ಯಾವಕೆ ಐ.ಎ.ಎಸ್ ಅಭೀಪರ್ಸ್ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ನಿಮಗಿಂತ ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ, ತೀವ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನತೆಗೆ ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹವಾದ ವಿಚಾರ. ಆದರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ನ್ಯೂನತೆಗಳು ಆಗಬಹುದು ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪತಕ್ಕ ಮಾತು. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೆಳಗಿನ ವೆಟ್ಟದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಆಗ ಶೀಘ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿ ನೀವು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾನೂನು ಕಟ್ಟಲೆಗಳು ಜಾರಿಗೆ ಬರಲಿ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮೂಲಕ ನಾನು ಮಂತ್ರಿಗಳವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಏನು ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಅಂತ ಇದ್ದಾರೆ,

ತಹಷೀಲ್ದಾರ್ ಅಂತ ಇರುತ್ತಾರೆ ಅವರಿಗಲ್ಲಾ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಅವರ ಮೇಲೆ ಅಪೀಸ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರ್ ಇರುತ್ತಾರೆ ಅವರಿಗೂ ಸಹ ಕಡಿಮೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಅವರ ಮೇಲೆ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಇರುತ್ತಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಇವರಿಗಿಂತ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತೀರಿ. ಆದುದರಿಂದ ಮೇಲ್ಕಟ್ಟಿದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿಕಾರ ಇರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಕೆಳಗಿನ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ತಾವು ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಆಗ ತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಬರೀ ಟೆಬಲ್‌ಗಳಿಂದ ಟೆಬಲ್‌ಗಳಿಗೆ ಫೈಲ್‌ಗಳು ಓಡಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದು ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಜಾಗೃತವಾಗಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಆದಷ್ಟು ತ್ವರಿತಗತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಆಗಬೇಕು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾವು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಆದು ಕೆಳಗಿನ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಾವು ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನೂ ಅವರು ಬೇಗನೆ ಇತ್ಯರ್ಥ ಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದರೆ ತಾವು ಕಾನೂನನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿಯಾದರೂ ಇದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಲಹೆ ಮಾಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ, ಮಾನ್ಯ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಬಸವೇಗೌಡಪ್ಪ ನವರು ಕಟ್ಟು ಸಮಾಜವಾದಿಗಳು, ಉತ್ತಮವಾದ ದೊಡ್ಡ ಪೋರ್ಟ್‌ಫೋಲಿಯೋಗೆ ಸರಿಯಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾದ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನೇ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಇದು ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹವಾದ ವಿಚಾರ. ಆದರೆ ಅವರು ಸಮಾಜವಾದವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಸಮಾಜವಾದ ಅರ್ಥ ತತ್ವವನ್ನು ಕೇವಲ ಕೆಲವೇ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಮೀಸಲಾಗಿಸಿಡಬಾರದು, ಅದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನ ತೆಗೂ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವರ್ಗದವರಿಗೂ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಾತಿ ಜನಾಂಗದವರಿಗೂ ಸಹ ಸಮಾಜವಾದದವರಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ಹರಿಜನರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅವಕಾಶಗಳು ಸಂವಿಧಾನದ ಪ್ರಕಾರ ಉಂಟು, ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು, ಮತ್ತು ಗಿರಿ ಪರ್ವಂಟ್ ರಿಜರ್ವೇಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ಏನೇನೋ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆಯೋ ಅದಿಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನೂ ಸಹ ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಆಗಬೇಕು ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಇತರ ಜನಾಂಗಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನತೆಯನ್ನೂ ಸಹ ತಾವು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು, ಇವತ್ತು ತಮಗೆ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಾದರೆ ತಾವು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಅದೇಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಚಿಕ್ಕವಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರುವ ಕೆಲವೊಂದು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಜಮೀನು ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವ ವರ್ಗವೇನಿದ್ದಾರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಲಿಂಗಾಯತರೂ ಇರಬಹುದು, ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೂ ಇರಬಹುದು, ಒಕ್ಕಲಿಗರೂ ಇರಬಹುದು ಮತ್ತು ಮುಸ್ಲಿಂ ಜನಾಂಗದವರೂ ಇರಬಹುದು, ಹರಿಜನರಿಗೆ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಹಂಚುವ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲು ಬಾಂಡ್ ಪಾಕಿರತಕ್ಕ ತಕ್ಕ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಹರಿಜನರಿಗೆ ಕೊಡುವುದು ಕ್ಲೋಸ್ಟರ್ ಆ ಕಲ್ಲು ಬಾಂಡ್‌ಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತಾವು ಅದೇಶ ಮಾಡಿದ್ದೀರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿಯ ಕೆಲಸ ಒಂದು ಅಲ್ಲಿ ನಡೆದಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಏನಾಗುತ್ತದೆಂದು ಜಾತಿಯಂತೆಯ ಫರ್ಪಣೆಗೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅವರು ಯಾರೇ ಆಗಿರಲಿ ಯಾರಿಗೆ ಜಮೀನು ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದಾರೆ ಅಂತ ಅವರಿಗಿಲ್ಲದೇ ಜಮೀನು ಕೊಡಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಬೇಕು, ಯಾರು ಯಾರಿಗೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಪರ್ಸೆಂಟೇಜ್ ಕೊಟ್ಟು ಮಾಡಿದರೆ ಸಮಾಜವಾದವನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇವತ್ತು ಹರಿಜನರಿಗೆ ಕೊಡುವುದು ಸೂಕ್ತ ಒಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಆದರೆ ಇವತ್ತು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಜನಕ್ಕೆ ಜನಿವಾರವನ್ನು ಸಹ ಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿ ಸಹ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವವರೂ ಇದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಲಿಂಗಾಯತರಲ್ಲಿ ಶಿವದಾರವರು ಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿ ಸಹ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವವರೂ ಇದ್ದಾರೆ, ಮತ್ತು ಅರಸ ಜನಾಂಗ ಅಂತ, ರಾಜ ಮನೆತನಕ್ಕೆ ಸೇರಿದಂಥವರು ನಮ್ಮ ಚಿಕ್ಕವಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ ಅವರ ಪದ್ಧತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಜರತಾರಿಯ ರುಮಾಲ್ ಸುತ್ತಬೇಕು, ಅವರಿಗೆ ರುಮಾಲ್ ಸುತ್ತಲು ಕರ್ಚಿ ಸದ ಗತಿ ಇಲ್ಲ ಅಥವಾ ಜನ ಕೂಡ ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ತಾಥಮಾಲಿಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸದ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಆದುದರಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ನಿರ್ಗತಿಕರಾಗಿ ಯಾರು ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿದ್ದಾರೋ ಅವರಿಗಿಲ್ಲದೇ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಆಗಲೀ ಮತ್ತೊಂದನ್ನು ಆಗಲೀ ಹಂಚಿಕೆಯಾಗುವ ಕೆಲಸ ಸರಿಯಾಗಿ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಆಗಬೇಕು, ಆಗ ನೀವು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನತೆಯ ಮುಂದೆ ನಾವು ಇಂಥಾ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ನೀವು ಅನೇಕ

ಅಕ್ಕಿಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದೀರಿ, ಲ್ಯಾಂಡ್ ರಿಫಾರಂಸ್‌ಆಕ್ಟ್ ಅಂತ ತೆಂದೂ ಹೆಚ್ಚು ಜನರಿಗೆ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಅಂತ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಂದೆ ನಾನು ಮಾತನಾಡುತ್ತೇ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿ ಕೆಲವೊಂದು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ನೀವು ಅಕ್ಕಿ ಮಾಡುವಾಗ ಏನೊಂದು ಕ್ಲಾಸಿಫಿಕೇಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಎ, ಬಿ, ಸಿ, ಡಿ, ಅಂತ ಕ್ಲಾಸಿಫಿಕೇಷನ್ ಮಾಡುವಾಗ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡದೇ ಸಿ ಮತ್ತು ಡಿ ಯನ್ನು ಕಲ್ಪುಗುಡ್ಡ ಅಂತ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಮತ್ತು ಪೂರ್ಣದಾಗಿ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿರತಕ್ಕ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಎ ಮತ್ತು ಬಿ ಅಂತ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ರೈತರುಗಳಾದ ಸರಿಯಾದ ಲ್ಯಾಂಡ್, ಯಾವುದು ಉತ್ಪನ್ನವಾದ ಜಮೀನು ಅಂತ ಅವನು ಅಲ್ಲಿಯ ಪ್ರದೇಶದವನೇ ಆದುದರಿಂದ ಅವರಿಗಿನ್ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗಿಂತ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಉಳಿತಕ್ಕ ರೈತನಿಗೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಪ್ರದೇಶ ಎಂಥಂಥಾ ಗುಣವುಳ್ಳದ್ದಿಂದು ಕೂಡಿದೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈಗ ತಾವು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಅದು ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲವೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಪುನಃ ರಿಕ್ಲಾಸಿಫಿಕೇಷನ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಲಹೆ ಕೊಡಬಯಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆ ವಿರೋಧ ವಕ್ರಗಳ ಟೀಕೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿದೆ ಎತ ಕೈಂದರೆ ಯಾವುದೇ ಒಬ್ಬ ರೈತ ಒಂದು ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವೇ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕಮಿಟಿ ಮುಂದೆ ೧೦, ೧೫ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ರಿಕಾರ್ಡ್ ಗಳು ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಿವೆ. ಇವತ್ತು ಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬರು ಜಮೀನು ಸಿಕ್ಕಬಹುದೆಂದು ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಕೊಡುವ ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆಂದರೆ ಅಪ್ಪ ಹಾಕಿದ ಅರ್ಜಿಗೆ ಮಗನಿಗೆ ಜಮೀನು ದೊರೆತಿರತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಸಂಗಗಳು ಸಹ ಇವೆ ಇದರಿಂದಾಗಿ ಎನ್‌ಕ್ಯೂಚ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಗುವುದಕ್ಕೂ ಒಂದು ಕಾರಣವಾಗಿದೆ ಅವನು ಅಪ್ಪಿಕೇಷನ್ ಹಾಕಿ ಎಷ್ಟೇ ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಉತ್ತರ ಬಾರದಿದ್ದಾಗ ಅದು ಪ್ರೈವೇಟ್ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಆಗಿರಬಹುದು, ಸರ್ಕಾರದ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಆಗಿರಬಹುದು ಬೇರೆ ಹಾಕಿ ಆ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಉಳುಮೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿಬಿಟ್ಟಿರುತ್ತಾನೆ, ಹೀಗಾಗಿ ಅವನು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಎನ್‌ಕ್ಯೂಚ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಲು ಬೇಕಾದ ಪ್ರಸಂಗಗಳು ಉಂಟಾಗಿರುತ್ತವೆ, ಅಂಥಾ ಕೇಸ್‌ಗಳನ್ನು ಬೇಗನೇ ಡಿಸ್‌ಪೋಜ್ ಆಫ್ ಮಾಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಫಾರಿಸ್ಟ್ ಲ್ಯಾಂಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಎನ್‌ಕ್ಯೂಚ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿ ಯಾರು ಲ್ಯಾಂಡ್‌ಲೆಸ್ ಪೀಪಲ್ ಇರುತ್ತಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಅದನ್ನು ಕೊಡಲು ಫಾರಿಸ್ಟ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ತಾವು ನಿಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಗೆ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ತಾವು ಅವರಿಗೆ ಸಾಗುವಳಿ ಚೀಟಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸಾಗುವಳಿ ಚೀಟಿಯನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸವನ್ನು ಶೀಘ್ರ ಗತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಫಾರಿಸ್ಟ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅವರು ಎನ್‌ಕ್ಯೂಚ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿದುದರಿಂದ ಅವರು ಹಾಕಿರತಕ್ಕ ಗುಡಿಸಲುಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಷಮವಾಗಿ ಬೆಂಕಿ ಹಾಕಿ ಸುಟ್ಟು ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇವತ್ತು ತಾವು ಏನೊಂದು ಪಾಲಿಸಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಅದು ಸರಿ ಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಚಿಕ್ಕ ಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ೧೫ ವರ್ಷಗಳ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಒಂದೇ ಸಾರಿ ವಸೂಲಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ನೋಟಿಸ್ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಬಂದಿದೆ. ಚಿಕ್ಕ ಮಗಳೂರು, ಮೂಡುಗೇರಿ, ಶ್ರೀನೇಲೂರಿ, ಎನ್‌ಆರ್‌ಪುರ ಈ ೫ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗ ಕಂದಾಯ ಏರಿಸಿದ್ದೀರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಕಂದಾಯವನ್ನು ಕಟ್ಟಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟನ್ನು ಸಹ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅಂಥಾದರಲ್ಲಿ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದ ಹಾಗೆ ೧೧ ಸಾವಿರ, ಒಂದೂವರೆ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಬೇಕೆಂದು ನೋಟಿಸ್ ಬಂದಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರು ತಮ್ಮ ಪ್ರವಾಸದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಒಂದೇ ಕಂತಿನಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದರಿಂದ ಕಂತುಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ಆದೇಶವನ್ನು ಸಹ ಹೊರಡಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಕಂದಾಯ ವಸೂಲಿ ಮಾಡಿ ಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ, ರೆವಿನ್ಯೂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರಲೇಬೇಕು, ಆದರೆ ತಾವು ಯಾವ ದರದಲ್ಲಿ, ಹೇಗೆ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಏರಿಸಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದೇ ಯಾರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ

ರಿಂದ ೧೩ ವರ್ಷಗಳ ಬಾಕಿ ಕಂದಾಯವನ್ನು ವಸೂಲಿ ಮಾಡುವಾಗ ಕಂತುಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ ವಸೂಲಿ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಇನ್ನು ಬೇರೆ ಎಲ್ಲಾ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲೂ ಒಂದೊಂದು ಆಡ್ವೈಸರಿ ಕಮಿಟಿಗಳು ಅಂತ ಇದೆ ಅದರೆ ನಿಮ್ಮ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಒಂದು ಆಡ್ವೈಸರಿ ಕಮಿಟಿ ಅಂತ ಏತಕ್ಕೋ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಆಗ ನಿಮ್ಮ ಆಡಳಿತದ ಬಗ್ಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಕೂತುಕೊಂಡು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ, ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಈ ಸಲಹೆಯನ್ನು ನಾನು ಹಿಂದಿನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯೇ ಬಿನ್ನಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಏತಕ್ಕೋ ಅದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಇಂಪ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದರೆ ಅದರ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಿ ಅದರಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿ ಸಂತೋಷ ಇವತ್ತು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಕೋ ಆರ್ಟಿನೇಷನ್ ಕಮಿಟಿ ಅಂತ ಇದೆ ಆದರೆ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕಮಿಟಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ಅವರು ಇನ್ನು ಉತ್ತಮವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಸ್ವಲ್ಪ ಜಾಸ್ತಿ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದೆ. ತಹಶೀಲ್ದಾರರು ೫ ಎಕರೆ, ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮೀಷನರ್ ೧೦ ಎಕರೆ, ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ೨೦ ಎಕರೆ ಹೀಗೆ ಡಿವಿಜನ್‌ಲ್, ಕಮೀಷನರ್, ರೆವಿನ್ಯೂ ಕಮೀಷನರ್ ಮುಂತಾದವರ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಏಕೆಂದಿರೋ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಕೊನೆಗೂ ಸಾಗುವಳಿ ಚೀಟಿ ಕೊಡುವವರು ತಹಶೀಲ್ದಾರರು. ಆದ್ದರಿಂದ, ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಏಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಿ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೆಲಸಗಳು ಜರೂರಾಗಿ ಆಗುತ್ತವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಲೋಪ ದೋಷಗಳಿವೆ, ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು. ಇನ್ನು ಲಂಚ ಕೊಡುವವರು ಯಾರು? ಕೆರೆಳದವರು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ, ತಮಿಳುನಾಡಿನವರು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ, ಕೊಡುವವರು ಕರ್ನಾಟಕದವರು, ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಕೊಡಬಹುದು ಮತ್ತೊಬ್ಬರು ಕೊಡಬಹುದು. ಅದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಸಾರ್ವ ಜನಿಕರು ಬುದ್ಧಿ ಮೆಂತರಾಗಬೇಕು, ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಮುಂದೆ ಬರಬೇಕು. ತಕ್ಕದ್ದರೆ ತಾನೇ ಲಂಚ ಕೊಡ ಬೇಕು; ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಏಕೆ ಕೊಡಬೇಕು? ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಮುಖಂಡರು ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಮುಂದೆ ನಿಲ್ಲಬೇಕು ಇನ್ನು ಹೋಟೆಲಿನ ಕಣ್ಣು ಮೇಕೆ ಮೇಲೆ ಎನ್ನುವ ಹಾಗೆ ದಯವಿಟ್ಟು ಪ್ರಾಂಟೀಷನ್‌ಗೆ ಕೈಹಾಕಬೇಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಕೃಷಿಲಾಯ ಅಮರ ಕೂಡ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಪ್ರಾಂಟೀಷನ್ ಇರತಕ್ಕ ಜಮೀನು ತರಿ-ಖುಷ್ಕಿ ಜಮೀನಿಗೆ ಸರಿಹೊಂದತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ, ಭದ್ರಾವತಿಯ ಕಾಗದ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಇದೆಯೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಈ ಪ್ರಾಂಟೀಷನ್ ಕೂಡ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳ ಬೇಕು. ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಹಂಚುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೋ ಹಾಗೆ ಈ ಪ್ರಾಂಟೀಷನ್ ಜಮೀನನ್ನು ಕೂಡ ಹಂಚುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಲೇಬರ್ ಪ್ರಾಬ್ಲಮ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಮಾನ್ಯ ಯಾಕ್ವಾ ಆಮರ ಅವರನ್ನು ಇದನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತಾ ೧೩ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಕಾಫಿ ಪ್ರಾಂಟೀಷನ್‌ನಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಏನಾದರೂ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸೀಲಿಂಗ್ ವಗೈರೆಗೆ ಕೈ ಹಾಕಿದರೆ ಆ ಒಂದು ಉದ್ದಿಮೆ ಸ್ವಾಯಿಲ್ ಆಗುತ್ತದ್ದಲ್ಲದೆ ತನ್ಮೂಲಕ ದೇಶದ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಕೂಡ ಹಾಳಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಈ ಉದ್ದಿಮೆಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗದ ರೀತಿ ಕಾನೂನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಜ್ಞರ ಸಲಹೆ ಪಡೆದು ಒಂದು ಲಿಮಿಟ್ ಇಟ್ಟು ಕೂಡ ಎಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಎನ್‌ಕೋರ್ಸ್ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಅಮರವರಿಗೆ ಕನ್‌ಫರ್ಮ್ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದನ್ನು ಕನ್‌ಫರ್ಮ್ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ೩೩ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಹರಿಜನರಿಗೂ ಒಂದೇ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ವಸತಿ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬಹುದು. ಇನ್ನು ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಮಿಕರ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕರು ಸಲಹೆ ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಒಂದೆ ಉತ್ತಮವಾದ ಸೇವೆ ವಗೈರೆ ಕುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದವರು ಸುಮಾರು ೯೦-೧೦೦ ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಬಾಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಅಡಲ್ಟೇಷನ್ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ೫೦ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಸಾಯು ತಕ್ಕ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಕೃಷಿಲಾಯ ಅಮರ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಬಗ್ಗೆ ಒಳಕಡೆ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದರು. ಆ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೂ ಕಳಕಳಿ ಇದೆ. ದಿನನಿತ್ಯದ ವೇತನ ಅವರಿಗೆ ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷ ೫-೬ ರೂಪಾಯಿ ಗಳಾದರೂ ದೊರೆಯಬೇಕು, ಪ್ರಾಂಟೀಷನ್ ಏರಿಯಾಗಳಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ ; ಆದರೆ ಕೆಲವು ಕಾರ್ಖಾನೆ ಗಳಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ದಿನಕ್ಕೆ ೮ ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಯೂ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಕೇವಲ ೧೦೦-೧೨೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿರಲಾದವರು ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ವಿಚಾರ ಮಾನ್ಯ ಕಾರ್ಯಕ ಸಚಿವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ೧೦ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಇನ್‌ಕ್ರಿಮೆಂಟು ಇಲ್ಲ ಪೂರೈಕೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲ ಕಾಫಿ ಕ್ಯೂರಿಂಗ್ ವರ್ಕ್‌ನಲ್ಲಿ ೨ ರೂಪಾಯಿಗೆ ದುಡಿದು ಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದು ಉಂಟು. ಆದ್ದರಿಂದ, ದಿನಕ್ಕೆ ೮ ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ದುಡಿಯತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕರು ಏನಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ವೇತನ ದೊರೆಯತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಬಿಸ್ಕಿವಿಷನೊಡನೆ, ಈ ಮೂರು ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಿ, ಇಷ್ಟು ಕಾಲ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಮಂಡಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲೂರು ಆನಂದರಾವ್.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇವತ್ತೇ ಉತ್ತರ ನೀಡುತ್ತಾರೆಯೇ ಹೇಗೆ ? ಇನ್ನು ಬಹಳ ಮಂದಿ ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಾಳೆ ಬೇರೆ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿವೆ ಮತ್ತು ಅಪ್ರೊಪ್ರಿಯೇಷನ್ ಬಿಲ್ ಸಹ ಇದೆ; ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗೆ ಇವತ್ತೇ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಮಾನ್ಯ ಬಸಪ್ಪನವರು ಮಾತನಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರ್ ರಾವ್.—ತಾವು ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಟೈಂ ಲಿಮಿಟ್ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಹುದಿತ್ತು. ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಸಹ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಮಯ ಬೇಕು. ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ನಾವು ಕೊಟ್ಟ ಸಲಹೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರವೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಅತ್ಯಪ್ರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಅಧಿವೇಶನ ಪ್ರಾರಂಭವಾದಾಗಿನಿಂದ ಹೀಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ತಾವು ಕಟ್ಟು ನಿಟ್ಟಾಗಿ ಎಿಯುವವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು ; ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಕೆಲವರಿಗೆ ಅತ್ಯಪ್ರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಖಂಡಿತ ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ಗಂಟೆ ಹೊಡೆದರೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ ; ಇದರಿಂದ ಎಲ್ಲರೂ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಯಾವ ಸದಸ್ಯರೇ ಆಗಲಿ ನಾನು ೩ನೇ ಸಾರಿ ಗಂಟೆ ಹೊಡೆಯುವುದರೊಳಗೆ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು.

† ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ಬಸಪ್ಪ (ಚಾಮರಾಜನಗರ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕಳೆದ ಭಾರಿ ನನಗೆ ರಿವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅವಕಾಶ ದೊರೆತಿತ್ತು. ಆಗ ನಾನು ಅನೇಕ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದೆ. ಬಹುಶಃ ರಿವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆಗ-ತಾನೇ ಆ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು ; ಇನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಈ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಸರಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿ ಅವರಿಗೆ ಇದೆ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ಆ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಬಹಳ ನಿರಾಶೆಯಿಂದ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲ ಇಲಾಖೆಯವರು ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಂತೆ ತಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಆದರೆ ಆ ವರದಿಯನ್ನು ಓದಿದರೆ ಈ ಇಲಾಖೆ ಕಿಂಚಿತ್ತೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಯಾರಿಗಾದರೂ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಮೊದಲ ೫ ಪುಟಗಳಲ್ಲಿ ಡಿಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರನ್ನು ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ನಂತರ ೫ ಪುಟಗಳು ವಕ್ಟ್ ಬಗ್ಗೆ, ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ೨ ಪುಟಗಳು ಮುಜರಾಯಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಎಷ್ಟು ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ತಾವು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಅವನ್ನೆಲ್ಲ ತಾವು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇಂಪ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ? ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಎಡರುತೊಡರುಗಳಿದ್ದರೆ ಅವನ್ನು ನೀವು ಡೀಲ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ? ಬಹುಶಃ ತಾವು ವರದಿಯನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೀವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ತಾವು ನೋಡಿದ್ದರೆ, ತಾವೇ ಇಲಾಖಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕರೆಸಿ ಇದು ನಾನು ಊಹಿಸಿದ ವರದಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ವರ್ನ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ನಾನು ಈ ವರದಿಯನ್ನು ನೋಡಿದ ಮೇಲಂತೂ ಬಹಳ ಡಿಸ್ ಅಪಾಯಿಂಟ್ ಆಗಿದ್ದೇನೆ. ಕಳೆದ ಸಾರಿ ನಾನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಎಲೇಜ್ ಲೆವಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಕೊಲ್ಡ್‌ಪ್ಸ್ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೆ. I am thoroughly disappointed on seeing the report. We welcome abolition of hereditary officers, They must execute the latest government orders and all that. ಇವತ್ತು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ನೆಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಜನ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೊಳಗೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಎಲೇಜ್ ಆಕೌಂಟೆಟ್ ಇದ್ದಾನೆ.

೫.೦೦ ಪ. ಎಂ.

You have given a primary responsibility to maintain the pahan. ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ತಾವು ಈ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರಿಫಾರಂಸ್ ಅನ್ನು ಇಂಪ್ಲಿ ಮೆಂಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. I am also a Tribunal Member. We have to take decision on the documentary evidence? ವಿಲೇಜ್ ಆಕೌಂಟಿಂಗ್ ಪಹಣಿ ಯಾವರೀತಿ ಬರೆದಿರುತ್ತಾನೋ ಅದು ನಮಗೆ ಡಾಕ್ಯು ಮೆಂಟರಿ ಎವಿಡೆನ್ಸ್ ಆಗಿ ಇರುತ್ತದೆ, ಅವನು ಅದರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮೂರು ತರಹ ಬರೆದಿರುತ್ತಾನೆ. ಆ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ನಾವು ನಂಬುವುದು ಹೇಗೆ? ಅವನ ಮೇಲೆ ತಾವು ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ? ಅವರು ಆ ಊರಿನಲ್ಲೇ ವಾಸಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಏನು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ? ಅವರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ವಾಸಕ್ಕೆ ಮನೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವರನ್ನು ಇಲ್ಲೇ ಇರುವಂತೆ ನಾವು ಫೋರ್ಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ವಾಸಕ್ಕೆ ಮನೆಯನ್ನು ಬದಗಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಹಿಂದೆ ಕೂಡ ತಾವು ಅವರಿಗೆ ಆಯಾ ಊರ ಗಳಲ್ಲಿಯೇ ವಾಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಒಂದು ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಅವರಿಗೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ವಾಸಕ್ಕೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಬದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ? ನಿಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯ ತಹಶೀಲ್ದಾರರವರು ಹಾಗೆ ಲೋಕಲ್ ಆಫೀಸರ್ಸ್ ಅಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ವಾಸಕ್ಕೆ ಮನೆ ಇದ್ದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದಾರೆಯೇ? ಇವತ್ತು ತಾವು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಗ್ರಾಮವುಳ್ಳದ್ದಲ್ಲಿ ಬಹುಶಃ ರೈತ ಯಾವುದೇ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳ ಬೇಕಾದರೆ, ಕಂದಾಯವನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ರಸೀದಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಈ ಪಹಣಿ ರೆಕಾರ್ಡ್‌ನಿಂದ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ರೈತರಿಗೆ ಈ ವಿಲೇಜ್ ಆಕೌಂಟಿಂಗ್ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಅಪ್ರೋಚ್ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಸರಿಯಾದ ಸಂಬಂಧ ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವು ಈ ಕೂಡಲೇ ತಹಶೀಲ್ದಾರರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಶೇಕ್‌ದಾರರಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ನಿರ್ದೇಶನ ಕೊಟ್ಟು ಗ್ರಾಮವುಳ್ಳದ್ದಲ್ಲಿ ವಿಲೇಜ್ ಆಕೌಂಟಿಂಗ್ ವಾಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕಳೆದ ಸಾರಿ ನಾವು ಈ ಜಮಾಬಂದಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಶ್ಲಾಘೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಈ ಜಮಾಬಂದಿಯ ಉದ್ದೇಶ ಸಫಲವಾಗುತ್ತಿದೆಯೇ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ರೆವೆನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿ ಅವರ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಜಮಾಬಂದಿಯಲ್ಲಿ ಮೂರು ತರಹ ಇದೆ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನಡೆಯತಕ್ಕಂಥ ಜಮಾಬಂದಿ, ಹೋಬಳಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯತಕ್ಕಂಥ ಜಮಾಬಂದಿ ಹಾಗೂ ವಿಲೇಜ್ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನಡೆಯತಕ್ಕಂಥ ಜಮಾಬಂದಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ಮೂರು ರೀತಿ ಇದೆ. ಹೋಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ರೆವೆನ್ಯೂ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಅಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ರೆಕಾರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ಚೆಕ್ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ; ಅಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಚಟುಗಳು ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಇದೆ, ಎಷ್ಟು ದರಕಾಸ್ತ್ ಜಮೀನು ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಇದೆ. ಎಷ್ಟು ಅಲೆನೇಷನ್ ಆಗಿದೆ, ಅಕೆಜಷನ್ ಆಫ್ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರಿಕಾರ್ಡ್ಸ್ ಎಷ್ಟು ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಇದೆ. ಅವು ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಇದೆ ಎಂಬ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ರೆಕಾರ್ಡ್ಸ್ ಚೆಕ್ ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಏನು ರೆಮಡಿ ಕೊಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಜಮಾಬಂದಿ ಆಗಬೇಕಾದಂಥ ಸಂದರ್ಭ ದಲ್ಲಿ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್-ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಬಂದು ಅದನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ವಿಲೇಜ್ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನಡೆಯತಕ್ಕಂಥ ಜಮಾಬಂದಿ ಜಮಾಬಂದಿಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ತೊಂದರೆಗಳಿಗುತ್ತಿವೆ. ತಾವು ಈ ತೊಂದರೆ ಗಳಿಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ನಾನು ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಚ್ಚು ಖಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ತಾವು ರೆವೆನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಒಂದು ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ; I want to finish the revenue work within one month. This is the Statement made by the Hon. minister for Revenue. I have got the statement with me ಹೀಗೆ ತಾವು ಹೇಳಿದಮೇಲೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ೧೦ ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ಲೆನ್‌ಆಫ್‌ಡ್ ಕಲ್ಟಿವೇಷನ್ ಇದೆ. ನಾವು ಇದೇ ಸದ್ಯದಲ್ಲಿ ಅದು ಎಷ್ಟು ವರ್ಷದಿಂದ ಇದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ತಾವು ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ವರ್ಷದಿಂದ ಇದೆ ಯೆಂದು ಮುಗಮುಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ತಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯವರು ಏನು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು

೧೦ ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲದಿಂದ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. I have alleged it is more than 30 years but they say it is more than 10 years. It not denied. They don't want to accept that it is more than 30 years but they have accepted that it is mere then ten years. ತಾವು ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒಂದು ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸುತ್ತೇವೆ' ಎಂದು ಓಂದ ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ತಾವು ಈ ಬಾತೆ ಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಒಂದು ವರ್ಷದ ಮೇಲಾದರೂ ಕೂಡ ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಏನೂ ಕೆಲಸಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯ ರೆವೆನ್ಯೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಡಿವೀಷನಲ್ ಕಮೀಷನರ್ ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. 'ಓ ಡಿವೀಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಓ ಜನ ಡಿವೀಷನಲ್ ಕಮೀಷನರ್ ಇದ್ದಾರೆ. I don't know really what their functions are. ಅವರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರೋಗ್ರೆಸ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲವೋ ಏನೋ, ಅಥವಾ ಈ ಕೆಲಸ ಅರ್ಥವಾಗದೇ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರೋಗ್ರೆಸ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲವೋ ಏನೋ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು Divisional Commissioners Office is a Post Office ಎಂದು. ಈಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅದು ಹಾಗೆ ಇದೆ. ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಯೊಬ್ಬರು ಎಸ್.ಎಫ್.ಡಿ.ಎ. ಯಲ್ಲಿ ಚೀಫ್‌ಮನ್ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಎಸ್.ಎಫ್.ಡಿ.ಎ.ಯಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ರೈತರನ್ನು ನ್ಯೂಮರೇಟ್ ಮಾಡಿ ಅನೇಕ ವಿಧವಾದ ಕನ್ಸಿಷನ್ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು, ಅವರಿಗೆ ಸಾಲಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ೨ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ತಾವು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. Alright, we are satisfied with that. ಸಣ್ಣ ರೈತರಿಗಾಗಿ ಇಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಹಣ ವಿರ್ಚಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅದು ಸಣ್ಣ ರೈತರಿಗೆ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಹಣ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸಣ್ಣ ರೈತರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ವುದ್ದಿವೆಂದ ಹೇಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಹಣ ಇದೆ, ಸಣ್ಣ ರೈತರು ಇದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಿದ್ದೂ ಕೂಡ ಸಣ್ಣ ರೈತರಿಗೆ ದೊರೆಯಬೇಕಾದಂಥ ಬೆನ್‌ಫಿಟ್ ಅವರಿಗೆ ದೊರೆಯುತ್ತಾ ಇಲ್ಲೆಂದುದೇ what is your officer doing? He is the Chairman of the S.F.D.A. This is the work of the Divisional Commissioner. I also agree with the hon. Member who suggested that he is doing the post office work. ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನೇರವಾಗಿ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗತಕ್ಕಂಥ ಕನ್ಸಿಷನ್‌ಡೆನ್ ಎಲ್ಲಾ ಇವತ್ತು ಡಿವೀಷನಲ್ ಕಮೀಷನರ್‌ಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಇದು ಅವರ ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಹೋಗತಕ್ಕಂಥ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆಯೇ? ಡಿವೀಷನಲ್ ಕಮೀಷನರ್ ಹುದ್ದೆ ಈಗ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ದರಕಾಸ್ತಿ ಜಮೀನುಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ನನ್ನ ಬಜೆಟ್ ಭಾಷಣದ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಜಮೀನು ಇಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಬಡವರು ಹೇರಳವಾಗಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರೆಲ್ಲಾ ಇವತ್ತು ನಿರ್ಗತಿಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ನೀವು ಜಮೀನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಅವರು ಯಾವರೀತಿ ಜೀವನ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅವರು ಇವತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಜಮೀನುಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ನಿಮಗೆ ಕಂದಾಯ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ; ಅವರನ್ನು ಕಂದಾಯ ಕೇಳುವವರು ಯಾರೋ ಇಲ್ಲ; ಅದು ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಎಂದು ಹೇಳಿ ರೆವೆನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯವರು ಕಂದಾಯ ಕೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ; ಅದು ರೆವೆನ್ಯೂ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಫಾರೆಸ್ಟ್‌ನವರು ಕಂದಾಯ ಕೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಅವರ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಮಾರ್ಗ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ, ನೀವು ಆ ಜಮೀನುಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡಿ, ನಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ಸಾಗಿಸಿ ಎಂದು ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಅಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತಾವು ಇನ್ನೆಷ್ಟು ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವು ದಯವಿಟ್ಟು ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ಈ ಟ್ರಸ್ಟ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾಗರೇವರು ಒಂದು ಬಳ್ಳಿಯ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ತಮ್ಮ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿಯೂ ಆ ವಿಚಾರವನ್ನು ತಾವು ಉದಾಹರಿಸಿದ್ದೀರಿ.

In the Annual Report, about Public Trusts, it has been stated thus :—

“The Number of trusts registered in this office till 31st March 1977 is 10,339 and by 31st March 1978 is 10,360, the particulars of the trusts registered during the year under report is as under...”

Out of these 10,000 trusts, how many people have given the accounts? you have stated that during the year, 3,110 audit reports including the statements of Schedules IX-A and IX B have been received. You have further stated as follows :—

“These audit reports and statements of Schedule IX-A and IX-B in respect of many institutions related to the period for more than one year. In most of the cases, the trustees have failed to submit the accounts in time and action has been taken to obtain the same...”

What is your department doing?

SRI B. BASAVALINGAPPA.—I have already stated on the Floor of the Legislative Council that those who have not submitted the accounts properly in accordance with the provisions of law, their registration will be cancelled. We are going to cancel their registration.

SRI M. C. BASAPPA.—In most cases, the trustees have failed to submit the accounts in time. You have stated this in your report. Out of this 10,000, 1/3 might have been submitted and the remaining 2/3rds might not have been submitted the accounts. They don't know that they have to submit the accounts. Your Department won't issue even a notice to those people to submit the accounts. Every year they will have to submit the accounts and those accounts should be published in your Registration Office. It should be there for 15 days for publication but the trusts are not submitting the accounts and your Office is keeping quiet and there is no good of registering the trust.

SRI B. BASAVALINGAPPA.—It is a voluntary organisation and the responsibility must be understood by the people who are going to have a registered trust and not the Government.

SRI M. C. BASAPPA.—The Government has got a responsibility. It is the obligatory duty of that voluntary organisation to submit the accounts within a certain time failing which the Department should take action. If they don't render accounts then what is the good of registering the trusts? The trusts are registered just to gain the public confidence and to see that the accounts are rendered properly. ಅದರ ತಾವು ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆ ನೋಡಬಿಟ್ಟು, 'ನಾನು ಆಸ್ಥಾಯಕ' ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಇದನ್ನು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಬ್ರಹ್ಮನು ವಿಶ್ವಕ್ಕೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾನೆ. ಈ ಕನ್ಸಾಲಿಡೇಷನ್ ಆಫ್ ಹೋಲ್ಡಿಂಗ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಎದುರುಕೊಡರುಗಳು ಇದೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ

ಸದಸ್ಯರು ಈಗಾಗಲೇ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏನೊಂದು ಕಾನೂನು ಇದೆ ಇದನ್ನು ತಾವು ಹಾಪ್ ಹಾರ್ಟಿಡ್ ಆಗಿ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೀದ್ದರಿ ; ಕನ್ಸಾಲಿಡೇಷನ್ ಆಫ್ ಹೋಲ್ಡಿಂಗ್ಸ್ ನ್ನು ಮಾಡ ಬೇಕು ಎಂದು ತಾವು ಇದನ್ನು ಸೋರಿಯಸ್ ಆಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅವರು ತಾವು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಇದು ಯಶಸ್ವಿ ಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಯಾವ ಪ್ರಯತ್ನವೂ ನಡೆಯಲಿಲ್ಲ ; ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ತಾವು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟು ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರ ಶೆಟ್ಟಿ :—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಏನಿವೆ ಇವು ಮಹತ್ವವಾದ ಬೇಡಿಕೆಗಳಾಗಿವೆ. ಈ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಲು ಈ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ೪.೫ ಜನ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಬಹಳಷ್ಟು ಆತುರದಿಂದ ಇದ್ದಾರೆ. ಈವತ್ತು ಇವರೆಲ್ಲಾ ಮಾತನಾಡಲಿ. ನಾಳೆ ದಿವಸ ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ೧೧ ಗಂಟೆಗೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿ, ಪ್ರಶೋತ್ತರಗಳೆಲ್ಲಾ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡಲಿ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್ :—ಮಾನ್ಯ ಭಾಸ್ಕರ ಶೆಟ್ಟಿ ಯವರು ಅನುಕೂಲ ಸಿಂಧುವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದು ಬಯಸಿದಾಗ ಹೆಚ್ಚು ಹೊತ್ತು ಕುಳಿತು ಕೊಳ್ಳೋಣವೆನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ಎರಡು ನಿಮಿಷಗಳ ಕೆಳಗೆ ಯಾರು ಮಾತನಾಡುವುದು ಬೇಡ, ಇವತ್ತೇ ಚರ್ಚೆ ಮುಗಿದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಸಹ ಇವತ್ತೇ ಉತ್ತರ ಕೊಡಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು, ಈಗ ಅದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಸದಸ್ಯರು. ಆದರೆ, ಸದಸ್ಯರು ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲಿ, ಅವರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡೋಣವೆನ್ನುವ ಸೌಜನ್ಯದ ಮನೋಭಾವನೆ ಅವರಲ್ಲಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಕೇವಲ ಕೆಲವೇ ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ನಿಮಗೆ ಸಹಕಾರ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿರುವ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಕೊಲಂಕಾಷವಾಗಿಯಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಸ್ಕೂಲವಾಗಿ ಹೇಳದೆ ಹೋದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ಬಿ. ಶಂಕರರಾವ್ :—ತಾವು ಭಾಷಣವನ್ನೇ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಿರಲ್ಲಾ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್ :—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮೊದಲು ಮಾನ್ಯ ಶಂಕರರಾವ್ ಅವರಿಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಿ.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ಬಿ. ಶಂಕರರಾವ್ :—ನನಗೆ ಮೂವತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಅನುಭವವಿದೆ; ನೀವೇನೂ ಹೇಳಿಕೊಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರಶೆಟ್ಟಿ :—ಮಾನ್ಯ ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್ ರವರೂ ಸಹ ಈಗ ಸಮಯಸಾಧಕರಾದರು!

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ :—ಇಂದು ನಾನು ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡಲೇಬೇಕು; ಕೆಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಯ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ತಾವು ಮುಗಿಸಲೇಬೇಕು. ಇಂದು ಸಂಜೆ ಏಳು ಗಂಟೆಯಾದರೂ ನಾನು ಉತ್ತರ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು :—ನನ್ನ ದೇನೂ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ, ನಾನು ಇಂದು ಎಷ್ಟು ಗಂಟೆಯವರೆಗಾದರೂ ಕುಳಿತು ಕೊಳ್ಳಲು ಸಿದ್ಧ. ತೀರ್ಮಾನ ಸಭೆಗೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದು.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಅನಂದರಾವ್ :—ಇಂದು ಸಂಜೆ ಅರು ಗಂಟೆಗೆ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಸಭೆ ಇದೆ; ನಾವು ಅದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಯಾರು ಬೇಕಾದರೂ ಮಾತನಾಡಬಹುದು; ನಾಳೆ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡಲಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರಶೆಟ್ಟಿ :—ಇದಕ್ಕೆ ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ನಾಳೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಲಿ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್ :—ನಾಳೆ ಹನ್ನೊಂದು ಗಂಟೆಗೆ ಸೇರೋಣ. ಇಂದು ಮಾತನಾಡುವ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಮಾತನಾಡಲಿ; ನಾಳೆ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡಲಿ. ಆದರೆ, ಈವತ್ತು ಸಂಜೆ ಆರು ಗಂಟೆಗೆ ನಾವು ಪಕ್ಷದ ಸಭೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರಶೆಟ್ಟಿ:—ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಉಪನಾಯಕರು ಹಠ ಬಿಡದಿದ್ದಾರೆ; ಆಗಲಿ ಸ್ವಾಮಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು:—ಆಗಬಹುದು. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಡಿ.ಟಿ. ರಾಮಂ ಅವರು ಮಾತನಾಡುವರು.

† ಶ್ರೀ ಡಿ.ಟಿ. ರಾಮಂ (ಚನ್ನಪಟ್ಟು):—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ರಾಜಸ್ವ ಮತ್ತೂ ಅಬ್ಬಾರಿ ಸಚಿವರ ಗಳು ತಂದಿರುವ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಎಲ್ಲ ಇಲಾಖೆಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವಪೂರ್ಣವಾದ ಇಲಾಖೆ—ಈ ರಾಜಸ್ವ ಇಲಾಖೆ. 'ದಂಸಯೆ ದೊಡ್ಡ ಅಣ್ಣ ದುಡಿದು ದುಡು ತಂದುಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ಆಮೇಲೆ ಮನೆಮಾತೇ ನಡೆಯುತ್ತದೆ.' ಹಾಗೆಯೇ, ಈ ರಾಜಸ್ವ ಇಲಾಖೆ ಕೊಡ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ತಹಶೀಲ್ದಾರರೇ ಸರ್ಕಾರ. ಆದರೆ, ದುರದೃಷ್ಟವೆಂದರೆ ತಹಶೀಲ್ದಾರರುಗಳು ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಮುದ್ದುಪನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರುಗಳಿಗೆ ಮತ್ತೆ ಜೀವ ತುಂಬಿ ಶಕ್ತಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆಶ್ವಾಸನೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಬಹಳ ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹವಾದ ವಿಚಾರವಾಗಿದೆ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರುವ ತಹಶೀಲ್ದಾರರಿಗೆ ಮಾನ್ಯ ಕಮಾಯ ಸಚಿವರು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿರುವ ಹಾಗೆ ವಾಟಿ ಕವಾಗಿ ನೀಡುವ ಕೇವಲ ನಾಲ್ಕು ನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳಲ್ಲೇ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ, ಈ ಹಣವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿ ಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲಹೆ ಮಾಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಉಪ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರ್ ಅವರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರೋವಿನ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ, ಹೇರೆ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿ ಬೇಕಾದರೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರ್ ಕಛೇರಿ ಇರುವ ಊರಿಗೆ ಒಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಹುದ್ದೆ ನಿಲ್ಲಬೇಕು, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೂ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರನ್ನು ನೇಮಿಸಿದರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ದಕ್ಕೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಮಯವಾಗುವುದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ.

ಇನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ, ಅಲ್ಲಿಗೆ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳೇ ಪ್ರಮುಖ ಅಧಿಕಾರಿ. ಈತ ಎಲ್ಲ ಇಲಾಖೆಗಳ ಸಮನ್ವಯಾಧಿಕಾರಿ. ಆದುದರಿಂದ, ಅವರ ಯೋಗಕ್ಷೇಮವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಅವರನ್ನು ಬರೀ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೆಂದು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆ ಹೊರತು ಸಾಮಾನ್ಯ ಆಡಳಿತ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಬಾರದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸ್ವಾಮಿ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಒಬ್ಬ ಸಾಮಾನ್ಯ ರೈತ ಪೃಥುಮಿಕ ಭೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಅವನು ಪತ್ರ ಬರೆದುಕೊಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಫೀಜು ಕೂಡ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇವೊತ್ತು ರೈತರ ಉದ್ಧಾರವಾಗಬೇಕಾದರೆ ತಾವು ಸ್ವಾಮೀ ಆಕ್ಟ್ ಬಿಡು ತಂದಿದ್ದೀರಿ ಅದನ್ನು ಬಿಡಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಭೂ ಸುಧಾರಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕು ಅಂದರೆ, ಇದು ಬಂದು ಬೊಡ್ಡ ಪ್ರಗತಿಪರ ಪಾದಾಂತವ ನೀತಿ ಎಂದು ನನ್ನ ಮನೋಭಾವವೇ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಉಳುವವನೇ ಭೂಮಿಯ ಬಡೆಯ ಎಂಬ ನೀತಿಯನ್ನು ಬಿಡು ತಂದಿದ್ದೀರಿ ಅದು ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ ರೈತ ನನಗೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಭೂಮಿ ಸಿಕ್ಕದೆ ಎಂದು ಆತ್ಮ ಸಂತೋಷ ಹೊಂದಿದ್ದಾನೆ. ಇನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರು ಸುತ್ತಮುತ್ತ ೧೦ ಮೈಲಿಗಳಷ್ಟು ಸೀಮಿತದಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕ ಜಮೀನಿನ ಒಡೆಯರು ಯಾರು ಇರುತ್ತಾರೆ ಅವರು ವಾರ್ಷಿಕವಾಗಿ ಬೆಳೆಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇವೊತ್ತು ಬಂದು ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಸುಮಾರು ಬಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆ ಬಾಳುತ್ತದೆ. ಇವೊತ್ತು ಯಾರು ಹೆಚ್ಚು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ ಅವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಭೂ ರಹಿತ ಜನರಿಗೆ, ವಸತಿ ಒಸರಿಗೆ ಈ ಹತ್ತು ಮೈಲಿಯೊಳಗೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು ಸುಖವಾಡ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಪ್ರವೃತ್ತಿ ವೇತನದ ಬಗ್ಗೆ ಅರ್ಜಿಗಳು ಆರ್ಡರ್ ಆಗಬೇಕಾದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ತಾವು ಶಾಸಕರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ತಹಶೀಲ್ದಾರರು ಅಲ್ಲಿಯ, ಆಯಾಯ ಪ್ರದೇಶದ ಶಾಸಕರನ್ನು ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಅಂಗಮಿಕಲಿಗೆ, ಪ್ರವೃತ್ತಿ ವೇತನಕ್ಕೆ ಅರ್ಜಿರಾದ ದೃಢಿಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಬೇಗ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಇದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ಣ ವಿರಾಮ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತು ತಮಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು ಅಂದರೆ, ಬೆಂಕಿ ಆಕಸ್ಮಿಕ ನಿಧಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದಂತಹ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಮೊನ್ನೆ ೯-೧೦ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿಸಿನರೆ ಮನೆಗಳು ಸುಟ್ಟವು, ಒಂದು ಮಗು ಜೀವಂತ ದಹನವಾಗಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಇನುವರೆಗೂ ಸರಿಯಾದಂತಹ ನಿಧಿಯನ್ನು ನೀಡಲಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ಬೆಂಕಿ ಆಕಸ್ಮಿಕ ನಿಧಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿ ಅದರ ಮೂಲಕ ಅನಾರ್ಥಕ ವಾದಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಬೇಗ ಅದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನ ಸಿಕ್ಕುವಂತಹ ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಾದ ಅಬ್ಬಾಸಿ ಸಚಿವರಿಗೆ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಬೇಕು ಅಂದರೆ, ಇವತ್ತು ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ಬಳಿ, ಸಾವ ಜನಿಕರು ಓಡಾಡುವ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ, ಊರಿನ ಮಧ್ಯೆ ಬೀದಿಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಮದ್ಯ ಪಾನ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಒಂದು ಮೈಲಿ ದೂರ ಹಾಕಿ ಕುಡಿಯತಕ್ಕವರು ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಕುಡಿದು ಕೊಂದು ದುಃಖಗಿ ಹೋಗಲಿ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮದ್ಯಪಾನ ಸಂಯಮಮಂಡಳಿ ಏನಿದೆ ಅದು ಹೆಚ್ಚು ಕರ್ತವ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರು ಹೆಚ್ಚು ಕರ್ತವ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಕುಡಿತದ ಸಂಖ್ಯೆ ಬದಲಾಗುವ ಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರ ಆರ್ಥಿಕ ಮಟ್ಟ ಸರಿ ಹೋಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಬಗರ್ ಹುಕುಂ ಸಾಗುವಳಿಯನ್ನು ಪ್ರಭಾವಯುತ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮಂತರು ಮಾಡಿ ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಅವರಿಂದ ಬಿಡಿಸಿ ಬಡವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಬಡವರು ಏನಾದರೂ ಅರ್ಥ, ಮಂಕಾಲು ಎಕರೆ ಮಾಡಿಸರೆ ೪೪, ೪೪ಎ, ಎಂದು ನಿಮ್ಮ ರೆವಿನ್ಯೂ ಕೋಡ್‌ನಲ್ಲಿಡೆ ಅದನ್ನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಜಾರಿಗೆ ತನ್ನ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಜಲಾಶಯ ಇದೆ, ಆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಅಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ರೈತರಿಗೆ ಭೂ ಕಂದಾಯ ಮತ್ತು ನೀರಿನ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಿನಾಯಿತಿ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇವತ್ತು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸಾಮಾಜಿಕ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರಬೇಕು, ಬಡವರ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಕಂಪ ತೋರಿಸಬೇಕು. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಕ್ಷ ಆಡಳಿತವನ್ನು ತರತಕ್ಕಂತಹ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕು. ನಾನು ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಭೂ ನ್ಯಾಯಮಂಡಲಿಯಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯನಾಗಿ ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತವಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ಅಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಅಂದರೆ ಕೆಲವು ಪಟ್ಟಭದ್ರಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳು ಸೇರಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ನಿಜವಾದ ಗಣಿದಾರರನ್ನು ಹೊರಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ, ನಾವೇ ಗಣಿದಾರರು ಎನ್ನುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸುವರ್ಣರು ನೂರಾರು ಎಕರೆ ಆಗಬಹುದು, ನಾನು ಬಹಳ ವಿಚಿತ್ರಣಿಯಿಂದ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲಿಂದಲೂ ಪಟ್ಟಭದ್ರಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಕಡಿವಾಣವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಇದ್ದೆ. ದುರಾದ್ಯಷ್ಟವಶಾತ್ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ನಾನು ಹೇಳಿದ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಹಾಕದೆ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಇವತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ ಅಂದರೆ ಪಹಣಿ ತಿದ್ದುಪಡಿಸಿಗಳಾಗಿವೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಅರ್ಥ ಡಜನ್ ಎ.ಎ.ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ರೆವಿನ್ಯೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಆಗ ತಮಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ, ಅವರೇನಾದರೂ ಅಲ್ಲಿ ಪಹಣಿ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ನಾನು ನನ್ನ ಸದಸ್ಯತ್ವಕ್ಕೆ ರಾಜೀನಾಮೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಈ ಪುನೆಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹೊರಟು ಹೋಗುತ್ತೇನೆ. ಈ ತರಹ ಪಹಣಿಗಳು ತಿದ್ದುಪಡಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಇದಕ್ಕೆ ನೀವೇ ಜವಾಬ್ದಾರರಾಗುತ್ತೀರಿ. ಇನ್ನು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಜಡ್ಡಮೆಂಟ್ ಪೊನ್‌ನೊ ಮಾಡುವುದು ಇದೆ. ಇದು ಪಟ್ಟಭದ್ರಹಿತಾ ಸಕ್ತಿಗಳ ಹರವಾಗಿ ಇದೆ. ಅದುದರಿಂದ ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ತಾವು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಸಿ.ಬಿ.ಐ.ನವರಾಗಲೀ, ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಆಗಲಿ ಕಳುಹಿಸಿ ಸತ್ಯವನ್ನು ಹೊರಕ್ಕೆ ಹಾಕಬೇಕು. ಆಕಸ್ಮಾತ್ ರಾಮು ತಪ್ಪು ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ ಅನ್ನುವುದು ತಮಗೆ ಕಂಡುಬಂದರೆ ಆಗ ತಾವು ನನಗೆ ಏನು ತಪ್ಪು ವಿಧಿಸುತ್ತೀರಾ ಅದಕ್ಕೆ ದೋಷಿಯಾಗುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ಇವತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಎನ್‌ಕೆಯಿರಿ ಮಾಡಿಸದೆ ಹೋದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕುವುದಿಲ್ಲ, ಅದುದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ, ಕಾಲೇವಕಾಶ ಕಡೆವು ಇರುವುದರಿಂದ, ಇಷ್ಟುಕಾಲ ಮಾತನಾಡಲು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನನಗೆ ಅನುಮತಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಪಂದಿಸಿ ವನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ವೈಗಂವಕರ್ (ಕಾರ್) : ಶ್ರೀ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ದಿವಸ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕಂತಹ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸಿ ಸಾಲ, ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇವೊತ್ತು ರೆವಿನ್ಯೂ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಈ ಕಿರುಹೊತ್ತಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅಂದರೆ 4.12 lakhs disposed cases. ಅದರಲ್ಲಿ 2.25 lakhs occupancy right granted ಅಂದರೆ 1.57 lakhs dinied. Out of these 1,074 have availed of legal aid and remaining tenants not availed of the opportunity of the legal aid. 1,074 ಕೇಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಲೀಗಲ್ ಎಯಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ. ನನ್ನ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಪರಿಸರದ ಕೇಸುಗಳು ಇರಬೇಕು. ಇವೊತ್ತು ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಮತದಾರರು ಸುಮಾರು ೬೦೦ ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ದೂರದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ ಆ ಬಡ ರೈತರಿಗೆ ಕೋರ್ಟ್‌ ಎಂದರೆ ಏನು, ಕೋರ್ಟಿನಿಂದ ಹೇಗೆ ದೂರಕಿಕ್ಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ನನ್ನ ಸೂಚನೆ ಇಷ್ಟೆ. ನಮ್ಮ ರೈತನ ಸಾಮಾನ್ಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಯದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಏನು ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದಾರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಆತನ ಮನೆಯ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಒದಗಿಸುವಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇವತ್ತು ಯಾವುದೇ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಹೊರಬಿದ್ದು ಕೂಡಲೇ ಆತನಿಗೆ ಅದು ಗೊತ್ತಾಗಬೇಕು. ಅದರಿಂದ ಅವನು ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಪಡೆದು ಕೊಳ್ಳುವಂತಿರಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಯಾವ ರೈತನೂ ಕೂಡ ೫೦೦-೬೦೦ ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ದೂರದಿಂದ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕಛೇರಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಕಂಡು ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ತಮಗೆ ನನ್ನ ಅನುಭವವನ್ನೇ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ. ಒಮ್ಮೆ ನಾನೇ ಒಬ್ಬ ರೈತನನ್ನು ಯಾವುದೋ ಒಂದು ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಪಟ್ಟ ಕಷ್ಟವನ್ನು ವರ್ಣಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುವಾಗ ಒಬ್ಬ ಬಡ ರೈತ ಸರ್ಕಾರಿ ಆಡಳಿತಗಳು ಏನೇನು ಹೊರಬಿಟ್ಟಿತ್ತುವೆ. ಅವುಗಳಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಪಿ. ಎಂ.

ಸ್ವಾಮಿ, ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಯಾವ ಟೆನೆಂಟ್‌ಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ ಅವರು ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್‌ಗೆ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದ ಕಾಲ ಮುಗಿದು ಹೋಗಿದೆ. ಇನ್ನೂ ಬಹಳ ಜನರು ಈ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಕನಿಷ್ಠ ಇನ್ನೂ ೬ ತಿಂಗಳಕಾಲ ಸ್ಪೆಂ ಎಕ್ಸ್‌ಟೆಂಡ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಸರ್‌ಪ್ರಸ್ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಡಿವಿಷನ್ ಮೊದಲನೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಿಸ್ ರೆಪ್ರೆಸೆಂಟೇಷನ್ ಆಗಿರುವ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಂಥ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್‌ನವರು ರೀ ಓಪನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಮೂರನೆಯದಾಗಿ, ಟೆನೆಂಟ್‌ಗೆ ಆಕ್ಯುಪೆನ್ಸಿ ರೈಟ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಡಿಸ್‌ಪ್ಯೂಟ್ಸ್ ಬರುತ್ತವೆ. ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ರೈತನಿಂದ ಹಣ ತುಂಬಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಕಾಲಾವಕಾಶ ಕೊಡಲು ಈ ಬಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೀಫಾರಂಸ್ ಆಕ್ಟ್‌ನ ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಏನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಅದರ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಪೂರ್ಣ ಮಾಡಿದಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ನಾಲ್ಕನೆಯದಾಗಿ, ಟೆನೆಂಟ್‌ಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿರುವ ಮೂಲಭೂತ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್ ಫೇರ್‌ಮನ್‌ಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಒಂದು ಸುತ್ತೋಲೆ ಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಸೂಚನೆ.

ಸ್ವಾಮಿ, ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಆಫ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಡ್ಯೂಸ್ ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ತಾವು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಅರಿಯರ್ಸ್‌ನ್ನು ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಸ್ವಾಮಿ, ರೈತನಿಂದ ಬರಬೇಕಾದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಬಾಕಿಯೂ ರೆವಿನ್ಯೂ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗೇ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗಳೂ ಸಂಬಂಧಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಅದರೂ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ರಿಕವರಿಯನ್ನೂ ರೆವಿನ್ಯೂ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನವರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅವರಿಗೆ ಹೊತ್ತುಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ರಿಕವರಿ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ಹೋಗುವವರು ಬಡಜನರ ಬಗ್ಗೆ, ವೀಕರ್ ಸೆಕ್ಷನ್ ಬಗ್ಗೆ

ಅನುಕಂಪವುಳ್ಳವರಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ತಾವು ಒಂದು ಸುತ್ತೋಲೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿರುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಅವರು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸಾಹುಕಾರರ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಕಂಪವುಳ್ಳವರಾಗಿರುತ್ತಾರೆಯೇ ಹೊರತು ಬಡವರ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಕಂಪವುಳ್ಳವರಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಬಡವರ ಮನೆಗೆ ಜಪ್ತಿಗೆ ಹೋದಾಗ ಇವರ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ ಪಾತ್ರೆಗಳು, ಬಟ್ಟೆ ಬರೆಗಳನ್ನು ಬಾಚಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಹರಾಜು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಸೂಚನೆ.

ಇನ್ನು ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ತಹಸೀಲ್ದಾರರವರ ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಾಗಲಿ, ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರವರ ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಇತರ ಯಾವುದೇ ಕಛೇರಿಗಳಲ್ಲಾಗಲಿ, ಅನೇಕ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಕರಣಗಳು ತಿಂಗಳುಗಟ್ಟಲೆ, ವರ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಕೊಳೆಯುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಅಂಥವುಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಕಾಲಾವಧಿಯನ್ನು ನಿಗದಿಮಾಡಿ ಆ ಫೈಲುಗಳಿಗೆ ನೀಲಿ ಸ್ಲಿಪ್, ಹಳದಿ ಸ್ಲಿಪ್ ಅಥವಾ ಕೆಂಪು ಸ್ಲಿಪ್ ಹಾಕಿ ಅದನ್ನು ಜಾಗೃತ ಡಿಸ್‌ಪೋಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ರೆಡ್ ಟೇಪಿಸಂ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಕಛೇರಿಯ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಸುಲಲಿತವಾಗಿ ನಡೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಸಲಹೆ.

ಸ್ವಾಮಿ, ಇನ್ನು ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳುವುದಾದರೆ. ನಾನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತಿರುವ ಮತದಾರರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಡೆ ಗೋವಾ ಇದೆ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಅರಬ್ಬಿ ಸಮುದ್ರ ಇದೆ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅರಾಕ್ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವ ೨ ಅಂಗಡಿಗಳಿವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೮೦ ರಿಂದ ೧೦೦ ಲೀಟರ್‌ವರೆಗೆ ಅರಾಕ್ ಮಾರಾಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಇದು ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಇದರಿಂದಾಗಿ ಸಾರಾಯಿಯನ್ನು ಕಳ್ಳತನದಲ್ಲಿ ಗೋವಾದಿಂದ ಇಲ್ಲಿಗೆ ತಂದು, ಇಲ್ಲಿನ ಸುಮಾರು ೧೨ ಅಂಗಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಇದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರತಕ್ಕ ಆದಾಯ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕರಾವಳಿಯ ಸಾರಾಯಿಗಿಂತ ಗೋವಾದ ಪೆನ್ಸಿಯೇ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾರಾಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ನಾನು ತಿಳಿಸಿ ಬಂದೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದ ಸಾರಾಯಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವ ವ್ಯಾಪಾರಿಯ ಹೆಂಡತಿ ನನ್ನನ್ನು ನೋಡಿದಾಗಲೆಲ್ಲಾ ಬೈಯುವುದಕ್ಕೆ ಶುರುಮಾಡಿ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಉದಯರಾಗ. ಸಂಜೆ ಸಂಧ್ಯಾ ರಾಗ ಹಾಡತೊಡಗಿದಳು. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಿರುವ ನಷ್ಟವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕು.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ನನ್ನ ಮತದಾರರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾರ್ಖಾನೆಯು ನಡೆಯುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಶೈವವಾಚಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿರುವ ಈ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಅನ್ಯಾಯದಿಂದಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಯೂನಿಯನ್ ಹುಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವ ಸ್ಥಿತಿಯು ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಲೇಬರ್ ಆಫೀಸರ್ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯಿಂದ ಲೇಬರ್ ಆಫೀಸರ್ ಬರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಜನರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ “ಇನ್ನು ಯಾಕೆ ಬರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯವ” ಎಂದು ಹೇಳುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಹಿತರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಕಾರ್ಮಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಲೇಬರ್ ಆಫೀಸರನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವತ್ತ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನರ್ಪಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲೂರ್ ಆನಂದರಾವ್ (ರಾಜಾಚಿನಗರ):—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಬಸವ ಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಶ್ರೀಯುತ ಬಸವಯ್ಯನವರಿಗೆ ಅವರ ಜೊತೆಗೆ ಅವರನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಪೌರವನ್ನು ಹಿಡುವಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲ ಇಲಾಖೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಜನರು ಮಾತನಾಡಿದರು, ನನ್ನ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರೂ ಮಾತನಾಡಲಿಲ್ಲವಲ್ಲ ವೆಂದು ಬಹಳ ಖಿನ್ನಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಪೆನ್ಸನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಕುಳಿತಿರುತ್ತಾರೆ, ಸ್ವಾಮಿ ಈವತ್ತು ಹಿಂದೂ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳು ಯಾವ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಿರುತ್ತದೆಯೋ ಅದೇ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಈ ಎಂಡೋಮೆಂಟ್ ಡಿವಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗೂ ಒದಗಿರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಒದಗಿರುತ್ತದೆ. ಎಂಡೋಮೆಂಟ್ ಡಿವಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಇದೆಯೋ, ಇಲ್ಲವೋ ಎನ್ನುವುದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಬಸವಯ್ಯನವರಿಗೆ ಖಾತೆ ರಹಿತ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂತೆ

ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಪರೂಪದ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಇಲ್ಲದೆ ಹೇಗೆ ಕೆಲಸಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಕಲ್ಕತ್ತೆಯಲ್ಲಿ ೪-೫ ಜನ ನೌಕರರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಒಂದು ಅಭೀಷಣಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಇಂ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ೩೦ ಸಾವಿರ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ಅಡಳಿತವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಇಲಾಖೆಯು ಬೇಡವೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಬಳವಯ ಸದರು ಯಾವ ವಿಷಯಕ್ಕಾದರೂ ಶ್ರೀ ಬಳವಯಿಗಪ್ಪನವರ ಶ್ರಮೋದ್ದೇಶವೇ. ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಮೆಚ್ಚಿನಿಯನ್ನು ಕೊಡಲು ಲಕ್ಷ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಕೇವಲ ಅಭೀಷಣ ಎಂದು ಪದವಿಲ್ಲದವರು ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕಂಥ ಮುಂದಾಯ ಗುಮಾಸ್ತರ ಮುಖಾಂತರ ಕೆಲಸ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕಂಥವರಿಗೆ ಯಾರಿಗೂ ಇಂಟರ್‌ಸ್ಟ್ ಇಲ್ಲ. ದಂಡನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಅರ್ಜಕರಿಂದ ಎಷ್ಟು ದಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆನ್ನುವ ಯೋಚನೆಯಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಾರೆ ಅಲ್ಲಿಯ ನೌಕರರು. ಇಷ್ಟೊಂದು ಈ ಇಲಾಖೆ ಯನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸಬಾರದೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ ಈ ದತ್ತಿನ ದಿವಸ ೩೦ ಸಪ್ತಾಹದೊಂದು ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ಕೊಟ್ಟಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅಷ್ಟಿಗವರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಯಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹೊಟ್ಟೆ ಹೊದಲಿಸುವುದಾಗಿ ನನ್ನ ಡಿಪ್ಯೂಟಿ ಮೆಂಟರ್ ಇವಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದರ ಅಡಳಿತವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವಂಥ ಒಂದು ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಒಂದು ಯೋಜನಾವಾರ್ಷಿ ಕಾಂಪ್ರಹೆನ್ಸಿವ್ ಎನ್‌ಆರ್‌ಸಿ ಮೆಂಟ್ ತರುತ್ತೇವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಬಳವಯ ಸದರು ಒಂದುಕಡೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೇಳಿದರು. ಆದ್ದು ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತೇ ಈ ಎನ್‌ಆರ್‌ಸಿ ಮೆಂಟ್ ತರಬೇಕೆಂದು ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಇನ್‌ಫಾರ್ಮೇಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ಯಾದೃತಿ ಮುಸ್ಲಿಮ್ ಭಾಂಡವರಿಗೆ ಅಸ್ತಿತ್ವಗಳ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಒಂದು ವರ್ಕ್ ಬೋರ್ಡ್ ಎಂದು ಇರುತ್ತದೆ. ಆದೇರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದೂ ದೇವಾಲಯಗಳ ಅಸ್ತಿತ್ವಗಳ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಒಂದು ಬೋರ್ಡನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೋ ಕೆಲವೊಂದು ಪುರಾತನಶಾಲದ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ, ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಬಹುಪಾಲು ದೇವಸ್ಥಾನಗಳು ಮರಿದು ಬಿದ್ದು ನಾಗರಹಾಪು ಇವೇ ಮುಂತಾದ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಪಾಸಮಾಡುವಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಯಾವ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತದೋ ಎನ್ನುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಏನೋ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಹೂಡುವಸ್ತುಗಳ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅರ್ಚಕರು ಇರುವುದು, ಅದರ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅಸ್ತಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದಲ್ಲ ಈ ಮುಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟೊಂದು ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಮೂಲಗಳು ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ ಏತಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯದಿಂದ ಇರುತ್ತವೆಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ದಾಖಲೆಮಾಡಿದ ದೇವಾಲಯಗಳ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆಗೆ ವರ್ಕ್ ಬೋರ್ಡ್‌ನ ಧಾರಾಳವಾಗಿ ನಮ್ಮ ೩೦ ಸಪ್ತಾಹದೊಂದು ದೇವಾಲಯಗಳ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆಗಾಗಿ ಒಂದು ಎಂಡೋಮೆಂಟ್ ಬೋರ್ಡನ್ನು ರಚನೆಯಾದ ಯಾವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ದೇವಾಲಯಗಳ ಅಸ್ತಿ ಇರುತ್ತದೋ ಅದು ಸರ್ವೋನ್ನತವಾಗಿರುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಬಿತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿರುವ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದಂಥ ಅಸ್ತಿತ್ವಗಳು ಹುಚ್ಚುಪಟ್ಟಿ ಅಪವ್ಯಯವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಲಕ್ಷ ಲಕ್ಷಗಳು ಲೂಟಿಯಾಗುತ್ತಿರುವ ಇಲಾಖೆಯವರು ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವಾಗ ದೂರವಿಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವುದಾಗಿ ೬ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಮೇಜರ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದಂಥ ಅಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಬಾಕಿಯವರು, ಪ್ರಭಾವಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಸ್ವಂತ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಕೊಂಡು ಲಾಭವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವಿನ್ಯಾ ರಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಮತ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಡಿವಿಷನ್ ಎಂದು ಇರುತ್ತದೆ. ಇದು ಒಂದು ಮೇಜರ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್‌ಗೆ ಸೇರಿದ್ದು ಬೆಂಗಳೂರು ಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಲಾಭವನ್ನು ಮದ್ಯವರ್ತಿಗಳು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಸ್ತಿತ್ವದ ದೇವಸ್ಥಾನದ ರಸ್ತೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದಿರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಎವರೆಸ್ಟ್ ಹೋಟೆಲ್ ಎಂದು ಇರುತ್ತದೆ. ರಸ್ತೆ ಆರಂಭದ ಯಮೇಲೆ ಹೋಟೆಲ್ ಕಾರಬಾರನಡೆಯುವುದು.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ. —ನನ್ನ ಮನೆ ಪತ್ತಿರವೇ ಇರುವುದು, ನನಗೇನೇ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ನಿಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ನೀವೇತಕ್ಕೆ ಸಾಯಕಾಲ ಆಕಡೆ ಹೋಗುತ್ತೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ ಅನಂದರಾವ್.—ಅವರು ಅನುಭವಸ್ವರು, ಅದನ್ನು ಅವರೇ ಹೇಳಬೇಕು. ನನಗಂತು ಏನು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅನಂತರ ಇಷ್ಟೊಂದು ಅವಮಾನಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರೂ ಪ್ರಭಾವಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಲಾಭವನ್ನು ಗಳಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಣ್ಣುಮುಚ್ಚಿ ಕೊಂಡು ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿ ರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನಾಮ್‌ಅಬಾಲಿಷನ್ ಆಕ್ಟ್ ರಿಫಿಲರಲ್ಲಿ ತಂದು ಇನ್ನೂ ವರೆಗೆ ಇಂಪ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಪ್ರಭಾವಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಹಸನುತ ನಗರದಲ್ಲಿ ಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿ ಟೆಂಪಲ್ ಎಂದು ಇರುತ್ತದೆ. ೨೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಜಮೀನನ್ನು ಜಿ. ಡಿ. ಎ. ಆಕ್ಟ್ ಯಾರ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ೩೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಪರಿಹಾರ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ೨ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವನೂ ರಸ್ತೆ ಯಲ್ಲಿ ಮೆಕಟರಮಾಸ್ವಾಮಿ ದೇವಸ್ಥಾನ ಇದೆ. ಅಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಹಣ ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದೇ ರೀತಿ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಮೊದಲ ಪಟ್ಟಿಯೇ ಇದೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರವೊಂದರಲ್ಲೇ ೬ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗೂ ಮಿಗಿಲಾದಂಥ ಹಣ ಅಪವ್ಯಯವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ನಾನು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಒತ್ತಾಯ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ, ಕೂಡಲೇ ಒಬ್ಬ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಆಫೀಸರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿ ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಅಸ್ತಿಗಳಿವೆ, ಅವರ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ಯಾರು ಯಾರು ವೆಚ್ಚಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿಸುತ್ತೀರಾ? ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ದೇವಸ್ಥಾನ ಗಳಿವೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಅಸ್ತಿ ಇದೆ ಎಂಬ ಇನ್ನೆಂಟು ಇದರ ಹತ್ತಿರ ಇದೆಯೇ? ದೇವಸ್ಥಾನದ ಆದಾಯ ಎಲ್ಲಾ ಎಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತದೋ ಒಂದೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಮಾವ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಬಗ್ಗೆಯೆ ಸರಿಯಾದ ಇನ್ನೆಂಟಿ ಇಲ್ಲ. ಯಾರೂ ಬೇಕಾದರೂ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಭಕ್ತರ ಅಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗಳನ್ನು ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ನಾನು ಚುಕ್ಕೆ ಗುರುತಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕಳಿಸುತ್ತೇನೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಿ ನೋಡೋಣ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಿವೆ, ಒಂದೊಂದು ದೇವಸ್ಥಾನದ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಹಣ ಇದೆ. ಆ ಹಣವನ್ನು ಎಲ್ಲಿಲ್ಲಿ ಯಾವಯಾವ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕಳಿಸು ತ್ತೇನೆ ನೀವು ಮಾಹಿತಿ ತುಳಿಸೋಡಿ. ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಮೂರರಿಂದ ಐದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಹಣ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಮಾಲಾಧಾರಿ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕೊಡಬಹುದು ಬಡ್ಡಿ ಆ ಪರ್ಮಿಟ್, ದಯವಿಟ್ಟು ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಲಂಕುಷವಾಗಿ ಸಮಗ್ರ ತನಿಖೆ ಮಾಡಿಸಿ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಅಪವ್ಯಯವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸ ಬೇಕು. ಇದು ಬಹಳ ಗಂಭೀರವಾದ ವಿಚಾರ. ಇನಾಂ ಅಬಾಲಿಷನ್ ಆಕ್ಟ್ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಮೇಲೆ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ತಿರಸ್ಕಾರದಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇನಾಂ ಅಬಾಲಿಷನ್ ಆಕ್ಟ್ ರಿಫೀನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಇವತ್ತು ರಿಫೀನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿದ್ದೇವೆ, ಅದರ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ಪೂಜೆ ಹೇಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ? ಅಥವಾ ಅದನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಬಂದ ಮಾದರೇಕು ಎಂದು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ? ಒಂದೊಂದು ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೂ ಮೊದಲು ಇನಾಂ ಜಮೀನಿತ್ತು, ಅದರಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಉತ್ಪನ್ನದಿಂದ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಪೂಜೆ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗ ಇನಾಂ ಅಬಾಲಿಷನ್ ಆಕ್ಟ್ ತಂದು ಆ ಜಮೀನನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡುಬಿಟ್ಟಿರಿ. ರಿಫೀನೇ ಇಸವಿಯವರೆಗೆ ಒಂದು ಕಾಸನ್ನೂ ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ದೇವಸ್ಥಾನದ ಪೂಜೆ ಹೇಗೆ ನಡೆಯಬೇಕು ?

ಅಡಳಿತ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರೊಬ್ಬರು.—ಮಾನ್ಯ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ಕಡೆ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಏತಕ್ಕೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತೀರಿ? ಬಸವಯ್ಯನವರ ಕಡೆ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಿ. ಮಂಜರಾಯಿ ಖಾತೆ ಇವರಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದು.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ ಅನಂದರಾವ್.—ಮಂಜರಾಯಿ ಖಾತೆ ರೆವಿನ್ಯೂ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗೆ ಬಾಲಂ ಗೋಚಿ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ. ಇವರು ಹಾರಿದರೆ ಅವರು ಹಾರುತ್ತಾರೆ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಕೆಳಗೆ ಕೂತಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರಿಗೆ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನೀವು ದೇವಸ್ಥಾನದ ಜಮೀನನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಮೇಲೆ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಪೂಜೆ ಯಾವರೀತಿ ನಡೆಸಬೇಕು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಮಂಜರಾಯಿ ಇಲಾಖೆಗೆ ಇಲ್ಲವೇ? ಇನಾಂ ಅಬಾಲಿಷನ್ ಆಕ್ಟ್ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಪೂಜೆ ಹೇಗೆ ನಡೆಯಬೇಕು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ? ಇದುವರೆಗೂ ಕೂಡ ಅರ್ಜಿಗಳಿಗೆ

ಕೊಡಬೇಕಾದ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅವರು ಹೇಗೆ ಜೀವನ ಮಾಡಬೇಕು ? ಒಂದು ತಿಂಗಳಿಗೆ ೨ ರೂಪಾಯಿ, ೫ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ. ಆ ಅರ್ಜಿಕನ ಗತಿ ಏನು ? ಆ ದೇವರ ಗತಿ ಏನು ? ಅರ್ಜಿಕನೂ ಉಪವಾಸ ಇರಬೇಕು. ಆದರೆ ದೇವರೂ ಉಪವಾಸ ಇರಬೇಕೇ ? ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ನಿಮಗೆ ಖಂಡಿತ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಮಗಂತೂ (ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರಿಗೆ) ದೇವರ ಮೇರ ನಂಬಿಕೆ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ದೇವರಾಜ ಅರಸರಿಗೆ ದೇವರಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆ. ಅವರು ದೇವರು ಎಂದರೆ ನಡೆಗುತ್ತಾರೆ, ಅಷ್ಟೊಂದು ಭಯ ಅವರಿಗೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾಗರ. —ಯಾವಾಗನಿಂದ ಬಂತು ಅವರಿಗೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಭಯ ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು. —ಮಾನ್ಯ ಅನಂದರಾಯರೇ ನೀವು ಬಹಳ ಟೈಂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಬೇಗ ಮುಗಿಸಿ, ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲೂರು ಅನಂದರಾವ್. —ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು. —ಎರಡು ದಿವಸ ಕೊಟ್ಟರೂ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸದಸ್ಯರು ತಯಾರಿದ್ದಾರೆ. ಬಿಟ್ಟು ಬೃರೂ ಇಷ್ಟೊತ್ತು ಕಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡುಬಿಟ್ಟರೆ ಬೇರೆ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದು ಯಾವಾಗ ?

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲೂರು ಅನಂದರಾವ್. —ದೇವಸ್ಥಾನಗಳು ಸಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ಹೇಳಿ. ಅಲ್ಲಿನ ಅರ್ಚಕರಿಗೆ ಮತ್ತಿತರ ನೌಕರರಿಗೆ ಇದುವರೆಗೂ ಪರಿಹಾರದ ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಸುಮಾರು ೨೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅದರಲ್ಲಿ ೯ ಲಕ್ಷ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬ್ಯೂಟ್ ಆಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಮಿಕ್ಕ ಹಣ ಅಲ್ಲಾಪ್ಸೆ ಆಯಿತು. ನೌಕರರಿಗೆ ಆ ಹಣ ಮಂಜೂರಿಸಿಲ್ಲ. ನಾನು ಎರಡು ಬಾರಿ ರೆವಿನ್ಯೂ ಕಮಿಷನರವರನ್ನು ನೋಡಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರಿಗೆ ಹೇಳಿದೆ; ದೂರ ಕಿವಿ ಮೇಲೂ ಬೀಳಲಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರದು ದೊಡ್ಡ ಇಲಾಖೆ, ಅಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಕೆತ್ತುಕೊಂಡುಹೋಗುತ್ತದೋ ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅದರಿಂದ ಇದರ ಕಡೆ ಗಮನ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ನನಗೇ ಈ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ಕೊಟ್ಟರೂ ಆಯಿತು, ಬಸವಯ್ಯನವರು ಕೊಟ್ಟರೂ ಆಯಿತು. ಇವನು ಅಬಾಲಿಷನ್ ಅಕ್ಟ್ ಸಕ್ಷನ್ ೧೬, ೧೭, ಮತ್ತು ೧೮ shall be omitted - ಎಂದು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. In section 18 the amount of compensation to be determined ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಈಗ ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರಸಿಡೆಂಟ್ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಾಗಿ ಆಕ್ಟ್ ಬಂದಿದೆ. ಈಗ ನಿಮ್ಮ ಇಚ್ಛೆ ಏನು ? ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮ ನಿಲುವೇನು ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು. —ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಾವನ್ನು ಬೇಗ ಮುಗಿಸಬೇಕು. ನಾನು ಎರಡು ಮೂರು ಸಾರಿಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೂ ನೀವು ಮಾತನಾಡುತ್ತಲೇ ಇದ್ದೀರಿ. ನನ್ನ ಕಷ್ಟ ಏನು ಎಂಬುದು ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರೂ ನನಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಆಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲೂರು ಅನಂದರಾವ್. —ಸರಿ ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಕಂಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಜಿ.ಕೆ. ತಕ್ಕೇದ್ (ಪರಸ್‌ಗಡ್). —ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ. ಮಾನ್ಯ ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಕಾರ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ಅಬ್ಬಾರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಆರ್.ಎಸ್. ಪಾಟೀಲರು ಹಾಗೂ ಮಂಜರಾಯಿ ಪಾತಿ ರಾಜ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಬಸವಯ್ಯನವರು ಮಂಡಿಸಿರುವ ಭೇದಿಕೆಗಳಿಗೆ ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಈ ಟೆಂಪರನೈ ಬೋರ್ಡ್ ಏನಿದೆ ಇದನ್ನು ಮೊದಲು ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕು. ಒಂದು ಕಡೆ ಕುಡಿಯುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಇದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಆದಾಯ ಬರುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕುಡಿತ ಮಾತ್ರ ಎಲ್ಲೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಟೆಂಪರನೈ ಬೋರ್ಡ್ ಇದ್ದು ಅದರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವುದು ಒಂದು ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವೆಚ್ಚ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಪಗಾರ, ಕಾರು, ಮತ್ತಿತರ ಖರ್ಚುಗಳು ಆಗುತ್ತಿದ್ದು ಸರ್ಕಾರದ

ಹಣ ಅಪವ್ಯಯವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಟೆಂಪರೆನ್ಸ್ ಬೋರ್ಡ್‌ನ್ನು ಕಿತ್ತುಹಾಕಿ, ಹಣ ಅಪವ್ಯಯವಾಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ. ಇದರ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಗೆ ವಹಿಸಿ. ಕುಡಿಯುವವರು ಬೇಕಾದರೆ ಮುಕ್ತ ರೀತಿಯಿಂದ ಕುಡಿಯಲಿ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾಗರ. — ಮಾನ್ಯ ತಕ್ಕೇದ್ ಅವರನ್ನೇ ಟೆಂಪರೆನ್ಸ್ ಬೋರ್ಡ್ ಭೇರ್ವನ್ನು ರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಡೋ.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ಕೆ. ತಕ್ಕೇದ್. — ಟೆಂಪರೆನ್ಸ್ ಬೋರ್ಡ್ ಇರುವುದರಿಂದ ಏನೇನೂ ಪ್ರಯೋಜನ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕಳ್ಳಭಟ್ಟ ಸಾರಾಯ ಎಲ್ಲಾಕಡೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಈ ಅಬ್ಬಾರಿ ಇಲಾಖೆ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆದು ಕೊಂಡರೆ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬರತಕ್ಕ ಉತ್ಪನ್ನ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಎಕ್ಸೈಜ್ ಮತ್ತು ಸೇಲ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆ ಈ ಎರಡೂ ಇಲಾಖೆ ನಿಷ್ಕೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇನ್ನೂ ಸುಧಾರಿಸುತ್ತದೆ. ಕಳ್ಳಭಟ್ಟ ಸಾರಾಯ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯವರೇ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ನಿಷ್ಕ್ರಿಯತೆಯಿಂದ ಇದು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯವರೇ ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಹೊಣೆಯಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಬಹು ಸದಸ್ಯರು. — ಮೊನ್ನೆ ಶಾನೇ ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಬಹಳ ಹೊಗಳಿದ್ದೀರಲ್ಲ?

ಶ್ರೀ ಜಿ.ಕೆ. ತಕ್ಕೇದ್. — ಮುಂಜರಾಯಿ ಖಾತೆ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಜನರು ತಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಆಗುವಂಥಾ ಜಂಟಾಟವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಸಲುವಾಗಿ ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ನೈತಿಕ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಮಾಲಿಸಿಕೊಂಡುಬರುವ ಸಲುವಾಗಿ ದೇವಾಲಯಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಎಂಡೋಮೆಂಟ್ ಕಮೀಷನರ್ ಎಂಬ ಕಛೇರಿ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಆಂಧ್ರದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಕಡೆ ಮಾತ್ರ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಮೊದಲು ಕಿತ್ತು ಹಾಕಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಳ್ಯೂರು ಆನಂದರಾವ್ ರವರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಜನತೆಯಿಂದ ಕೊಡುಗೆ ಬರಬೇಕು, ಜಾತ್ಯಾತೀತ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಠಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕಾದರೆ ಯಾವುದೇ ಜಾತಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಖೆಳಿಸಬಾರದು. ವಕ್ಯ ಬೋರ್ಡ್ ಇರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಎಂಡೋಮೆಂಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಎಂಬುದಾಗಿ ಮಾಡಿ ಅದರ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಜನತೆಯ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಜನತೆಯ ಬೋಳಿಗೆ ಯಿಂದ ದುಡ್ಡು ಬರಬೇಕು. ಜನತೆಯಿಂದ ಬಂದ ಮಂತ್ರಿಯಿಂದ ಮಠ, ದೇವಾಲಯಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಬೇಕು. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಮಠಾಧೀಶರನ್ನು ಆನೆಯ ಮೇಲೆ ಕೂರಿಸಿ ಮೆರವಣಿಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಪ್ರದರ್ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಟ್ಟೆ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿದೆ. ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದ ವಿಜಾನಿಯಿಂದ ದುಡ್ಡು ಹೋಗ ತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ. ಜನತೆಯ ಬೋಳಿಗೆಯಿಂದ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ದುಡ್ಡು ಹೋಗಬೇಕು. ಈ ರೀತಿಯ ಎಂಡೋ ಮೆಂಟ್ ಕಮೀಷನರ್ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಆಂಧ್ರದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇದ್ದಾರೆ. ಬೇರೆ ಯಾವ ರಾಜ್ಯ ಸ್ವಲ್ಪ ಇಲ್ಲ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು ದೇವಾಲಯ ಸಮಿತಿಗೆ ವಿಭಾಗಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಸಾರಿ. ವಿಭಾಗಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಹಾಗೂ ಮಠದ ಪದಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಕುಳಿತು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಯಾವುದಾ ಸರೂ ಒಂದು ಗೊತ್ತುವಳಿಯನ್ನು ಪಾಸ್ ಮಾಡಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದರೆ, ಎಂಡೋಮೆಂಟ್ ಕಮೀಷನರ್ ಫೈನಿಸ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಯ ಗ್ರೇಡಿನವರು, ಆ ಗೊತ್ತುವಳಿಯನ್ನು ಕಿತ್ತು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಡಬೇಕು.

೬-೦೦ ಪಿ.ಎಂ.

ಮತ್ತೊಂದು ವಿಚಾರವೇನೆಂದರೆ, ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿ ೧೦೦ ರೂಪಾಯಿಗೆ ೧೦ ರೂಪಾಯಿ ಘಂಟೆ ಸ್ಕಾಂಪ್ ಡ್ಯೂಟಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಯಾವ ಬಹು ರೈತರು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಭೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಸಾಲವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಭೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಾಲ. ಅದಕ್ಕೂ ೧೦೦ಕ್ಕೆ ೧೦ ರೂಪಾಯಿ ಘಂಟೆ ಸ್ಕಾಂಪ್ ಡ್ಯೂಟಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಬಡ ರೈತರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಭೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಯಾರು ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದೆ ೧೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಸ್ಕಾಂಪ್ ಡ್ಯೂಟಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ಎಂಬುದಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಅದೇ ರೀತಿ ಪುನಃ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಲಪ್ರಭಾ ಅಣೆಕಟ್ಟನ್ನು ಕಟ್ಟುವಾಗ ಮುಳುಗಡೆಯಾದ ಜನರಿಗೆ ಈವರೆಗೂ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಪುನರಾವಸತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಆ ಜನರಿಗೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ೩೬ ಹಳ್ಳಿಗಳು ನನ್ನ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತವೆ. ಅವರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಆ ಊರಿನಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ನಾನು ಹೋದಾಗ ಅಕ್ಕಾಂಡಿ ಎಂಬ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳು ಕೈಯಲ್ಲಿ ರೊಟ್ಟಿ ಹಿಡುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಳು. ನನ್ನನ್ನು ನೋಡಿದ ಆ ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳು, ಈ ಊರಿಂದ ನಿಂತು ಗೆದ್ದು ಬಂದವರು ನೀವೆಯಾ; ಎಂಬುದಾಗಿ ಕೇಳಿದಳು. ನಾನು ಹೌದಮ್ಮ ನಾನೇ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ, ನನ್ನ ಹಳ್ಳಿ ಮುಳುಗಡೆಯಾಗಿ ಬಹಳಷ್ಟು ದಿವಸಗಳು ಕಳೆದರೂ ನಮಗೆ ಬದಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿ ನನ್ನನ್ನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿತು. ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯವರು ಮಲಪ್ರಭಾದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮವಾದ ಬಂಗಲೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಆರಾಮವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಮಲಪ್ರಭಾದ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಅಕ್ವಿಷನ್ ಆಫೀಸರು, ಹಾಗೂ ಸವದತ್ತಿ-ರಾಮದುರ್ಗ ವಿಭಾಗದ ಭೂಸುಧಾರಣೆ ವಿಶೇಷ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮೀಷನರ್ ಹಾಗೂ ಎಲ್ಲವು ಟ್ರಸ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೂ ಹಾಗೂ ರೆಗ್ಯೂಲರ್ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮೀಷನರ್ ಈ ಮೇಲ್ಕಂಡ ನಾಲ್ಕು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಒಬ್ಬರೇ ಅಧಿಕಾರಿಯವರು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಆ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿ ಯಾವ ಒಂದು ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಸುಗಮವಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಎಲ್ಲವು ಟ್ರಸ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ಹಣ ವಿನೆಕೆಯಾಗದೆ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೆ ಉಳಿದಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಿಂದ ಬಂದೊಂದು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ವಹಿಸುವಂತೆ ನಾಲ್ಕು ಜನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ತಕ್ಷಣ ನೇಮಿಸಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಸರ್ವೆ ಸೆಟ್ಟಮೆಂಟ್ ಇಲಾಖೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಪೇಪರ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲದೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬೇರೆ ಎಲ್ಲಾ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಪೇಪನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ವೆ ಸೆಟ್ಟಮೆಂಟ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗೆ ಏಕೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ? ಅವರಿಗೆ ತಕ್ಷಣ ಪೇಪಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ ಅವರಿಂದ ಯೋಗ್ಯ ರೀತಿಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಕಳಕಳಿ ತೋರಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ದಂದಿ. ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

6-00 P.M.,

†SRI C.M. ARMUGHAM (K.G.F.):—Mr. Speaker Sir, since I am the last speaker I shall confine myself to Labour department and offer few remarks. The Labour Minister who is in charge of the Excise is a very good person. But I don't know whether he devotes more time for Labour or Excise. I wish he must be a dynamic Labour Minister to protect the interest of the working class in Karnataka State. I compliment him and the Labour Commissioner for having brought out a settlement among the workers of HAL, BEL and other factories in which about 5 lakh workers are involved. The Labour Minister handled this issue tactfully. So far as the subordinate officers are concerned, they are not able to know some of the labour laws. For instance Labour Contract Act, Payment of Bonus and Gratuity Act etc., they do not know. Therefore, I suggest that there must be a refreshing course for all these officers including the Assistant Labour Commissioner once in three months so that they will be in a better position to know all the labour laws in Karnataka and

implement properly. Enforcement of labour laws in Karnataka is not satisfactory. For instance working hours of these labourers are not strictly followed. In some hotels and restaurants these workers are made to work more than 8 hours without extra wages. For the information of Members I may tell that there is one Shivananda Store, near Race Course, where the workers are made to work throughout the day. They are working from 8-30 am. to 9-00 pm. What these officers are doing? Similarly, in some of the cloth shops, these lady workers are made to work from morning to evening. Some times upto 10-00 pm. So, I want to ask what is labour department doing? Are they enforcing this law? Therefore, enforcement of these laws must be very strict, and effective. These officers must be vigilant and alert. There is one Company called ESCORTS Ltd., where your factory Inspectors are not paying visits. Whenever any burn cases occur due to some defects, they take those cases to Victoria hospital. But your factory inspectors are not inspecting these institutions.

You must take action against that institution. The standing orders are confined to an institution or factory with 100 workers. You must reduce it to 50. Otherwise, service conditions will not be there. Regarding conciliation, I want to know how many cases were recommended by the Conciliation Officer and how many were returned down. They cannot sit in judgment. One Deputy Secretary was always turning down and saying : 'It is not a fit case to be referred to labour court.' The Minister depends upon the Ministry of Labour and its cadre. The Central Labour Ministry was powerful during Sri Sanjivaiah's and Kadirkar's time. The labour department should support the workers. The cases referred to the Conciliation Officer should be referred to the Labour Court. In THE INDIAN EXPRESS establishment, they have removed five journalists. Recently one Mr. Rajasekhara Shetty was removed. Some of these managements of papers like THE DECCAN HERALD and THE INDIAN EXPRESS get a lot of profit. Instead of using the profit for the welfare of the journalists the money goes to an industry and factory. The Labour Department must attend to this. In Employment Exchanges a lot of people are registered. To-day some of the officers are conniving with big industries like KUDREMUKH and they are issuing non-availability certificate, depriving the candidates of employment. Government must have a Vigilance Cell to visit all these institutions and factories and to find out whether the appointments are through the employment exchange or not. If not, you must take action according to law. Are you afraid of these managements? Can you

not help the workers and other persons who have registered their names in the employment exchange ? You are playing a dual role and you should perform well.

Temporary casual labourers are being appointed ; they are there for ten years. You must insist on the management to absorb them as permanent employees.

So far as the Excise Department is concerned, of course you earn about 1.0 crores. There are a lot of arrears ; from S. Kanara district there is 15 lakhs arrears and in all about 5 crores are in arrears all over the State. You should not allow the arrears to continue for years together. Therefore, Mr. Patil will do well to collect these arrears as early as possible. I am opposed to Prohibition ; people drink whisky ; some people drink toddy and some other people drink something else. You must take a stand just like West Bengal and Kerala. Otherwise, illicit liquor will come into the market. Prohibition is not successful in India and western countries like America. If it is introduced, one lakh of tappers will be rendered jobless. Government of Karnataka must think twice before taking a decision.

Coming to the Revenue Department, I appreciate the Employment Affirmation Scheme, which serves the illiterate adult population of the rural areas but it must be effective and helpful and spread all over. Schemes are there, but their working is more important. There is a Special Adviser on Land Reforms. What action has this officer taken ? 50 per cent of the land should go to the Scheduled Castes/ Scheduled Tribes but so far, it is not implemented. There are so many Advisers. So far, this Adviser has not taken any action to distribute the lands. You must take action against this officer. Then, the post of the Divisional Commissioner is a waste ; not only is it a post office but it is created just to provide a promotion for some persons. These people connive with some officers. Papers are being delayed.

Mr. Basavalingappa believes in democracy. I want the District Development Council to be a democratic institution. I was told that Mr. Basavalingappa has a scheme to have agricultural estate in every village to develop agriculture and help the artisans. if he can implement the scheme, it will go a long way to help the villagers.

Sir, all the Deputy Commissioners comes under him. I therefore request him to kindly post some Senior Officers as Deputy Commissioners to the various districts, and not a person of 25-30 years of age, I entirely oppose to these I.A.S. Officers and there is no doubt

about it. I oppose till they are withdrawn but that is a different thing. While posting, atleast post some Senior Officers because Officers of 25-30 years of age will have to learn for everything.

With these words, I thank the Chair and conclude my speech.

MR. SPEAKER.—For want of time, the remaining hon'ble Members will not participate in the debate. The discussion is concluded. The Hon'ble Minister for Revenue, the Hon'ble Minister for Labour and Excise and the Hon'ble Minister of State for Muzarai will reply to their respective demands tomorrow.

Now the House stands adjourned to meet tomorrow at 11 A.M.

The House adjourned at Twenty Two Minutes Past Six of the Clock to meet again at Eleven of the Clock on Thursday the 31st May, 1979.